

Γενικό Χημείο του Κράτους

Τμήμα Γεωργίας

Γυρεολογικός Άτλαντας των Μελισσοκομικών Φυτών της Κύπρου

Γυρεολογικός Άτλαντας των Μελισσοκομικών Φυτών της Κύπρου

Υλοποίηση έργου και επιμέλεια

Συλλογή και ταξινόμηση φυτών:

- **Χρίστος Τοφαρής,**
Λειτουργός Κλάδου Προστασίας Φυτών και
Μελισσοκομίας, Τμήμα Γεωργίας

Μικροσκοπική ανάλυση και αξιολόγηση:

- **Ξένια Ιακώβου,**
Λειτουργός Γενικού Χημείου του Κράτους

Ευχαριστίες

- **Δρ Πόπη Κανάρη,**
Διευθύντρια Γενικού Χημείου του Κράτους
- **Δρ Αντρούλα Γεωργίου,**
Διευθύντρια Τμήματος Γεωργίας
- **Δρ Στέλιος Γιαννόπουλος,**
Ανώτερος Χημικός Γενικού Χημείου του Κράτους
- **Μάρω Χριστοδουλίδου,**
Χημικός Γενικού Χημείου του Κράτους
- **Δρ Γεώργιος Νεοφύτου,**
Λειτουργός Γεωργίας Α' - Αν. Προϊστάμενος Κλάδου
Προστασίας Φυτών και Μελισσοκομίας, Τμήμα Γεωργίας
- **Δρ Μαρία Δήμου,**
Γεωπόνος Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων
Μακεδονίας Θράκης

Εξώφυλλο

Λατινική ονομασία: *Eriobotrya japonica*

Οικογένεια: Rosaceae

Κοινή ονομασία: Μουσμουλιά (Μεσπιλιά)

Γ.Τ.Π. 59/2017 – 500

ISBN 978-9963-50-455-8

Εκδόθηκε από το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών
Εκτύπωση: Zavallis Litho Ltd

Πίνακας Περιεχομένων

Εισαγωγικό Σημείωμα από τη Διευθύντρια του Γενικού Χημείου του Κράτους	5
Εισαγωγικό Σημείωμα από τη Διευθύντρια του Τμήματος Γεωργίας	6
Εισαγωγή	7
Γυρεολογικός Άτλαντας των Μελισσοκομικών Φυτών της Κύπρου	8
Η μέλισσα και τα μελισσοκομικά φυτά	8
Η μεθοδολογία της μελέτης	9
Κατάλογος των Μελισσοκομικών Φυτών της Κύπρου	11
Άτλαντας των Μελισσοκομικών Φυτών της Κύπρου	15
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: Μελισσοπαλυνολογική ανάλυση των κυπριακών μελιών	137
Ευρετήριο	141

Εισαγωγικό Σημείωμα από τη Διευθύντρια του Γενικού Χημείου του Κράτους

Το Γενικό Χημείο του Κράτους, βασιζόμενο στις αρχές που διέπουν τη λειτουργία του, διασφαλίζει την ποιότητα και γνησιότητα των τροφίμων συμβάλλοντας στην προστασία των συμφερόντων των καταναλωτών από τυχόν εξαπάτηση και δόλιες πρακτικές. Οι συνεχείς και ενδεδειγμένοι έλεγχοι που διεξάγει σε όλη την αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων εστιάζονται, μεταξύ άλλων, σε φυσικά προϊόντα που χαρακτηρίζονται από πολλές και διάφορες παραμέτρους σύνθεσης και ποιότητας (μη τυποποιημένα προϊόντα) οι οποίες δίνουν χώρο σε παραπλανητικές πρακτικές που αποσκοπούν σε οικονομική κερδοσκοπία εις βάρος των καταναλωτών.

Ένα τέτοιο φυσικό προϊόν που δεν υπόκειται σε καμιά επεξεργασία είναι και το μέλι. Μάλιστα σε πολλές περιπτώσεις η ανίχνευση νοθείας στο μέλι είναι δύσκολη μιας και τα συστατικά που χρησιμοποιούνται για τη νόθευσή του αποτελούν σημαντικά φυσικά συστατικά του, με αποτέλεσμα το νοθευμένο προϊόν να έχει παρόμοιες ιδιότητες με το γνήσιο μέλι. Παράλληλα, η δήλωση της βοτανικής καθώς και της γεωγραφικής του προέλευσης μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο δόλιων πρακτικών με στόχο την παραπλάνηση του καταναλωτή και την κερδοσκοπία των εμπόρων.

Την κατάσταση δυσχεραίνει ακόμη περισσότερο η απουσία μιας ενιαίας μεθόδου ικανής να ανιχνεύσει όλες τις μορφές νοθείας, με αποτέλεσμα οι έλεγχοι που γίνονται να βασίζονται συνήθως σε ταυτόχρονη ανάλυση πολλών παραμέτρων όπως ο προσδιορισμός των φυσικοχημικών χαρακτηριστικών, η ανίχνευση της παρουσίας εξωγενών σακχάρων (ισοτοπική ανάλυση) καθώς και η μελισσοπαλυνολογική ανάλυση, δηλαδή η μικροσκοπική ανάλυση του ιζήματός του που περιέχει τη γύρη και κάποια στοιχεία μελιτώματος και μπορεί να καθορίσει τη βοτανική και τη γεωγραφική προέλευση του μελιού.

Το Εργαστήριο Σύστασης Ποιότητας και Θρεπτικής Αξίας Τροφίμων του Γενικού Χημείου του Κράτους θέλοντας να ενισχύσει τους ελέγχους που διενεργεί στο μέλι σε συνεργασία με τον Κλάδο Προστασίας Φυτών και Μελισσοκομίας του Τμήματος Γεωργίας, προχώρησαν στη δημιουργία του Γυρεολογικού Άτλαντα των Μελισσοκομικών Φυτών της Κύπρου με απώτερο στόχο την ταυτοποίηση των κυπριακών μελιών όσο αφορά στη βοτανική τους προέλευση και τον έλεγχο της συμμόρφωσής τους ως προς τη σήμανση.

Η παρούσα έκδοση που είναι διαθέσιμη στην ιστοσελίδα του Γενικού Χημείου του Κράτους (www.moh.gov.cy/sgl) χρησιμεύει τόσο στους μελισσοκόμους όσο και στους επιστήμονες που ασχολούνται με τη μελισσοπαλυνολογική ανάλυση του μελιού.

Θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά τους συναδέλφους μου στο Γενικό Χημείο του Κράτους για την καινοτόμο πρωτοβουλία για έκδοση αυτού του Άτλαντα ως επίσης και τους συνεργάτες μας στο Τμήμα Γεωργίας.

Ευχαριστώ, επίσης, θερμά τον καθηγητή Ανδρέα Θρασυβούλου (Εργαστήριο Μελισσοκομίας-Σηροτροφίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης) και τη δρ Μαρία Δήμου (Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων Μακεδονίας Θράκης) για την πολύτιμη βοήθεια, την τεχνογνωσία και την εμπειρογνωμοσύνη που μας παρέιχαν.

Εύχομαι η παρούσα έκδοση να αποτελέσει ένα χρήσιμο εργαλείο για πολλούς το οποίο σίγουρα θα έχει ως αποτέλεσμα και την προστασία του καταναλωτή την οποία το Γενικό Χημείο του Κράτους έχει αναλάβει με υπευθυνότητα και εμπειρογνωμοσύνη.

Με εκτίμηση,

Δρ Πόπη Κανάρη

Εισαγωγικό Σημείωμα από τη Διευθύντρια του Τμήματος Γεωργίας

Είναι γεγονός αδιαμφισβήτητο ότι η μελισσοκομία αποτελεί σημαντικότερο κλάδο της πρωτογενούς παραγωγής, η οποία, είτε ως κύρια είτε ως δευτερεύουσα απασχόληση, συμβάλλει με τη σειρά της στην αύξηση του οικογενειακού εισοδήματος. Πέραν, όμως, της συνεισφοράς του κλάδου στο Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν βάσει της αριθμητικής αξίας των παραγόμενων μελισσοκομικών προϊόντων, υπολογίζεται ότι η προσφορά της μέλισσας στην ισορροπία και διατήρηση του φυσικού μας περιβάλλοντος μέσω της επικονίασης είναι πολλαπλάσια.

Το Τμήμα Γεωργίας του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, αναγνωρίζοντας τη συνεισφορά της μέλισσας αλλά και τη συμβολή της στην αύξηση της παραγωγικότητας και των άλλων κλάδων της γεωργοκτηνοτροφίας, υποστηρίζει ενθέρμως τον μελισσοκομικό κλάδο. Στα πλαίσια του συμβουλευτικού ρόλου του Τμήματός μας αλλά και σε μία προσπάθεια εφαρμογής του στρατηγικού αυτού στόχου, που δεν είναι άλλος από τη στήριξη του αγροτικού κόσμου, η συνεργασία και η σωστή ενημέρωση αποτελούν σημαντικούς πυλώνες προς την επίτευξή του.

Συναισθανόμενοι την αναγκαιότητα της καθοδήγησης και της συνεχούς επιμόρφωσης για την προστασία τόσο των μελισσοκόμων όσο και των τυποποιητών μελιού, αλλά κυρίως των καταναλωτών μας, το Γενικό Χημείο του Κράτους και το Τμήμα Γεωργίας ανέλαβαν την εκπόνηση της μελέτης αυτής με στόχο τη δημιουργία του Γυρεολογικού Άτλαντα των Μελισσοκομικών Φυτών της Κύπρου.

Η μελισσοπαλυνολογική ανάλυση του μελιού, σε συνδυασμό και με τα άλλα φυσικοχημικά και οργανοληπτικά χαρακτηριστικά του, θα μπορούσαν να καθορίσουν τη βοτανική καθώς και τη γεωγραφική προέλευση του μελιού, με παράλληλη εφαρμογή και άλλων μεθόδων.

Αναμφισβήτητα, ο σωστός έλεγχος και η ορθή σήμανση του προϊόντος θα συμβάλουν τόσο στην αναβάθμιση της μελισσοκομίας στον τόπο μας όσο και στη βελτίωση πρώτα της ποιότητας και έπειτα της ανταγωνιστικότητας του κυπριακού μελιού. Είναι γεγονός ότι η βελτίωση της ποιότητας των παραγόμενων προϊόντων θα πρέπει να αποτελεί πρωταρχικό μέλημα και έγνοια όλων μας, αφού η ποιότητα εξασφαλίζει αμειπτικότερες τιμές στην αγορά, ενώ, παράλληλα, συμβάλλει στην προστασία και στη μη παραπλάνηση του καταναλωτή.

Τέλος, θα ήθελα να ευχαριστήσω όλους όσους συνεργάστηκαν για τη διεκπεραίωση της εργασίας αυτής, στο Γενικό Χημείο του Κράτους, στο Τμήμα Γεωργίας, στο Εργαστήριο Μελισσοκομίας-Σηροτροφίας του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και ιδιαίτερα την δρα Μαρία Δήμου για την αμέριστη βοήθειά της.

Με εκτίμηση,

Δρ Αντρούλα Γεωργίου

Εισαγωγή

Το μέλι, όπως όλοι γνωρίζουμε, είναι μια φυσική τροφή της οποίας η βιολογική αξία είναι αναγνωρισμένη από την αρχαιότητα λόγω της ευεργετικής της δράσης στον ανθρώπινο οργανισμό. Ωστόσο, τα ιδιαίτερα οργανοληπτικά χαρακτηριστικά του μελιού αλλά και το υψηλό του κόστος το καθιστούν εύκολο στόχο νοθείας.

Οι δόλιες πρακτικές στην εμπορία του μελιού αποτελούν συχνό φαινόμενο και η ανάγκη πιο ενεργού δράσης για πρόληψη και καταπολέμησή τους, τόσο σε ευρωπαϊκό όσο και σε εθνικό επίπεδο, γίνεται τα τελευταία χρόνια πιο επιτακτική. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θέλοντας να διαπιστώσει τη συχνότητα των δόλιων πρακτικών εμπορίας μελιού κατάρτισε, κατά το 2015, συντονισμένο σχέδιο ελέγχου, τα αποτελέσματα του οποίου κατέδειξαν μη συμμορφώσεις του μελιού ως προς (α) συγκεκριμένα κριτήρια ποιότητας και γνησιότητας, (β) την οργανοληπτική ανάλυση, (γ) την παρουσία εξωγενών συστατικών και (δ) τη δήλωση της βοτανικής και γεωγραφικής προέλευσης. Οι συχνότερες μη συμμορφώσεις (7%) αφορούσαν τη δήλωση της βοτανικής προέλευσης των μελιών.

Έχοντας αυτά υπόψη το Γενικό Χημείο του Κράτους του Υπουργείου Υγείας σε συνεργασία με το Τμήμα Γεωργίας του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος προχώρησαν στη δημιουργία του «**Γυρεολογικού Άτλαντα των Μελισσοκομικών Φυτών της Κύπρου**», με στόχο την καταγραφή και ταξινόμηση των μελισσοκομικών φυτών της Κύπρου και τη δημιουργία πρότυπων παρασκευασμάτων γύρης για χρήση στη μελισσοπαλυνολογική ανάλυση των κυπριακών μελιών. Η συλλογή των φυτών πραγματοποιήθηκε κατά την περίοδο Φεβρουαρίου 2015 και Φεβρουαρίου 2016 από τον Κλάδο Προστασίας Φυτών και Μελισσοκομίας. Συλλέχθηκαν άνθη από 120 (καλλιεργούμενα και αυτοφυή) γνωστά κυπριακά μελισσοκομικά φυτά, τα οποία στη συνέχεια αξιοποιήθηκαν από το Εργαστήριο Σύστασης Ποιότητας και Θρεπτικής Αξίας Τροφίμων του Γενικού Χημείου του Κράτους για τη δημιουργία του παρόντος άτλαντα.

Η δημιουργία του Γυρεολογικού Άτλαντα των Μελισσοκομικών Φυτών της Κύπρου είναι πολύ χρήσιμη για τη μελισσοπαλυνολογική ανάλυση του κυπριακού μελιού που σε συνδυασμό με τα φυσικοχημικά και οργανοληπτικά χαρακτηριστικά του, προάγει τη σωστή αναγνώριση των γυρεόκοκκων και τη διαπίστωση της βοτανικής και γεωγραφικής του προέλευσης. Απώτερος στόχος είναι η ταυτοποίηση των αμιγών κατηγοριών κυπριακού μελιού τόσο για τη διασφάλιση της ποιότητάς τους και την προστασία των καταναλωτών από τυχόν παραπλάνηση, όσο και για την προστασία των μελισσοκόμων από τον αθέμιτο ανταγωνισμό και την εξασφάλιση των οικονομικών τους συμφερόντων.

Η έκδοση αυτή αποτελεί ένα πρωτότυπο εγχείρημα που περιλαμβάνει κατάλογο 120 γνωστών κυπριακών μελισσοκομικών φυτών από διάφορες περιοχές της Κύπρου, με τα αντίστοιχα πρότυπα παρασκευάσματα της γύρης τους και αποτελεί χρήσιμο εργαλείο για τον καθορισμό της βοτανικής προέλευσης του κυπριακού μελιού. Περιέχει, επίσης, πολλές πληροφορίες άμεσα διαθέσιμες για κάθε ενδιαφερόμενο.

Γυρεολογικός Άτλαντας των Μελισσοκομικών Φυτών της Κύπρου

Η μέλισσα και τα μελισσοκομικά φυτά

Η αλληλένδετη σχέση και η συνύπαρξη μεταξύ φυτών και μελισσών χρονολογείται εδώ και δεκάδες εκατομμύρια χρόνια. Η εξελικτική τους πορεία προδιόρισε τη συνεργασία τους, με την αμοιβαία ευεργεσία και ανταμοιβή με κοινό στόχο την επιβίωση. Τα φυτά προσφέρουν στις μέλισσες νέктar και γύρη, την πρώτη ύλη για την παραγωγή μελιού, κεριού και βασιλικού πολτού και οι μέλισσες συνεισφέρουν στην επικονίαση και στην παραγωγή καρπών διασφαλίζοντας τη διαιώνισή τους.

Οι μέλισσες συλλέγουν από τα φυτά νέκταρ, γύρη, πρόπολη ή και μελίτωμα. Τα φυτά αυτά ονομάζονται **μελισσοκομικά φυτά** και η περίοδος που δίνουν νέκταρ ή γύρη **περίοδος μελιτοφορίας ή ανθοφορίας**. Υπάρχουν φυτά που παρέχουν είτε νέκταρ (νεκταρογόνα) είτε γύρη (γυρεοδοτικά) και φυτά που παρέχουν και τα δύο. Αυτό καθορίζει και τη **μελισσοκομική τους αξία**.

Οι «προτιμήσεις» των μελισσών στα διάφορα φυτά εξαρτώνται από πολλούς παράγοντες οι οποίοι έχουν σχέση, κυρίως, με τη μορφολογία του άνθους, το χρώμα, το άρωμα, την περιεκτικότητα του νέκταρος σε σάκχαρα, τον πληθυσμό των φυτών, την απόστασή τους από την κυψέλη κ.ά. Οι μέλισσες, ανάλογα με τη τροφή που συλλέγουν, νέκταρ ή γύρη διακρίνονται σε νεκταροσυλλέκτριες ή γυρεοσυλλέκτριες αντίστοιχα.

Η **γύρη** είναι σημαντική στη διατροφή των μελισσών καθώς αποτελεί τη μόνη πρωτεϊνική πηγή και είναι απαραίτητη για την επιβίωση της κυψέλης. Η συλλογή της γύρης γίνεται με τη βοήθεια των τριχιδίων που υπάρχουν στο σώμα τους. Υπό τη μορφή σβόλων την τοποθετούν στα πίσω τους πόδια και την εναποθέτουν τελικά σε κάποιο κελί στην κυψέλη.

Το **νέκταρ** το συλλέγουν από τα ανθισμένα μέρη των φυτών, το επεξεργάζονται, το εμπλουτίζουν με δικές τους ουσίες και το αποθηκεύουν στις κηρήθρες μέχρι να ωριμάσει. Το τελικό προϊόν που παράγεται (μέλι) αποτελεί ένα φυσικό προϊόν άριστης ποιότητας.

Τα μελισσοκομικά φυτά έχουν διαφορετική αξία και χρησιμότητα για τα μέλισσα ανάλογα και με την περίοδο άνθησής τους. Στα πλείστα φυτά η έκκριση του νέκταρος αρχίζει με το άνοιγμα των ανθέων και σταματά λίγες ώρες μετά την επικονίαση και τη γονιμοποίησή τους. Η έκκριση νέκταρος και επομένως ο βιολογικός κύκλος των φυτών – και κατά συνέπεια η συμπεριφορά των εντόμων – επηρεάζονται εκτός από το φυτικό είδος και από αρκετούς άλλους παράγοντες όπως οι κλιματολογικές συνθήκες (ηλιοφάνεια, θερμοκρασία, σχετική υγρασία κ.λπ.). Η χημική και μηχανική σύσταση του εδάφους και το υψόμετρο είναι, επίσης, παράγοντες που έμμεσα επηρεάζουν την έκκριση νέκταρος. Το φως επιδρά θετικά στη φωτοσύνθεση με αποτέλεσμα να εκκρίνεται άφθονο νέκταρ σε ημέρες με μεγάλη ηλιοφάνεια. Ξηρός καιρός και υψηλές θερμοκρασίες παρεμποδίζουν την έκκριση νέκταρος, ενώ αντίθετα υγροί και δροσεροί άνεμοι την ευνοούν. Οι βροχές κατά τη διάρκεια ανθοφορίας κάποιων φυτών όπως για παράδειγμα του καλοκαιρινού ετήσιου ζιζανίου ηλιοτρόπιο (κ.ν. κατσουνόχορτο) μπορούν να προκαλέσουν ακόμη και την ξήρανσή του. Αντίθετα σε άλλες ανθοφορίες, π.χ. εσπεριδοειδών, οι βροχές ευνοούν την έκκριση νέκταρος.

Το σύνολο των μελισσοκομικών φυτών ενός τόπου αποτελεί τη μελισσοκομική του χλωρίδα. Η Κύπρος διαθέτει αρκετά μεγάλη βιοποικιλότητα σχεδόν καθόλη τη διάρκεια του έτους. Για να διασφαλιστεί ωστόσο η διαθεσιμότητα ανθέων, η μεταφορά των μελισσιών σε πιο όψιμες ανθοφορίες και μεγαλύτερα υψόμετρα για αξιοποίηση του αγριόβικου, της ξυσταρκάς, του ρουδιού, του τεύκριου, της χαμαιεύκης κ.ά και αργότερα πίσω στο θυμάρι, αποτελούν τον κύκλο των μετακινήσεων του μεγαλύτερου αριθμού των μελισσιών στον τόπο μας. Επιπρόσθετα η φθινοπωρινή ανθοφορία, για παράδειγμα, του κόνυζου, της χαρουπιάς κ.ά. συμβάλλει στην ανανέωση του πληθυσμού του μελισσιού και στη διασφάλιση προμηθειών για το ξεχειμώνιασμα, ενώ οι πρώιμες ανθοφορίες της μάζας, του

ξυνιδιού, της λαψάνας κ.ά. υποβοηθούν σε μεγάλο βαθμό τη συνέχιση της εκτροφής του γόνου και την αύξηση του πληθυσμού για την εκμετάλλευση των πρώιμων ανοιξιότικων ανθοφοριών της μυροφόρας, των εσπεριδοειδών κ.λπ. για την παραγωγή μελιού.

Η συνεχής ωστόσο μείωση της μελισσοχλωρίδας που παρατηρείται τα τελευταία χρόνια και επομένως της τροφής που απαιτείται για την ισορροπημένη διατροφή των μελισσών αποτελεί σημαντικό παράγοντα απώλειας μικρού ή μεγάλου αριθμού μελισσιών, αφού η μη ισορροπημένη διατροφή μειώνει τους αμυντικούς μηχανισμούς και καθιστά τις μέλισσες πιο ευάλωτες σε μολυσματικές ή παρασιτικές ασθένειες. Παράλληλα οι ξηροθερμικές συνθήκες που επικρατούν στο νησί μας αλλά και οι παρατεταμένες περίοδοι ανομβρίας καθιστούν πιο δύσκολο το έργο του μελισσοκόμου αλλά και της επιβίωσης των μελισσιών.

Η μεθοδολογία της μελέτης

Συλλογή μελισσοκομικών φυτών

Η συλλογή των μελισσοκομικών φυτών πραγματοποιήθηκε από διάφορες περιοχές της Κύπρου (Αναφωτίας, Αγγλισίδων, Αλαμινού, Κιτίου, Αλεθρικού, Μαρωνίου, Αραδίππου, Ζυγίου, Αγίου Θεοδώρου, Ακαπνούς, Μελίνης, Ακρωτηρίου, Αχέλειας, Κοκκινότριμιθιάς, Περιστερώνας, Δρομολαξιάς, Παλαιχωρίου, Αραδίππου, Καμάρων, Απλάντας, Μαζωτού, Αγρού, Μαχαιρά, Αγίας Άννας, Κλαυδιών, Αρεδιού, Καϊμακλίου, Αλεθρικού, Λευκωσίας), στο κατάλληλο στάδιο ανθοφορίας.

Προετοιμασία παρασκευασμάτων γύρης

Για την ετοιμασία των πρότυπων παρασκευασμάτων γύρης ακολουθήθηκε η μεθοδολογία που περιγράφεται από τους Louveaux et al (1978). Συγκεκριμένα, γύρη από τους ανθήρες τοποθετείται σε αντικειμενοφόρο πλάκα και υγραίνεται με αιθυλικό αιθέρα. Μετά την εξάτμιση του αιθέρα και την απομάκρυνση των ανθέρων προστίθεται μια σταγόνα αραιωμένης γλυκόζης (1:2) για ενυδάτωση των γυρεόκοκκων και ακολουθεί χρώση τους με φουξίνη. Η ενυδάτωση γίνεται ώστε οι γυρεόκοκκοί να έχουν σχήμα παρόμοιο με αυτό που λαμβάνουν και στο μέλι, ενώ ο χρωματισμός πραγματοποιείται για να γίνουν πιο ευδιάκριτα ορισμένα χαρακτηριστικά τους (πόροι, κόλποι, μορφή δικτυώματος κ.ά.) και να διευκολυνθεί η παρατήρησή τους. Η περίσσεια υγρασίας απομακρύνεται με θέρμανση σε θερμαντική πλάκα (<40°C). Ακολουθεί προσήλωση του παρασκευάσματος με προσκολλητικό (Entellan) και κάλυψή του με καλυπτρίδα. Η χρήση του Entellan ως μονιμοποιητικού στα δείγματα δεν επηρεάζει το σχήμα των γυρεόκοκκων.

Η παρατήρηση του παρασκευάσματος και η φωτογράφιση των γυρεόκοκκων έγινε σε μικροσκόπιο ZEISS με λογισμικό Axion Vision και δυνατότητα ψηφιακής φωτογράφισης του οπτικού πεδίου. Η φωτογράφιση έγινε στις ίδιες συνθήκες για όλους του γυρεόκοκκους ώστε να είναι συγκρίσιμες οι φωτογραφίες τους (ίδιος φακός, ίδια μεγέθυνση, αντικειμενικός Plan APOCHROMAT 40X/1,0 oil/ris). Παράλληλα μετρήθηκαν και οι διαστάσεις των γυρεόκοκκων [πολική (P) και ισημερινή (E) διάμετρος].

Ταυτοποίηση γυρεόκοκκων

Η ταυτοποίηση των γυρεόκοκκων γίνεται με βάση τη **μορφολογία** τους και συγκεκριμένα με βάση το μέγεθος, το σχήμα, τον αριθμό, τον τύπο και τη διάταξη των οπών (πόροι /κόλποι) καθώς και τον εξωτερικό τους διάκοσμο. Στην παρούσα εργασία καταγράφεται το **σχήμα** [κατά Sawyer, (1988)] και το **μέγεθος** των γυρεόκοκκων ως τα χαρακτηριστικά για την ταυτοποίησή τους.

Παρόλο που υπάρχει μεγάλη μορφολογική ποικιλία στους γυρεόκοκκους διαφορετικής βοτανικής προέλευσης, η ταυτοποίηση κυρίως γυρεόκοκκων φυτών ίδιου γένους αλλά σε μερικές περιπτώσεις ακόμη και της ίδιας οικογένειας είναι ιδιαίτερα δύσκολη.

Αποτελέσματα

Για τα 120 φυτά που συλλέχθηκαν παρασκευάστηκαν πρότυπα παρασκευάσματα γύρης/δείγματα αναφοράς τα οποία παρατηρήθηκαν στο μικροσκόπιο και φωτογραφήθηκαν.

Για τη δημιουργία του **Γυρεολογικού Άτλαντα** οι γυρεόκοκκοι ταξινομήθηκαν αλφαβητικά σε επίπεδο γένους με βάση την οικογένεια του φυτού. Την ταξινόμηση αυτή συμπληρώνει η λατινική και κοινή ονομασία του φυτού αλλά και η ονομασία του στην κυπριακή διάλεκτο, όπου υπάρχει. Επίσης, καταγράφονται πληροφορίες που αφορούν στην περίοδο ανθοφορίας (μελιτοφορίας) και στη μελισσοκομική αξία και παρατίθενται φωτογραφίες του φυτού και γυρεόκοκκων του. Επιπρόσθετα καταγράφονται ορισμένα χαρακτηριστικά γνωρίσματα των γυρεόκοκκων (σχήμα, μέγεθος) που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν στην ταυτοποίησή τους. Όσον αφορά το μέγεθος σημειώνεται η πολική και ισημερινή διάμετρος (P και E αντίστοιχα) και η μέση καθώς και η ελάχιστη και μέγιστη τιμή όπως προέκυψε από τις μετρήσεις που έγιναν.

Το μέγεθος των γυρεόκοκκων κυμάνθηκε από 13,2μm μέχρι 124,4μm, για πολική διάμετρο και 14,5μm μέχρι 123,0μm, για ισημερινή διάμετρο.

Οι γυρεόκοκκοι ανάλογα με το μέγεθός τους (μέγιστη διάμετρος) κατατάσσονται στις κατηγορίες:

- πολύ μικρό <20 μm
- μικρό 20-30 μm
- μεσαίο 30-50 μm
- μεγάλο 50-100 μm
- πολύ μεγάλο >100 μm

Μεγαλύτεροι γυρεόκοκκοι ήταν αυτοί του φυτού *Hibiscus rose* (Ιβίσκος) της οικογένειας Malvaceae (πολική διάμετρος 124,4 μm, ισημερινή διάμετρος 123,0 μm) και οι μικρότεροι του φυτού *Hypericum triquetrifolium* (Υπερικό, Σουμάτζη, Ψυλλίνα) της οικογένειας Guttiferae (πολική διάμετρος 13,2 μm, ισημερινή διάμετρος 14,5 μm).

Όσον αφορά στη μορφολογία, πολλά είδη αλλά και γένη στην ίδια οικογένεια παρουσιάζουν μεγάλες ομοιότητες. Ειδικότερα, ομοιότητες παρατηρήθηκαν ανάμεσα στα φυτά των οικογενειών των Anacardiaceae, Brassicaceae, Cistaceae, Compositae, Cucurbitaceae, Labiatae, Leguminosae, Liliaceae, Malvaceae, Mimosaceae, Myrtaceae, Rosaceae, Rutaceae και Umbelliferae.

Ομοιότητες παρατηρήθηκαν και σε είδη διαφορετικών οικογενειών όπως *Calicotome villosa* (Leguminosae) με *Verbascum sinuatum* (Scrofulariaceae), *Capparis spinosa* (Capparidaceae) με *Sophora japonica* (Leguminosae) και *Paulownia* sp. (Pauloniaceae) με *Tamarix hampeana* (Tamaricaceae) και *Brachychiton diversifolius* (Sterculiaceae).

Η περαιτέρω μελέτη των χαρακτηριστικών των γυρεόκοκκων με παρόμοια μορφολογία κρίνεται αναγκαία.

Βιβλιογραφία

- Louveaux, I., Maurizio, A. & Vorwohl, G. (1978) Methods of Melissopalynology. Bee World, 59: 139-157.
- Ohe von der ,W., Persano Oddo, L., Piana, M.L., Morlot , M. & Martin, P. (2004) Harmonized methods of melissopalynology. Apidologie, 35: 18-25.
- Sawyer, R. (1988) Honey Identification. Cardiff, Wales: Cardiff Academic Press.
- Seeley, T.D. (1995) The Wisdom of the Hive: the Social Physiology of Honey Bee Colonies. Harvard University Press, Cambridge, Mass.
- Ζαννέττου-Παντελή, Κ. (1998), Τα Φαρμακευτικά Φυτά της Κύπρου, Λάρνακα, σελ.254.
- Τοφαρής, Χ. (2011) Μέλισσα και Μελισσοκομική Χλωρίδα, Περιοδικό «Αγρότης» 67(451):52-53
- Τσιντίδης, Χ.Γ, Χατζήκυριακου, Ν.Γ, Χριστοδούλου, Σ.Χ. (2002), Δέντρα και Θάμνοι στην Κύπρο, Ίδρυμα: Α.Γ. Λεβέντη – Φιλοδασικός

Κατάλογος των Μελισσοκομικών Φυτών της Κύπρου

Οικογένεια	Λατινική ονομασία	Κοινή ονομασία
Acanthaceae	<i>Justicia adhatora</i>	Ιουστικία, Πολυέλαιος
Agavaceae	<i>Agave Americana</i>	Ακάβη, Αθάνατος (Αλάς)
Anacardiaceae	<i>Schinus molle</i>	Σχίνος η Μόλλειος (Αρτυμαθικιά)
	<i>Pistacia lentiscus</i>	Σχίνος
	<i>Rhus coriaria</i>	(Ρούδι, Σουμάτζη)
	<i>Schinus terebinthifolius</i>	Μαστιχόδεντρο (Μαστισσιά)
	<i>Pistacia terebinthus</i>	Τρεμιθιά
Apocynaceae	<i>Thevetia neriifolia</i>	Θιβητιανή (Καμπανούλα)
Bignoniaceae	<i>Tecomaria capensis</i>	Τεκομάρια
Boraginaceae	<i>Heliotropium europaeum</i>	Ηλιοτρόπιο (Κατσουνόχορτο, Βρωμόχορτο, Μπαστουνόχορτο)
	<i>Echium vulgare</i>	Έχιον (Μαννούιν, βοϊδόγλωσσο)
Brassicaceae	<i>Sinapis</i> sp.	Σινάπι (Λαψάνα)
	<i>Raphanus raphanistrum</i>	Ραπανίδα (Αρκορέπανο)
	<i>Erucaria alepina</i>	Ερουκάρια (Κοτσιηνολαψάνα)
	<i>Eruca sativa</i>	Ρόκα
	<i>Brassica oleracea</i>	Μπρόκολο
	<i>Sisymbrium officinalis</i>	Συσίμπριο
Cactaceae	<i>Opuntia ficus indica</i>	Φραγκοσουκιά (Παπουτσοσυτζιά)
Caesalpinjiaceae	<i>Ceratonia siliqua</i>	Χαρουπιά (Τερατσιά)
	<i>Cercis siliquastrum</i>	Κερκίδα, Δέντρο του Ιούδα
	<i>Bauhinia variegata</i>	Μποχίνια (Παθκιά του καμήλου)
Capparidaceae	<i>Capparis spinosa</i>	Κάππαρη
Caprifoliaceae	<i>Viburnum tinus</i>	Βιβούρνο
Caryophyllaceae	<i>Silene vulgaris</i>	Σιληνή (Τσακρίθκια, Στρουφούθκια)
Cistaceae	<i>Cistus</i> sp.	Λαδανιά (Ξυσταρκά, Λεούτιν, Κλαδίν)
Compositae (ή Asteraceae)	<i>Inula viscosa</i>	Ακονιζιά (Κόνυζος)
	<i>Centaurea hyalolepis</i>	Κενταύριο (Ατρατζίδα, Τρισασία)
	<i>Ptilostemon chamaepeuce</i>	Χαμαιπέυκη (Αρκολασμαρίν)
	<i>Onopordum cyprium</i>	Γαϊδουράγκαθο
	<i>Phagnalon rupestre</i>	Ασπροθύμαρο
	<i>Echinops spinosissimus</i>	Εχίνοπας (Κεφαλάγκαθος, Μουσκοκαύλιν, Σαρατζιηνός)

	<i>Sonchus oleraceus</i>	Σόγγος (Τζιόγγος, Γαλατόχορτο)
	<i>Jurinea cypria</i>	Ιουριναία
	<i>Helichrysum italicum</i>	Αθάνατο, Κλάματα της Παναγίας, Λουλούδι της Παναγίας
	<i>Taraxacum officinale</i>	Αγριοράδικο
	<i>Calendula arvensis</i>	Καλεντούλα
	<i>Chrysanthemum coronarium</i>	Χρυσάνθεμο (Λάζαρος, Σιμιλλούδι)
	<i>Carthamus tenuis</i>	(Χριστάγκαθο)
Cucurbitaceae	<i>Ecballium elaterium</i>	Πικραγγουριά
	<i>Citrullus lanatus</i>	Καρπουζιά
	<i>Cucurbita</i> sp.	Κολοκυθιά
Dipsacaceae	<i>Pteroccephalus multiflorus</i>	Πτεροκέφαλος (Μαννουθκιά)
	<i>Putoria calabrica</i>	Πουτόρια (Λιζάριν, Ριζάρι)
Ericaceae	<i>Arbutus andrachne</i>	Κόμαρος (Αντρουκλιά)
Euphorbiaceae	<i>Chrozophora tinctoria</i>	Χρωζοφόρα
Fagaceae	<i>Castanea sativa</i>	Καστανιά
Gramminae (ή Poaceae)	<i>Zea mays</i>	Καλαμπόκι (Σιταροπούλλα)
Guttiferae (ή Clusiaceae)	<i>Hypericum triquetrifolium</i>	Υπερικό (Σουμάτζιη, Ψυλλίνα)
Hydrophyllaceae	<i>Phacelia tanacetifolia</i>	Φακελωτή
Labiatae (ή Lamiaceae)	<i>Rosmarinus officinalis</i>	Δεντρολίβανο (Λασμαρί)
	<i>Lavandula stoechas</i>	Αγριολεβάντα (Μυροφόρα, Λαμπρή)
	<i>Salvia</i> sp.	Φασκομηλιά (Σπατζιά, Χαχομηλιά)
	<i>Prasium majus</i>	Φασσόχορτο (Μηλιάκος)
	<i>Thymus</i> sp.	Θυμάρι (Θρουμπί)
	<i>Teucrium creticum</i>	Τεύκριο (Αρκολασμαρίν)
	<i>Teucrium kotschyanum</i>	Τεύκριον
	<i>Lavandula angustifolia</i>	Λεβάντα
	<i>Ocimum basilicum</i>	Βασιλικός
Lauraceae	<i>Laurus nobilis</i>	Δάφνη, Πικροδάφνη
Leguminosae (ή Fabaceae, Papilionaceae)	<i>Calicotome villosa</i>	Ασπάλαθος (Σπαλαθκιά)
	<i>Parkisonia aculeata</i>	Παρκισσόνια
	<i>Robinia pseudoacacia</i>	Ψευδακακία
	<i>Vicia tenuifolia</i>	Αγριόβικος (Άσιερο)
	<i>Astragalus lusitanicus subsp. orientalis</i>	Αστράγαλος ο ανατολικός (Αγριορέβυθο, Πιφάνης)
	<i>Vicia sativa</i>	Βίκος

	<i>Vicia faba</i>	Κουκιά
	<i>Tipuana tipu - Macherium tipu</i>	Μαχαίριον
	<i>Melilotus officinalis</i>	Μελίλωτος
	<i>Sophora japonica</i>	Σοφόρα
Liliaceae	<i>Urginea maritima</i>	Σκυλοκρεμμύδα (Αβρόσσηλλα, Λαμπάδι, Μουσκούνη)
	<i>Asphodelous aestivus</i>	Ασφόδελος (Σπουρτούλλα)
	<i>Asphodelous fistulosus</i>	Ασφόδελος ο κοίλος
	<i>Asparangus stipularis</i>	Σπαράγγι (Αγρελιά)
	<i>Muscari comosum</i>	Αγριοϋάκινθος (Σταφύλι του κούκου)
	<i>Allium neapolitanum</i>	(Σκορτάλλι)
Malvaceae	<i>Althea rosa</i>	Δεντρομολόχα
	<i>Malva sylvestris</i>	Μολόχα
	<i>Hibiscus rose</i>	Ιβίσκος
Meliaceae	<i>Melia azedarah</i>	Μελιά (Λουλουθκιά)
Mimosaceae	<i>Acacia salyga (cyanophylla)</i>	Ακακία
	<i>Albizia jullibrissin</i>	Αλπίτσια η ροδομέταξη
	<i>Prosopis farcta</i>	Προσωπίς (Σκουρούμανθος)
Myoporaceae	<i>Myoporum tenuifolium</i>	Μυόπορο
Myrtaceae	<i>Myrtus communis</i>	Μυρτιά (Μερσινιά)
	<i>Eucalyptus gomphocephala</i>	Ευκάλυπτος
	<i>Eucalyptus torquata</i>	Ευκάλυπτος η Στρεπτοφόρος
	<i>Callestemon lanceolatus</i>	Καλλιστήμων
Oleaceae	<i>Olea europaea</i>	Ελιά
Oxalidaceae	<i>Oxalis pes-caprae</i>	Οξαλίδα (Ξυνούδι, Ξυνάκι)
Palmae (ή Arecaceae)	<i>Phoenix sp.</i>	Φοίνικας
Papaveraceae	<i>Papaver rhoeas</i>	Παπαρούνα
Pauloniaceae	<i>Paulownia sp.</i>	Παουλώνια
Polygonaceae	<i>Polygonum aviculare (equisetiforme)</i>	Πολυγόνατος, Πολύκομπος
Proteaceae	<i>Grevillea robusta</i>	Γρεβιλλέα
Punicaceae	<i>Punica granatum</i>	Ροδιά
Ranunculaceae	<i>Anemone sp.</i>	Ανεμώνη, Λαλές
Rosaceae	<i>Sarcopoterium spinosum</i>	Αστοίβη (Μάζα)
	<i>Crataegus azarolus</i>	Κράταιγος (Μοσφηλιά)
	<i>Prunus sp.</i>	Αμυγδαλιά, Κερασιά, Καϊσιά, Βερικοκιά, Δαμασκηλιά
	<i>Eriobotrya japonica</i>	Μουσμολιά (Μεσπιλιά)

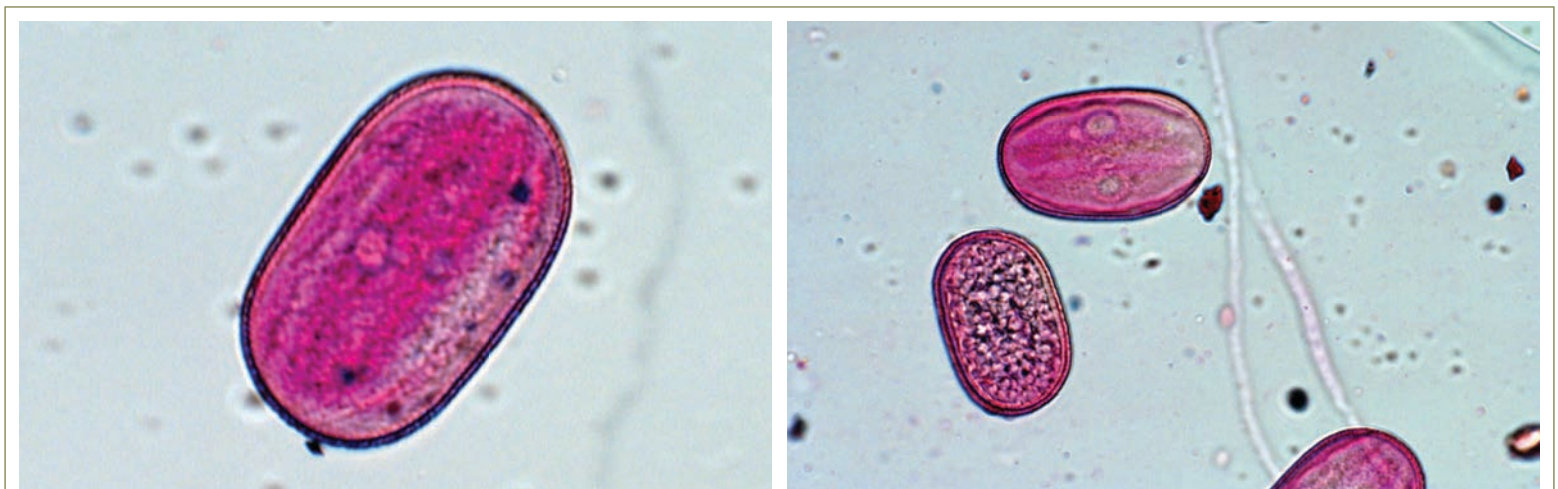
	<i>Rubus sanctus</i>	Βάτος
	<i>Pyrus malus</i>	Μηλιά
	<i>Rosa</i> sp.	Τριανταφυλλιά, Αγριοτριανταφυλλιά
	<i>Pyracantha coccinea</i>	Πυράκανθα
Rutaceae	<i>Citrus sinensis</i>	Πορτοκαλιά
	<i>Citrus medica</i>	Κίτρο
	<i>Citrus aurantium</i>	Νεραντζιά (Κιτρομηλιά)
Sapindaceae	<i>Dodonaea viscosa</i>	Δωδώνεια
Scrofulariaceae	<i>Verbascum sinuatum</i>	Φλώμος (Τσούνα)
Sterculiaceae	<i>Brachychiton diversifolius</i>	Στερκούλια
Tamaricaceae	<i>Tamarix hampeana</i>	Αλμυρίκι (Μυριτζιά, Αρμυρίδι)
Thymelaeaceae	<i>Thymelaea hirsuta</i>	Θυμελαία (Φυτιλίτζιη)
Umbelliferae (ή Apiaceae)	<i>Foeniculum vulgare</i>	Μάραθος
	<i>Ammi</i> sp.	(Χαλαβάνι, Καραγάνι)
	<i>Ferula communis</i>	Νάρθηκας (Αναθρήκα, Βανούκα)
	<i>Smyrnum olusatrum</i>	Σμύρνιο (Αρκοσέλλινο)
Urticaceae	<i>Urtica</i> sp.	Τσουκνίδα (Ξυνίθθα)
Verbenaceae	<i>Vitex agnus-castus</i>	Αλυγαριά (Αγνιά)
Zygophyllaceae	<i>Tribulus terrestris</i>	Τριβόλι
	<i>Fagonia cretica</i>	Φαγόνια

Άτλαντας των Μελισσοκομικών Φυτών της Κύπρου

Λατινική ονομασία: *Justicia adhatora*
Οικογένεια: Acanthaceae
Κοινή ονομασία: Ιουστικία, Πολυέλαιος

Περίοδος ανθοφορίας: Μάρτιος – Ιούλιος
Μελισσοκομική αξία: νέκταρ, γύρη

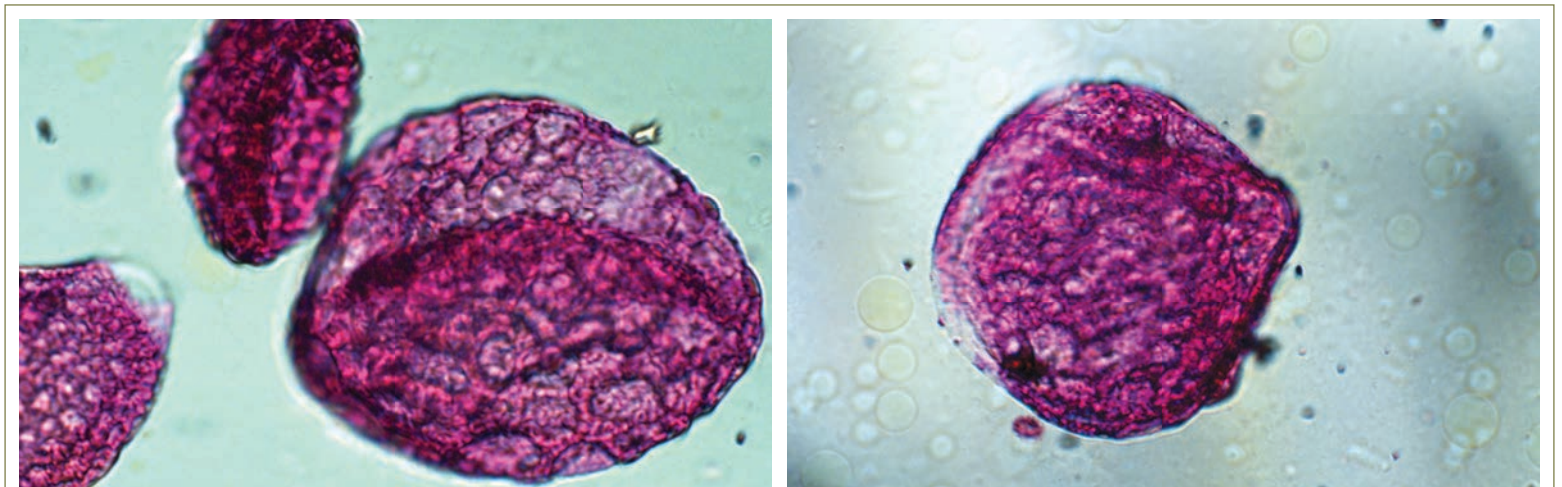

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: επιμηκυμένο ωοειδές-μακρύ • Διάμετρος P: 32.4μ m (26.6-37.9) • Διάμετρος E: 54.5μm (45.3-61.8)

Λατινική ονομασία: *Agave americana*
Οικογένεια: Agavaceae
Κοινή ονομασία: Ακάβη, Αθάνατος (Αλάς)

Περίοδος ανθοφορίας: Ιούλιος – Αύγουστος
Μελισσοκομική αξία: νέκταρ, γύρη

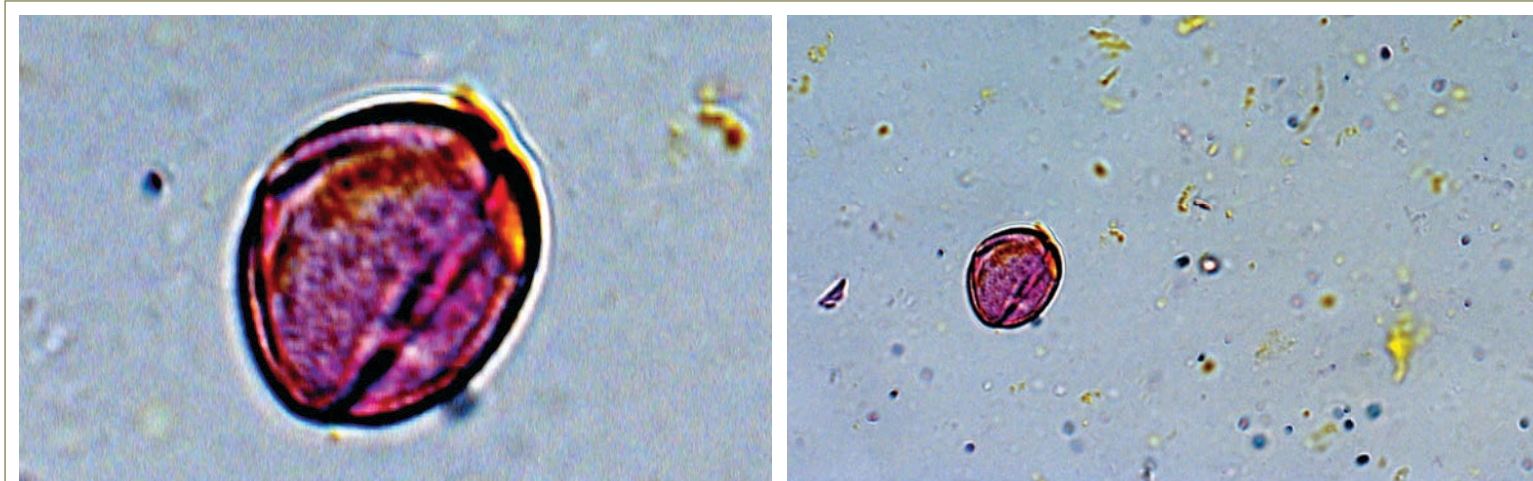

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: ωοειδές • Διάμετρος P: 99.3μm (94.9-103.7) • Διάμετρος E: 100.3μm (96.8-103.9)

Λατινική ονομασία: *Schinus molle*
Οικογένεια: Anacardiaceae
Κοινή ονομασία: Σχίνος η Μόλλειος (Αρτυμαθκιά)

Περίοδος ανθοφορίας: Απρίλιος – Οκτώβριος
Μελισσοκομική αξία: γύρη, νέκταρ

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: ωοειδές • Διάμετρος Ρ: 28.6μm (26.8-31.7) • Διάμετρος Ε: 22.6μm (21.8-23.7)

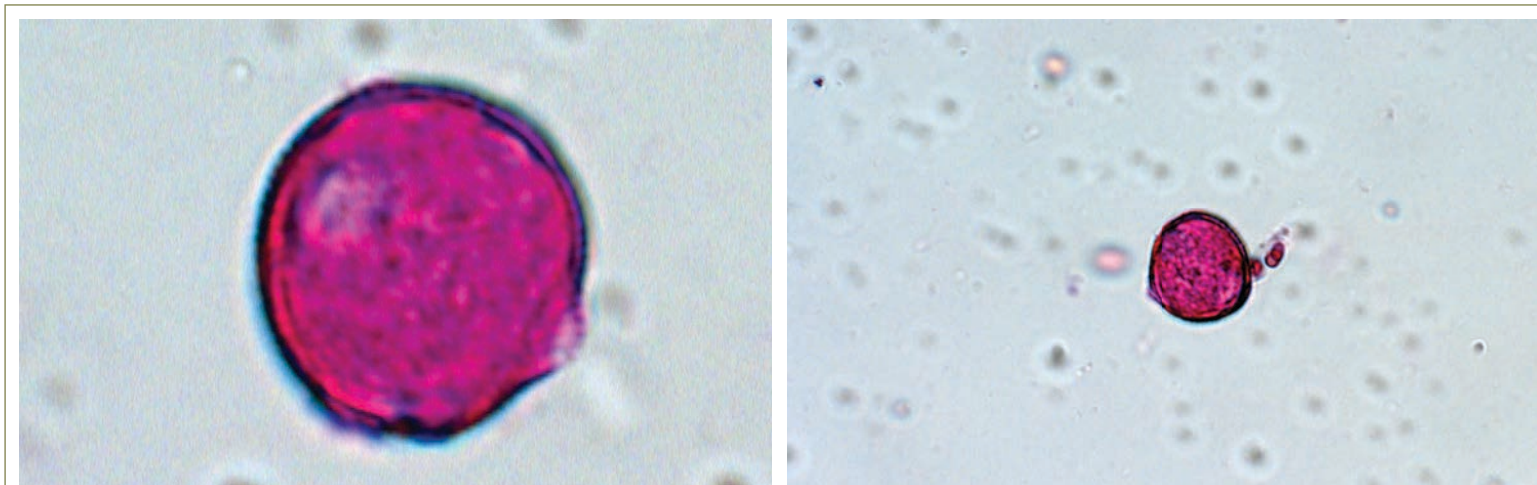
Λατινική ονομασία: *Pistacia lentiscus*

Οικογένεια: Anacardiaceae

Κοινή ονομασία: Σχίνος

Περίοδος ανθοφορίας: Μάρτιος – Απρίλιος

Μελισσοκομική αξία: γύρη, πρόπολη

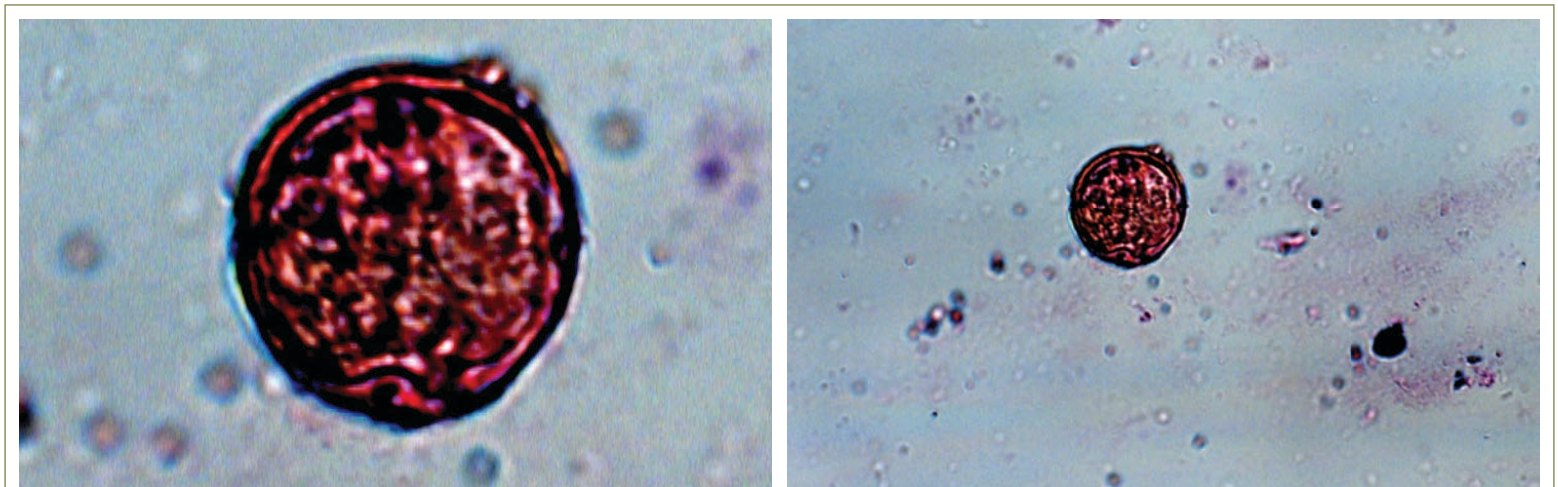

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: ανώμαλα σφαιρικό • Διάμετρος Ρ: 26.5μm (25.3-28.7) • Διάμετρος Ε: 25.3μm (22.8-28.1)

Λατινική ονομασία: *Rhus coriaria*
Οικογένεια: Anacardiaceae
Κοινή ονομασία: (Ρούδι, Σουμάτζη)

Περίοδος ανθοφορίας: Ιούνιος – Ιούλιος
Μελισσοκομική αξία: νέκταρ, γύρη

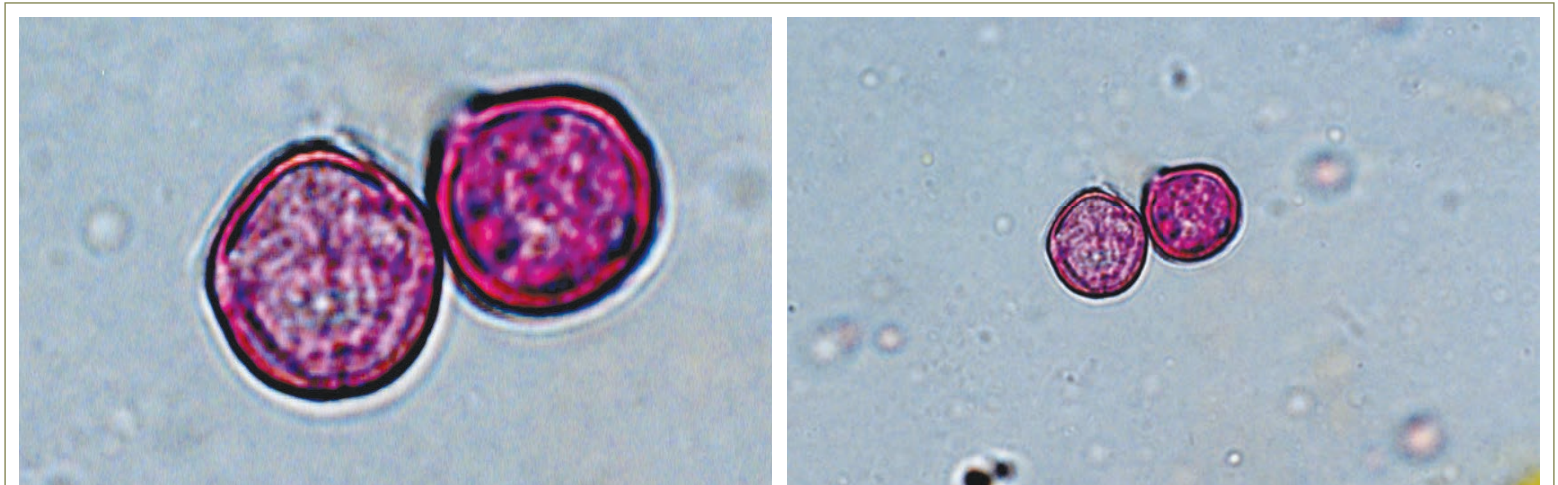

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: σφαιρικό • **Διάμετρος P:** 28.7μm (27.1-30.1) • **Διάμετρος E:** 29.9μm (27.7-30.4)

Λατινική ονομασία: *Schinus terebinthifolius*
Οικογένεια: Anacardiaceae
Κοινή ονομασία: Μαστιχόδεντρο (Μαστισσιά)

Περίοδος ανθοφορίας: Απρίλιος – Οκτώβριος
Μελισσοκομική αξία: γύρη, νέκταρ

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: ωοειδές • Διάμετρος Ρ: 23.9μm (22.4-24.9) • Διάμετρος Ε: 21.7μm (20.6-23.4)

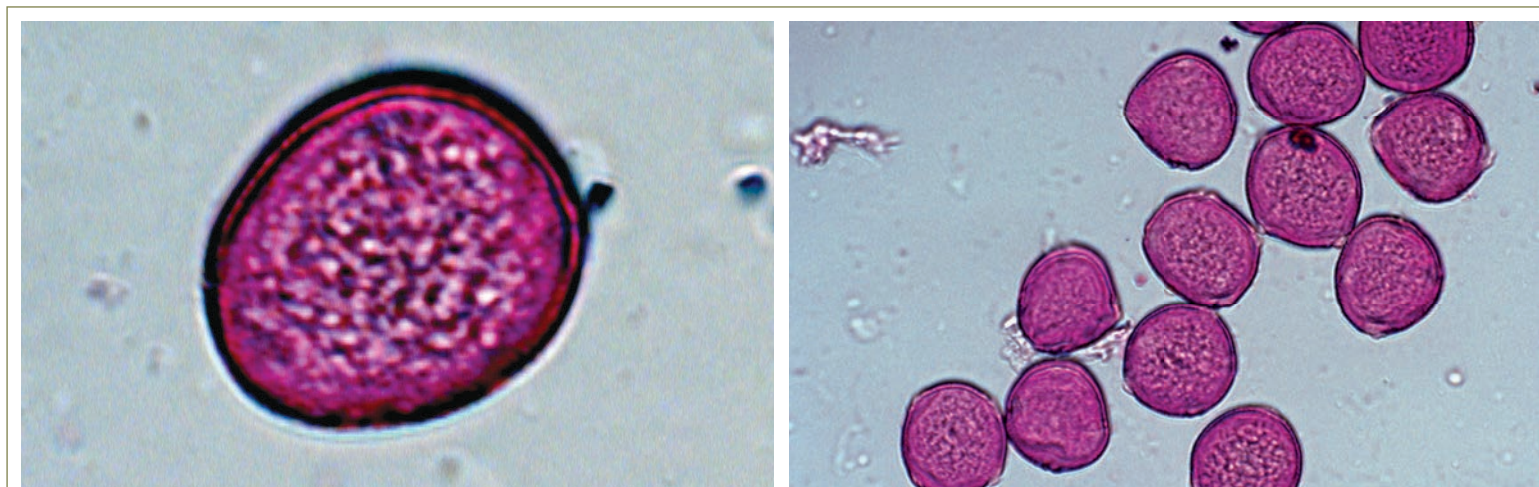
Λατινική ονομασία: *Pistacia terebinthus*

Οικογένεια: Anacardiaceae

Κοινή ονομασία: Τρεμιθιά

Περίοδος ανθοφορίας: Μάρτιος – Απρίλιος

Μελισσοκομική αξία: γύρη

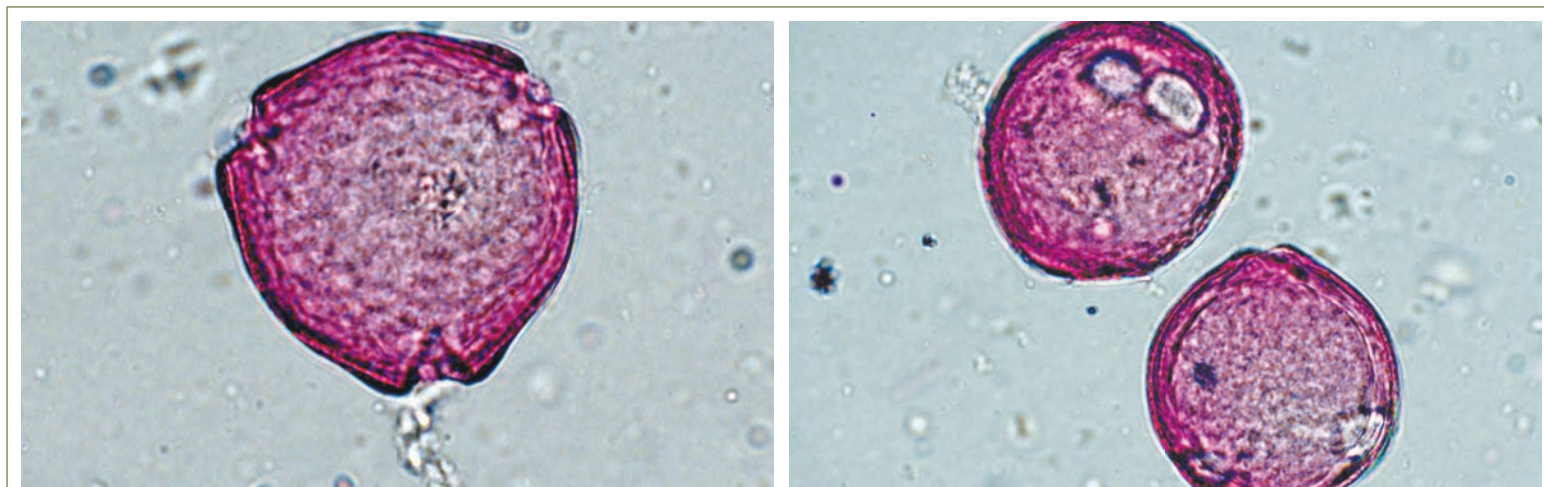

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: ωοειδές • Διάμετρος P: 33.3μm (32.4-34.3) • Διάμετρος E: 31.9μm (30.8-34.0)

Λατινική ονομασία: *Thevetia neriiifolia*
Οικογένεια: Apocynaceae
Κοινή ονομασία: Θιβετιανή (Καμπανούλα)

Περίοδος ανθοφορίας: Μάιος – Δεκέμβριος
Μελισσοκομική αξία: νέκταρ - (γύρη)

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: στρογγυλοποιημένο τριγωνικό • Διάμετρος P: 75.8μm (71.6-80.3) • Διάμετρος E: 70.9μm (63.3-75.6)

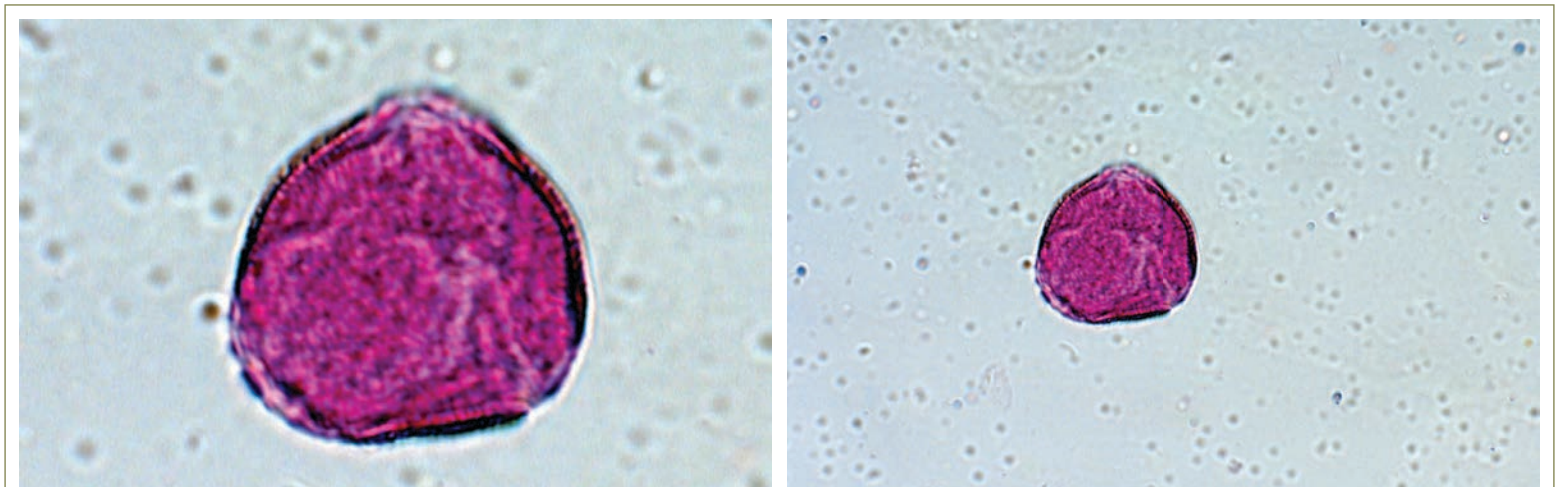
Λατινική ονομασία: *Tecomaria capensis*

Οικογένεια: Bignoniaceae

Κοινή ονομασία: Τεκομάρια

Περίοδος ανθοφορίας: Σεπτέμβριος – Μάρτιος

Μελισσοκομική αξία: νέκταρ, γύρη

Χαρακτηριστικά γυρέοκοκκου

Σχήμα: ωοειδές • Διάμετρος P: 31.4μm (30.6-32.0) • Διάμετρος E: 35.1μm (32.9-36.9)

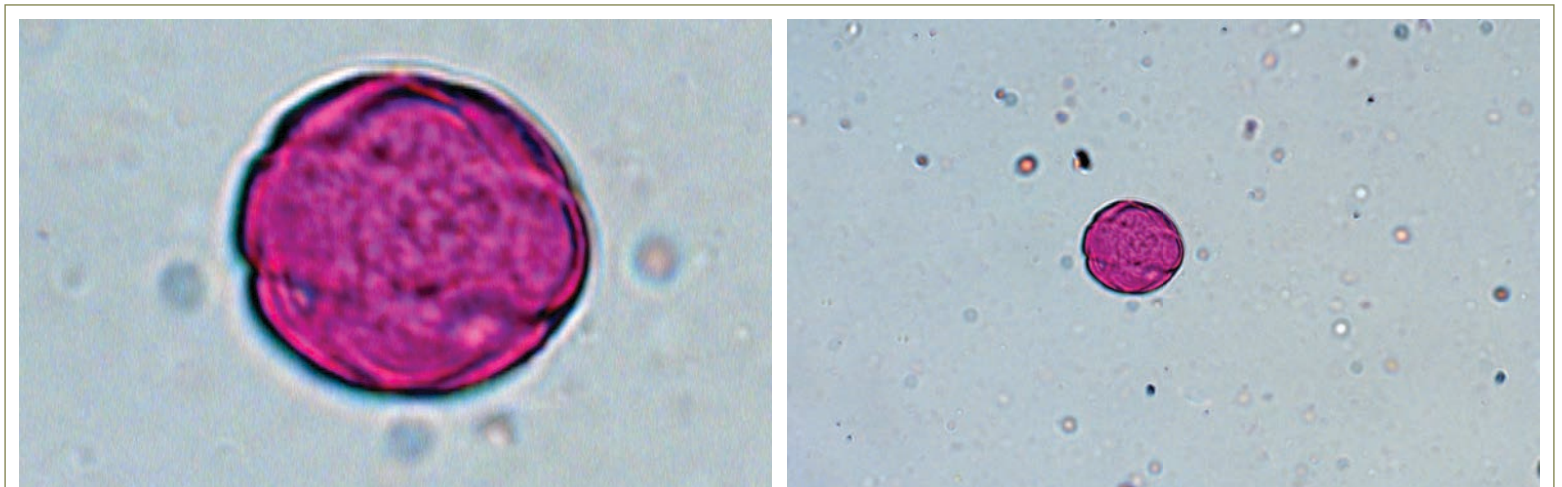
Λατινική ονομασία: *Heliotropium europaeum*

Οικογένεια: Boraginaceae

Κοινή ονομασία: Ηλιοτρόπιο (Κατσουνόχορτο, Βρωμόχορτο, Μπαστουνόχορτο)

Περίοδος ανθοφορίας: Ιούλιος – Σεπτέμβριος

Μελισσοκομική αξία: νέκταρ

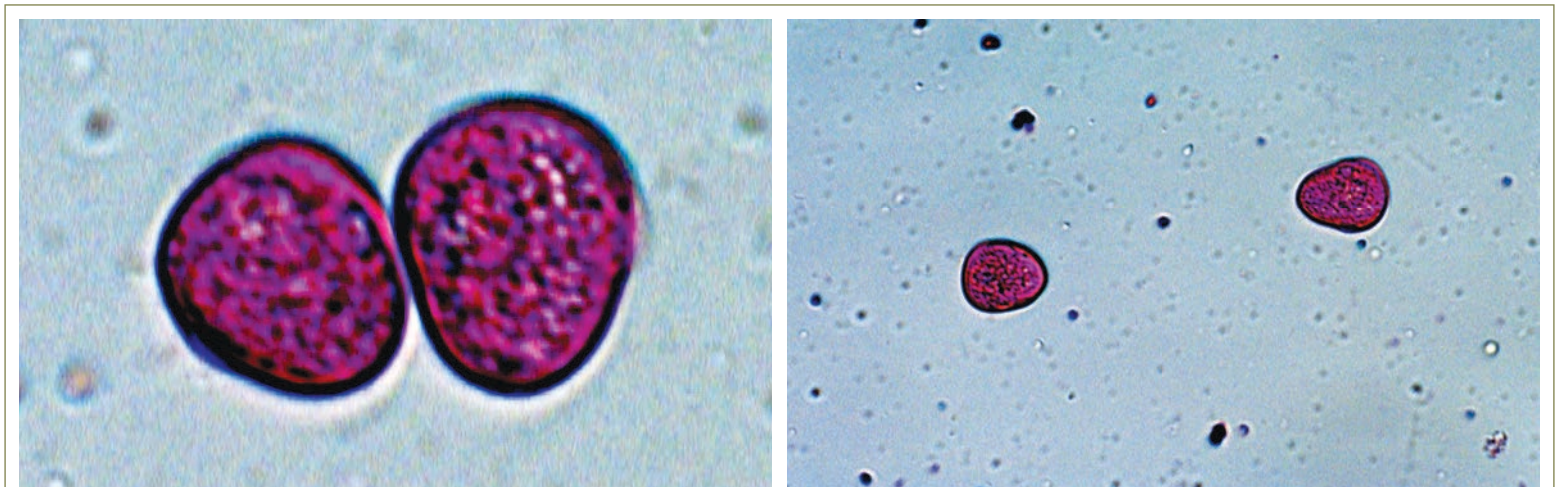

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: ωοειδές • Διάμετρος Ρ: 25.3μm (23.0-27.9) • Διάμετρος Ε: 31.7μm (27.3-37.5)

Λατινική ονομασία: *Echium vulgare*
Οικογένεια: Boraginaceae
Κοινή ονομασία: Έχιον (Μαννούιν, Βοϊδόγλωσσο)

Περίοδος ανθοφορίας: Μάρτιος – Μάιος
Μελισσοκομική αξία: νέκταρ, γύρη

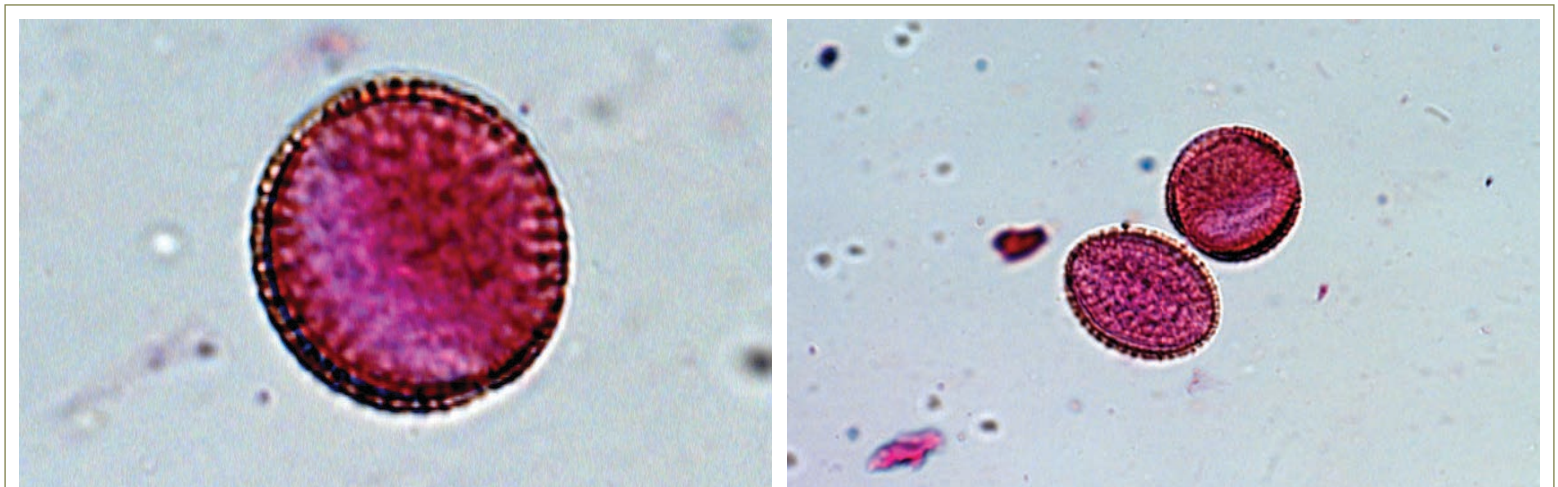

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: ωοειδές • Διάμετρος P: 15.0μm (14.2-15.5) • Διάμετρος E: 18.7μm (18.1-19.7)

Λατινική ονομασία: *Sinapis* sp.
Οικογένεια: Brassicaceae
Κοινή ονομασία: Σινάπι (Λαψάνα)

Περίοδος ανθοφορίας: Δεκέμβριος – Απρίλιος
Μελισσοκομική αξία: νέκταρ, γύρη

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου
Σχήμα: σφαιρικό • Διάμετρος P/E: 26.4μm (24.3-28.2)

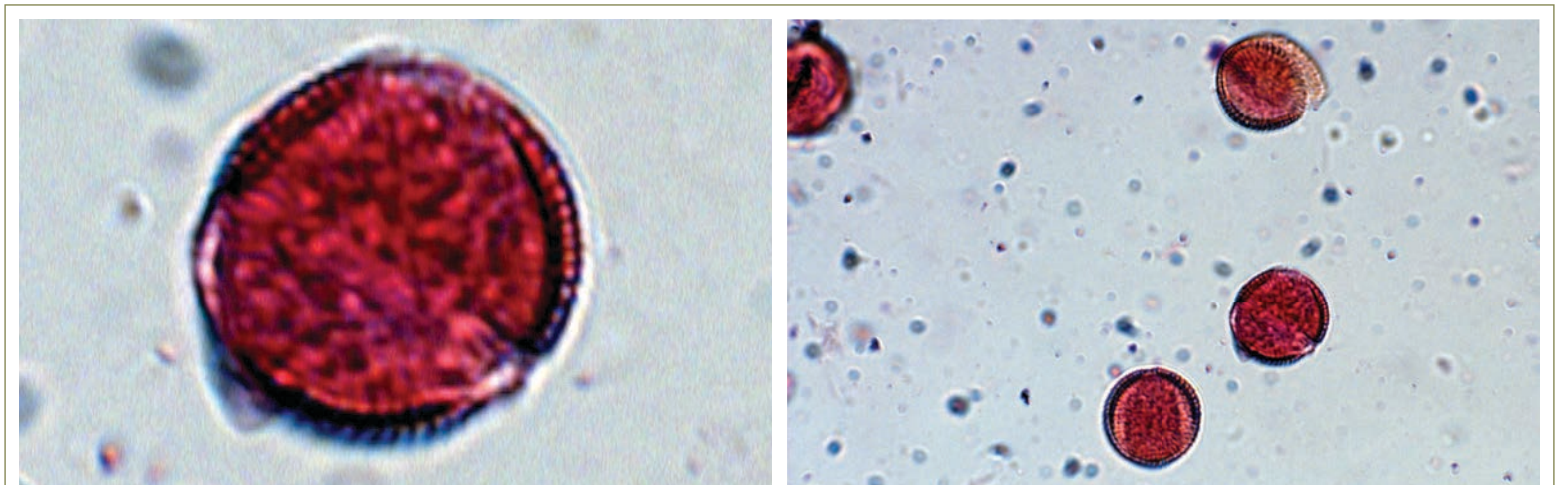
Λατινική ονομασία: *Raphanus raphanistrum*

Οικογένεια: Brassicaceae

Κοινή ονομασία: Ραπανίδα (Αρκορέπανο)

Περίοδος ανθοφορίας: Φεβρουάριος – Μάιος

Μελισσοκομική αξία: νέκταρ, γύρη

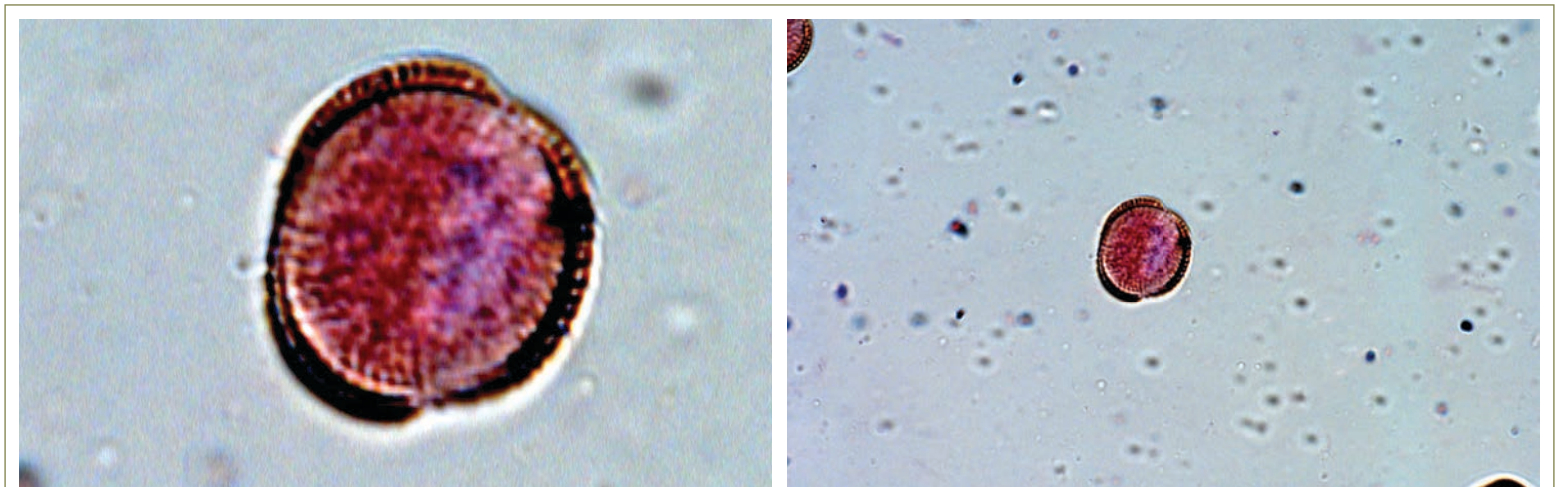

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: σφαιρικό • Διάμετρος P/E: 23.0μm (20.5-27.6)

Λατινική ονομασία: *Erucaria alperina*
Οικογένεια: Brassicaceae
Κοινή ονομασία: Ερουκάρια (Κοτσιηνολαψάνα)

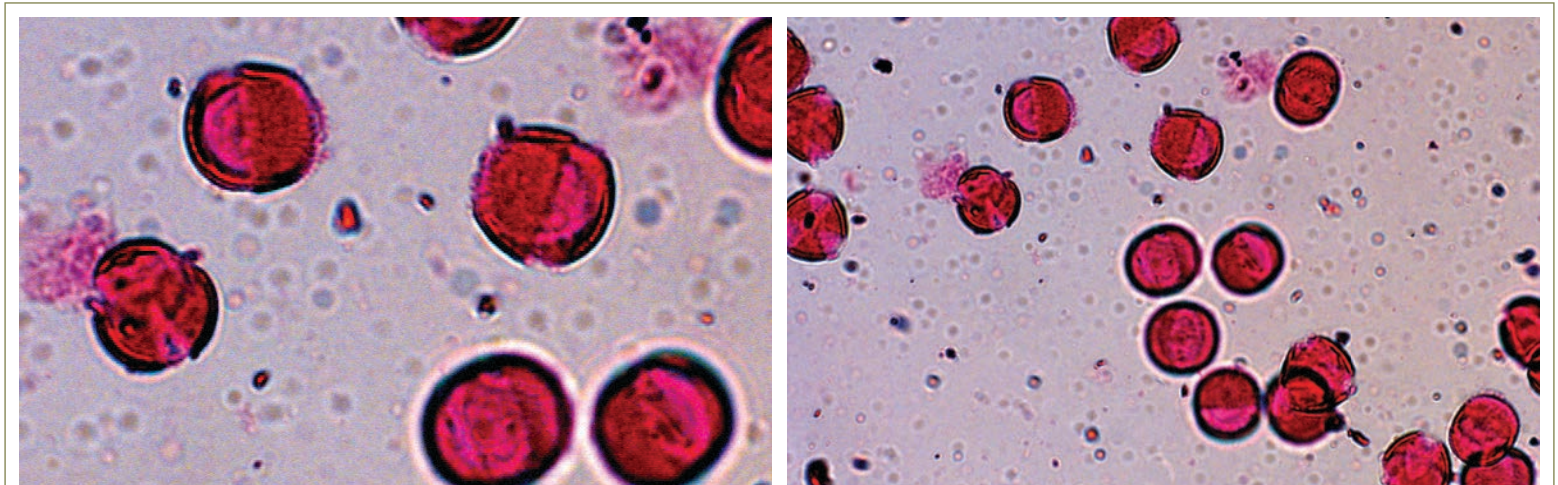
Περίοδος ανθοφορίας: Φεβρουάριος – Ιούνιος
Μελισσοκομική αξία: νέκταρ, γύρη

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου
Σχήμα: σφαιρικό • Διάμετρος P/E: 26.5μm (28.8-31.9)

Λατινική ονομασία: *Eruca sativa*
Οικογένεια: Brassicaceae
Κοινή ονομασία: Ρόκα

Περίοδος ανθοφορίας: Ιανουάριος – Μάιος
Μελισσοκομική αξία: νέκταρ, γύρη

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου
Σχήμα: σφαιρικό • Διάμετρος P/E: 16.4μm (14.5-20.1)

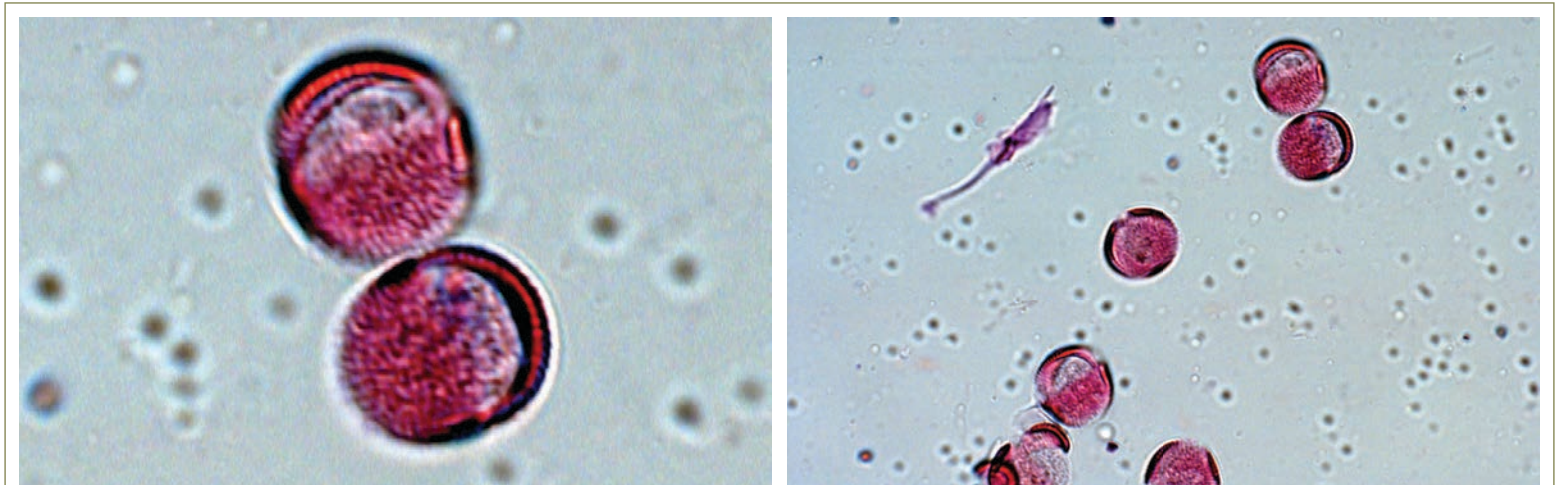
Λατινική ονομασία: *Brassica oleracea*

Οικογένεια: Brassicaceae

Κοινή Ονομασία: Μπρόκολο

Περίοδος ανθοφορίας: διάφορες εποχές

Μελισσοκομική αξία: νέκταρ, γύρη

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: σφαιρικό • Διάμετρος P/E: 21.2 μm (19.4-22.9)

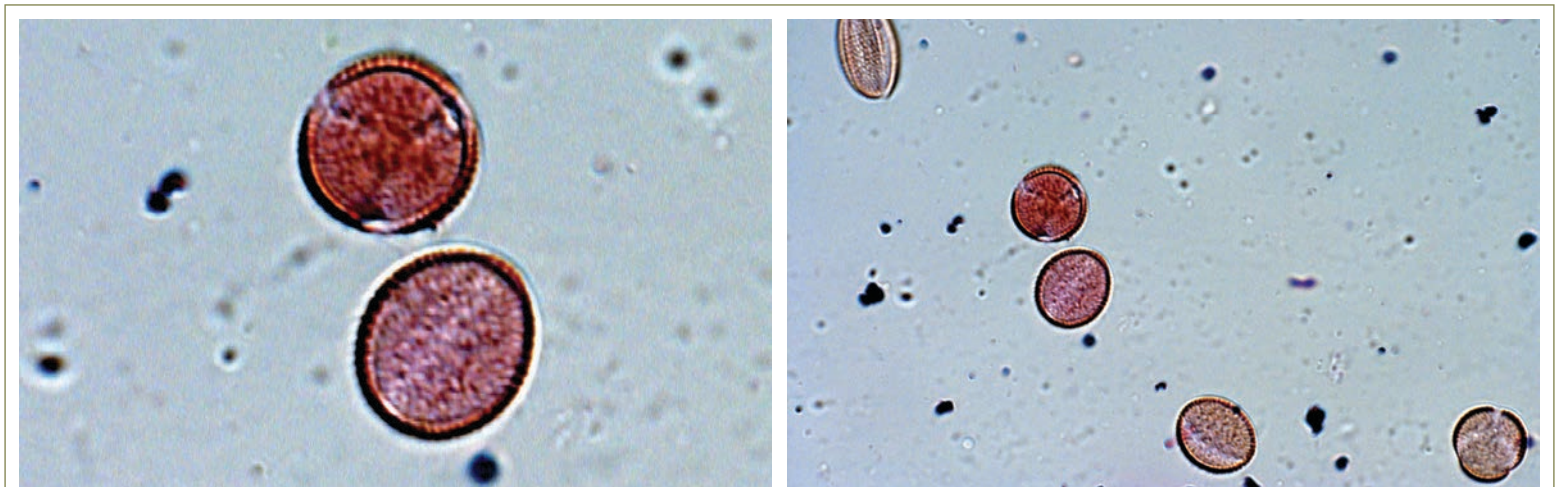
Λατινική ονομασία: *Sisymbrium officinalis*

Οικογένεια: Brassicaceae

Κοινή ονομασία: Συσίμπριο

Περίοδος ανθοφορίας: Απρίλιος – Ιούλιος

Μελισσοκομική αξία: νέκταρ, γύρη

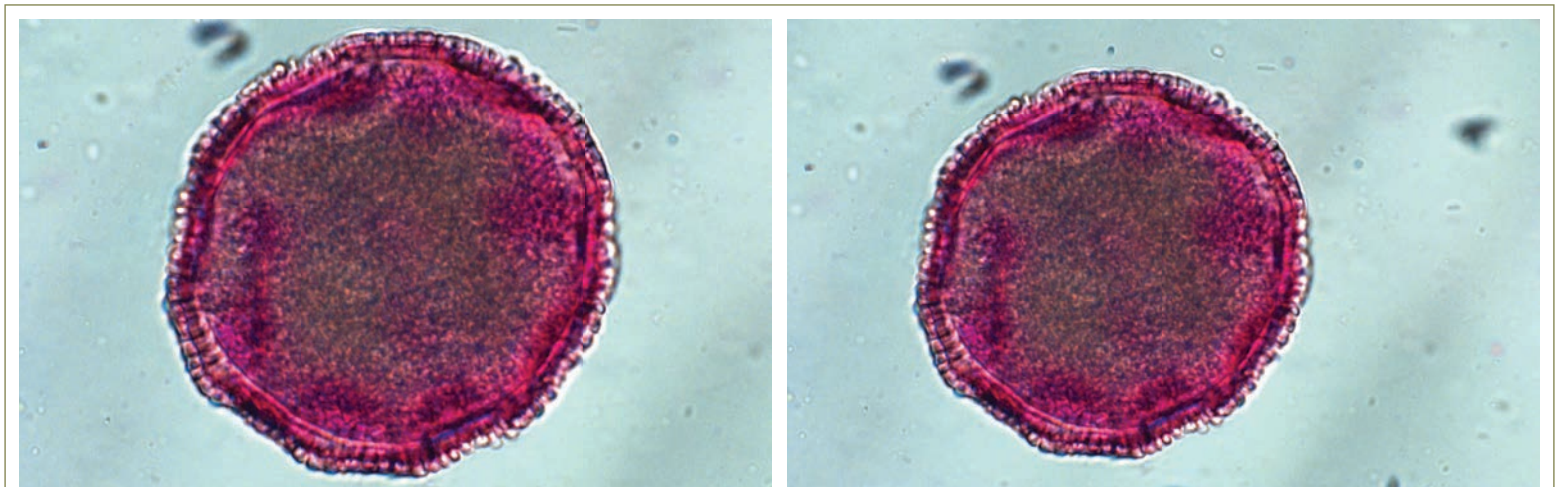

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: σφαιρικό • Διάμετρος P/E: 21.8μm (19.5-26.2)

Λατινική ονομασία: *Opuntia ficus indica*
Οικογένεια: Cactaceae
Κοινή ονομασία: Φραγκοσουκιά (Παπουτσοσυτζιά)

Περίοδος ανθοφορίας: Απρίλιος – Μάιος
Μελισσοκομική αξία: γύρη, νέκταρ

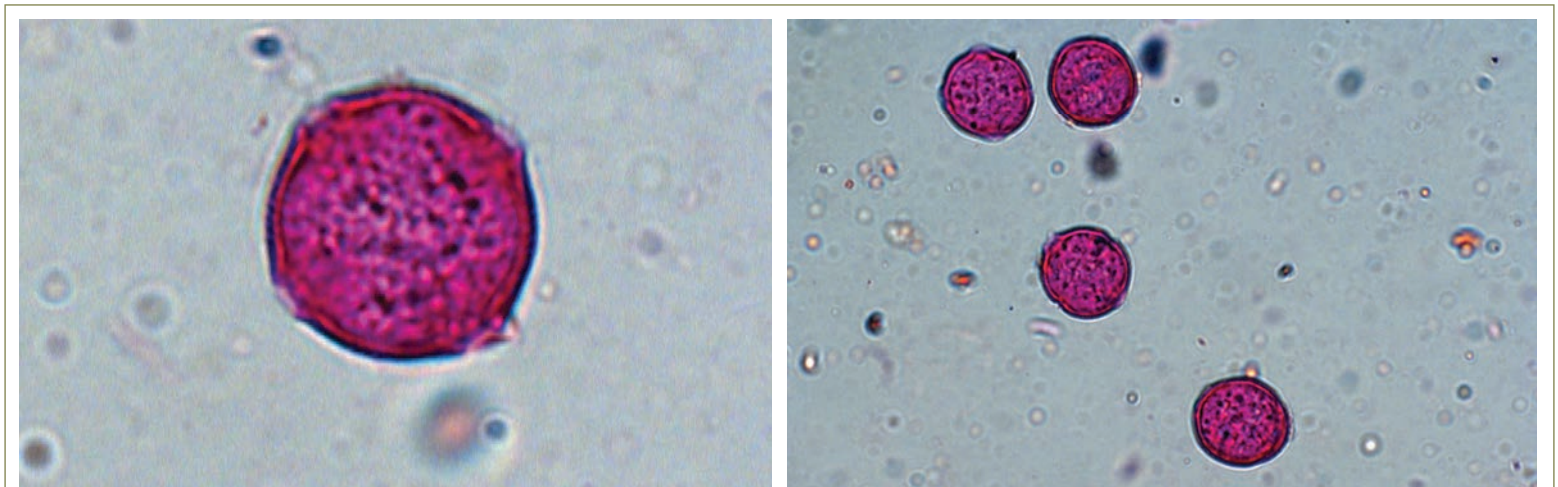

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: ανώμαλα σφαιρικό • Διάμετρος P: 103.4μm (102.4-104.7) • Διάμετρος E: 107.0μm (105.8-108.4)

Λατινική ονομασία: *Ceratonia siliqua*
Οικογένεια: Caesalpinaceae
Κοινή ονομασία: Χαρουπιά (Τερασιά)

Περίοδος ανθοφορίας: Σεπτέμβριος – Νοέμβριος
Μελισσοκομική αξία: γύρη, νέκταρ, μελίτωμα

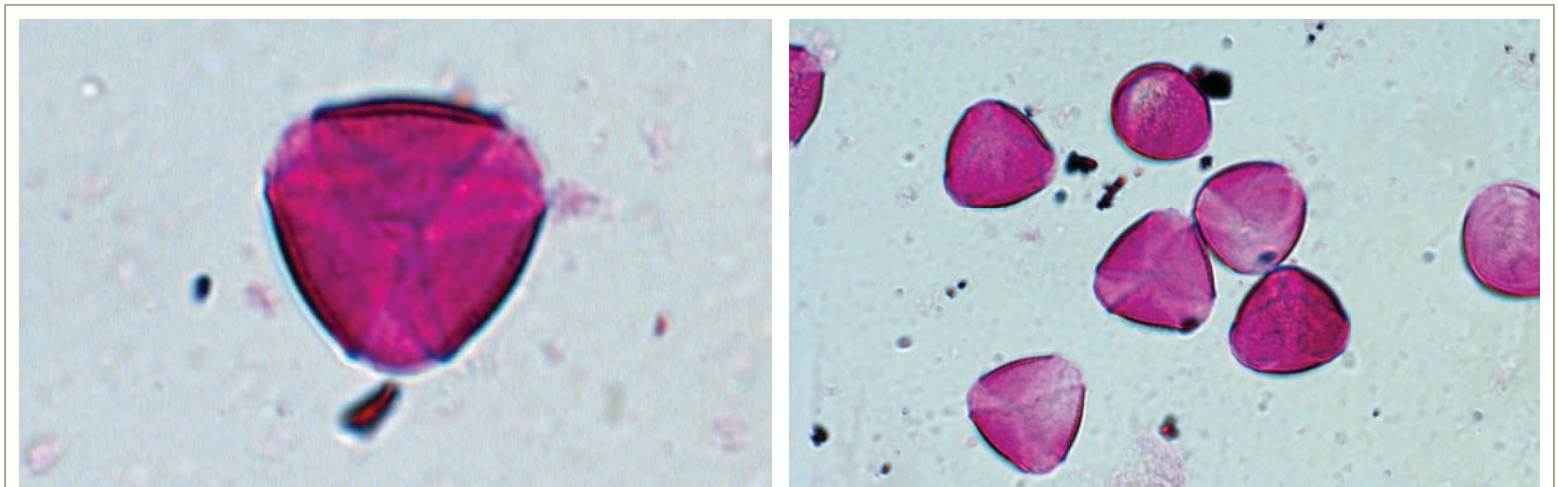

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: ωοειδές • Διάμετρος P: 24.8μm (23.5-26.4) • Διάμετρος E: 26.3μm (25.1-28.7)

Λατινική ονομασία: *Cercis siliquastrum*
Οικογένεια: Caesalpiniaceae
Κοινή ονομασία: Κερκίδα, Δέντρο του Ιούδα

Περίοδος ανθοφορίας: Μάρτιος – Μάιος
Μελισσοκομική αξία: νέκταρ, γύρη

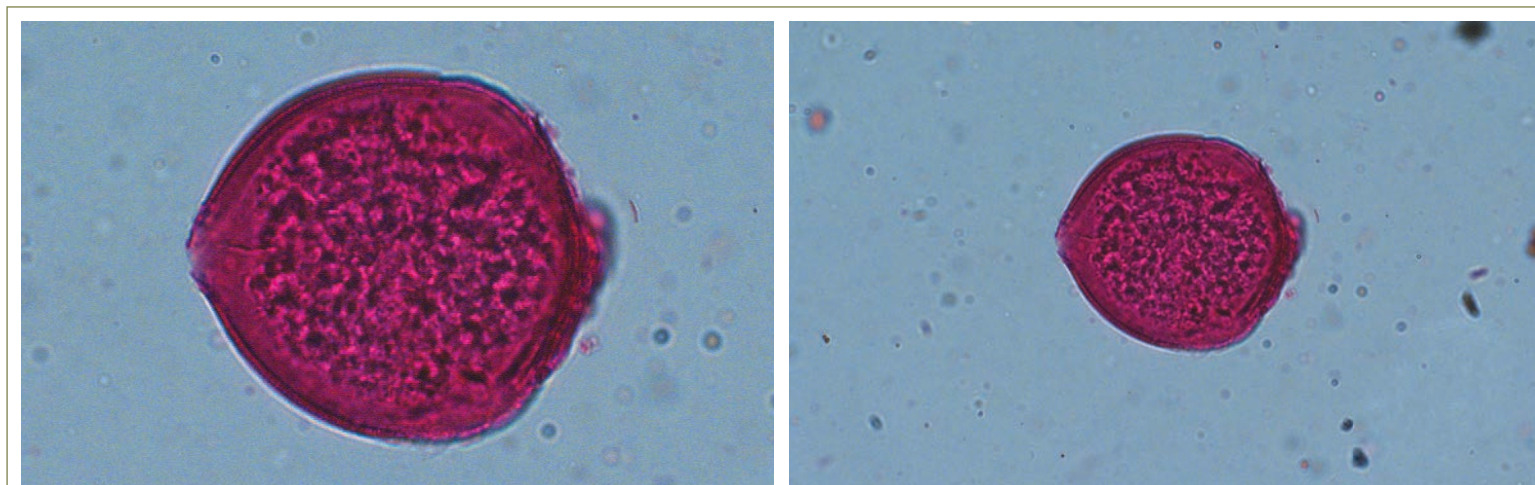

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: στρογγυλοποιημένο τριγωνικό • Διάμετρος P: 25.9μm (24.8-26.9) • Διάμετρος E: 24.2μm (22.6-25.1)

Λατινική ονομασία: *Bauhinia variegata*
Οικογένεια: Caesalpiniaceae
Κοινή ονομασία: Μποχίνια (Παθκιά του καμήλου)

Περίοδος ανθοφορίας: Μάρτιος – Μάιος
Μελισσοκομική αξία: νέκταρ, γύρη

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: στρογγυλοποιημένο τριγωνικό • Διάμετρος P: 58.2μm (56.4-60.1) • Διάμετρος E: 68.6μm (66.7-70.7)

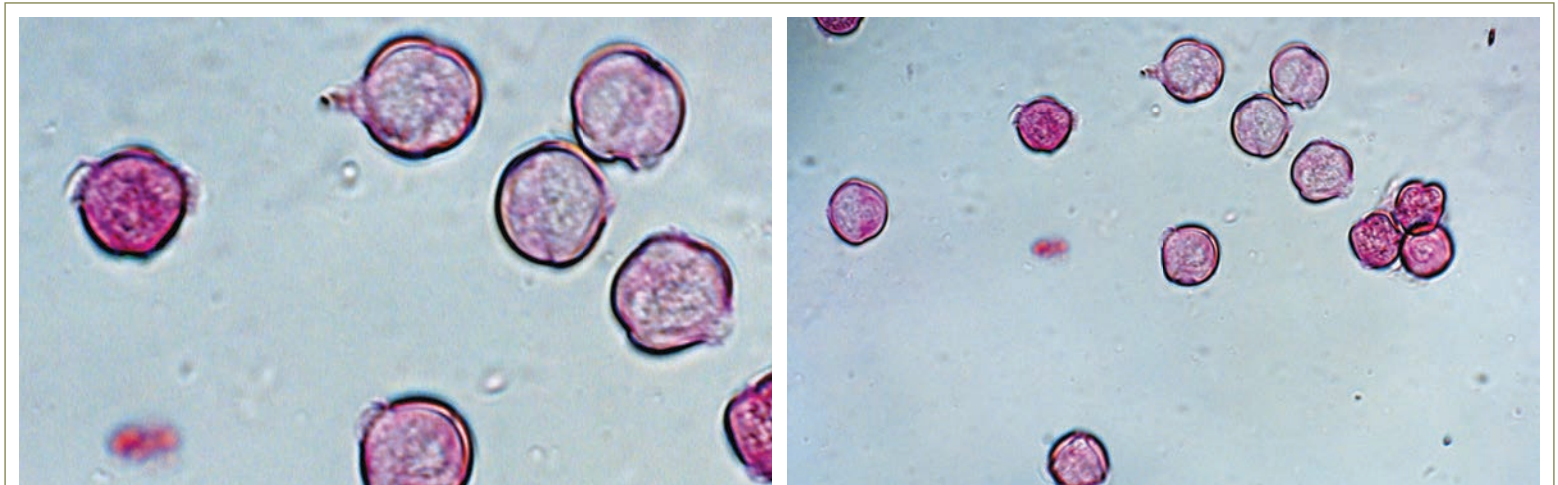
Λατινική ονομασία: *Carraris spinosa*

Οικογένεια: Carraridaceae

Κοινή ονομασία: Κάππαρη

Περίοδος ανθοφορίας: Ιούνιος – Σεπτέμβριος

Μελισσοκομική αξία: γύρη, νέκταρ

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: σφαιρικό • Διάμετρος P/E: 16.2μm (14.4-17.9)

Λατινική ονομασία: *Viburnum tinus*
Οικογένεια: Caprifoliaceae
Κοινή ονομασία: Βιβούρνο

Περίοδος ανθοφορίας: Φεβρουάριος – Αύγουστος
Μελισσοκομική αξία: γύρη, νέκταρ

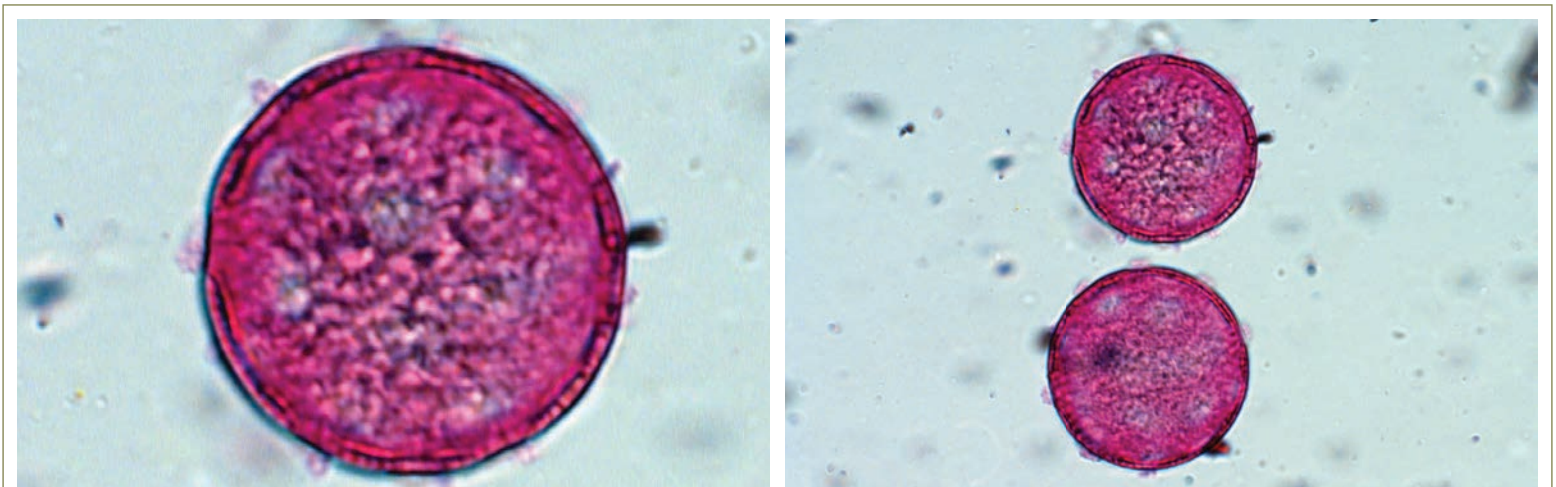

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: στρογγυλοποιημένο τριγωνικό • Διάμετρος P: 19.7μm (19.5-20.0) • Διάμετρος E: 19.1μm (18.7-19.5)

Λατινική ονομασία: *Silene vulgaris*
Οικογένεια: Caryophyllaceae
Κοινή ονομασία: Σιληνή (Τσακρίθκια, Στρουφούθκια)

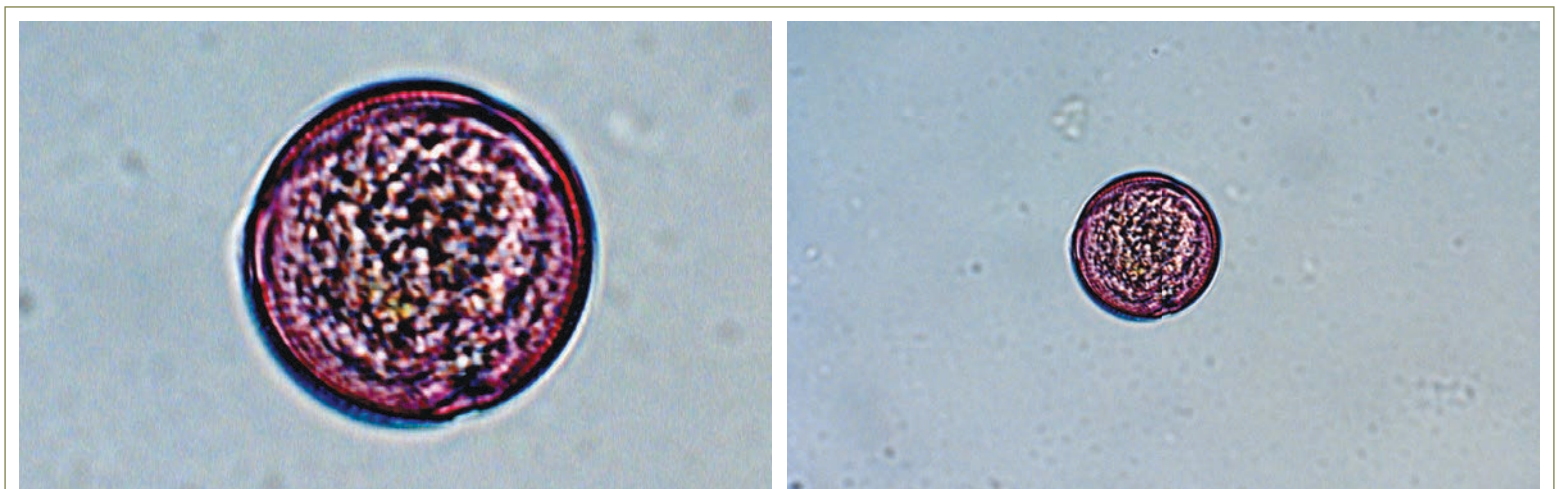
Περίοδος ανθοφορίας: Μάρτιος – Ιούλιος
Μελισσοκομική αξία: γύρη, νέκταρ

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου
Σχήμα: σφαιρικό • Διάμετρος P/E: 53.1μm (49.5-56.4)

Λατινική ονομασία: *Cistus* sp.
Οικογένεια: Cistaceae
Κοινή Ονομασία: Λαδανιά (Ξυσταρκά, Λεούτιν, Κλαδίν)

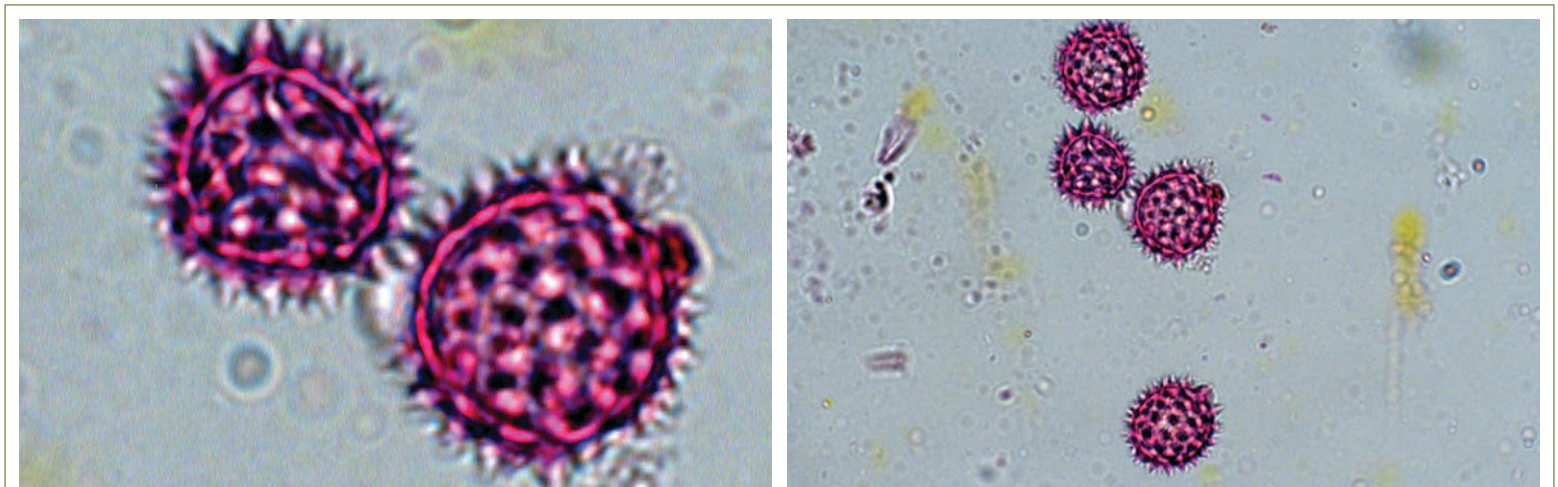
Περίοδος ανθοφορίας: Φεβρουάριος – Μάιος
Μελισσοκομική αξία: γύρη

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου
Σχήμα: σφαιρικό • Διάμετρος P/E: 35.9 μm (34.3-37.9)

Λατινική ονομασία: *Inula viscosa*
Οικογένεια: Compositae
Κοινή ονομασία: Ακονιζιά (Κόνυζος)

Περίοδος ανθοφορίας: Σεπτέμβριος – Νοέμβριος
Μελισσοκομική αξία: νέκταρ, γύρη

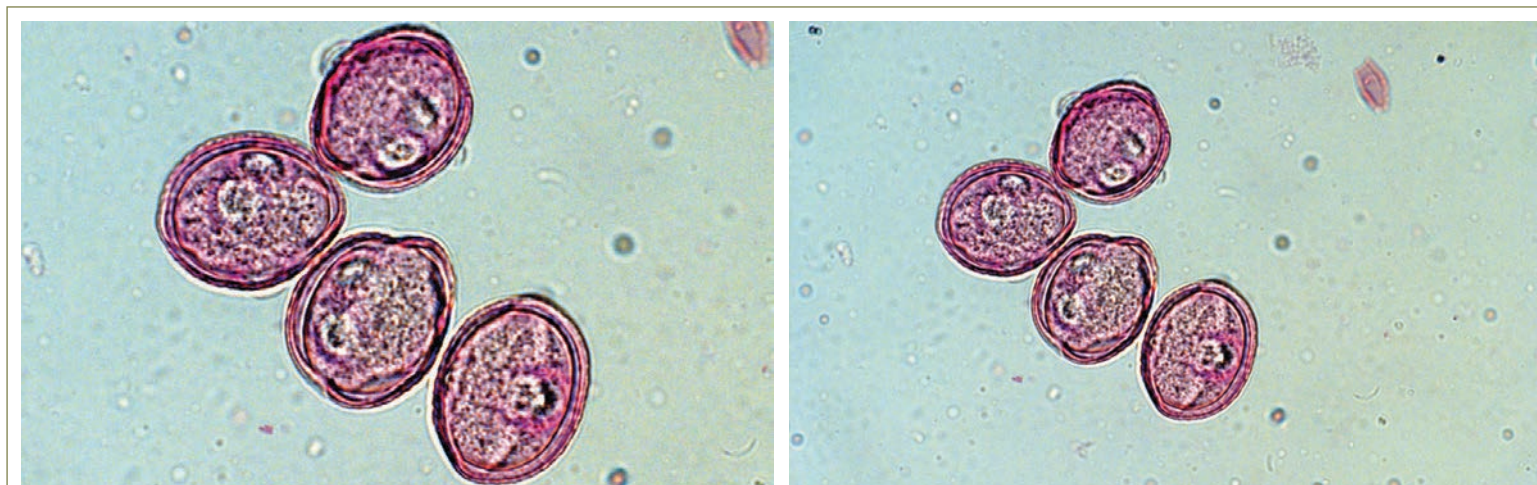

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: ωσειδές • Διάμετρος P: 23.3μm (22.4-25.3) • Διάμετρος E: 25.3μm (23.8-27.3)

Λατινική ονομασία: *Centaurea hyalolepis*
Οικογένεια: Compositae
Κοινή ονομασία: Κενταύριο (Ατρατζίδα, Τρισατοσία)

Περίοδος ανθοφορίας: Απρίλιος – Ιούλιος
Μελισσοκομική αξία: νέκταρ, γύρη

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: επιμηκυμένο ωοειδές • Διάμετρος P: 36.8μm (30.7-43.2) • Διάμετρος E: 28.5μm (23.8-34.0)

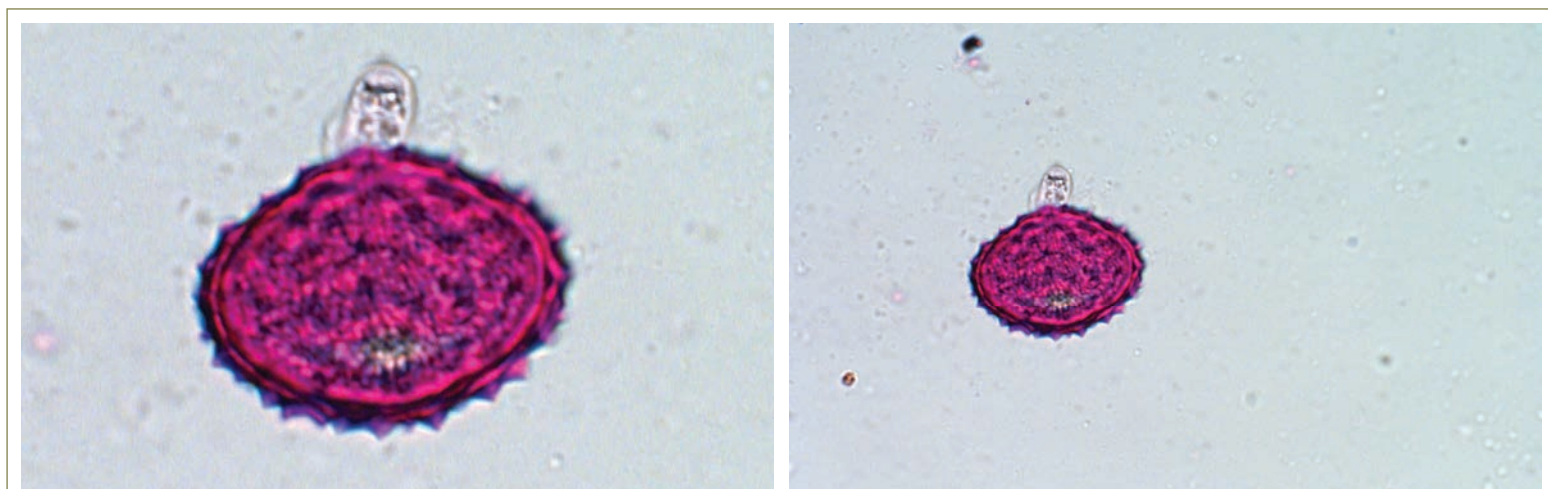
Λατινική ονομασία: *Ptilostemon chamaepeuce*

Οικογένεια: Compositae

Κοινή ονομασία: Χαμαιπέυκη (Αρκολασμαρίν)

Περίοδος ανθοφορίας: Μάιος – Ιούλιος

Μελισσοκομική αξία: νέκταρ, γύρη

Χαρακτηριστικά γυρέοκοκκου

Σχήμα: ωοειδές • Διάμετρος Ρ: 37.6μm (32.2-44.6) • Διάμετρος Ε: 45.6μm (41.9-48.6)

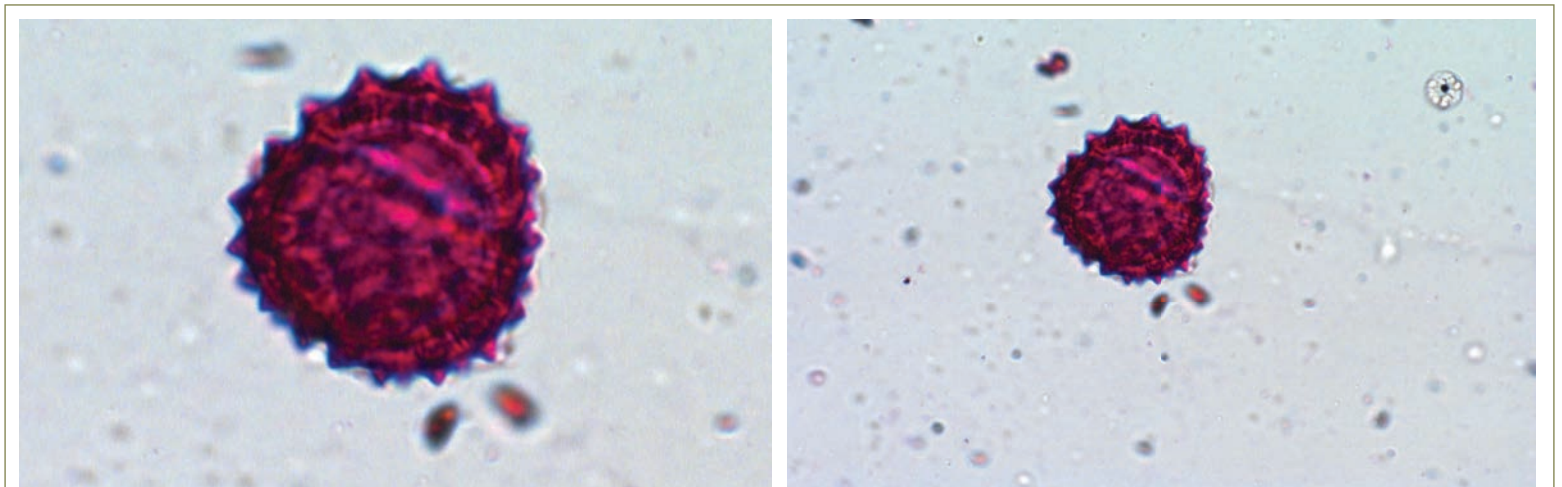
Λατινική ονομασία: *Oporordum cyprium*

Οικογένεια: Compositae

Κοινή ονομασία: Γαϊδουράγκαθο

Περίοδος ανθοφορίας: Απρίλιος – Ιούλιος

Μελισσοκομική αξία: νέκταρ, γύρη

Χαρακτηριστικά γυρέοκοκκου

Σχήμα: ωοειδές • Διάμετρος P: 40.8μm (35.5-44.2) • Διάμετρος E: 43.8μm (36.1-49.9)

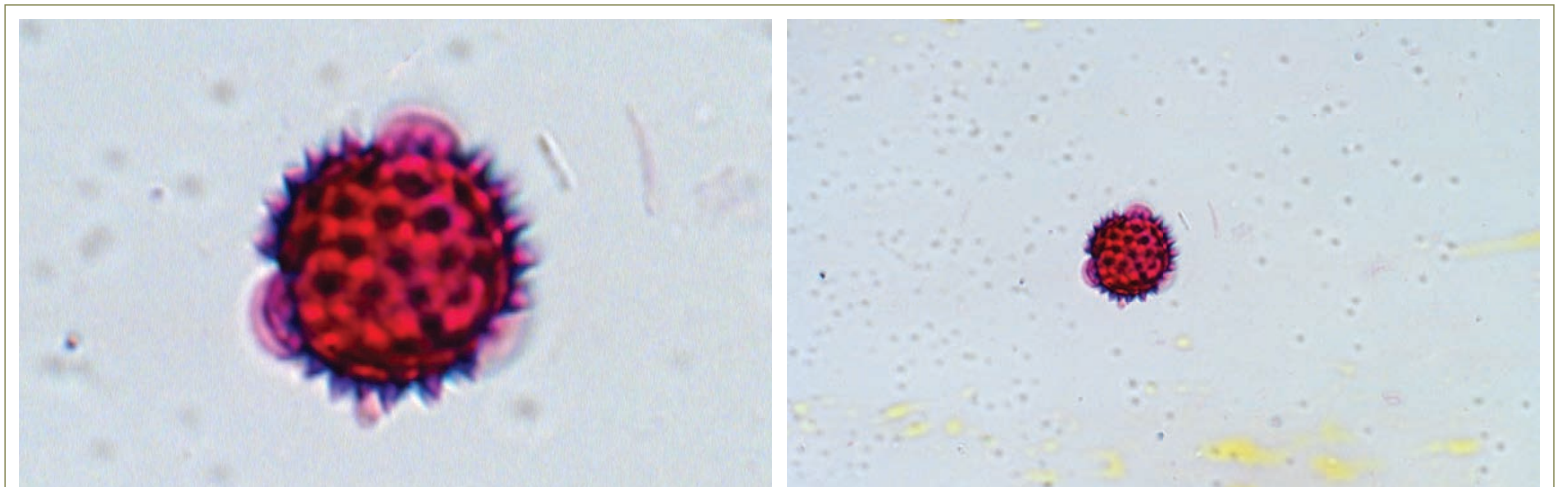
Λατινική ονομασία: *Phagnalon rupestre*

Οικογένεια: Compositae

Κοινή ονομασία: Ασπροθύμαρο

Περίοδος ανθοφορίας: Μάρτιος – Μάιος

Μελισσοκομική αξία: γύρη, νέκταρ

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: ωοειδές • Διάμετρος P: 23.3μm (22.2-24.3) • Διάμετρος E: 21.7μm (19.7-22.9)

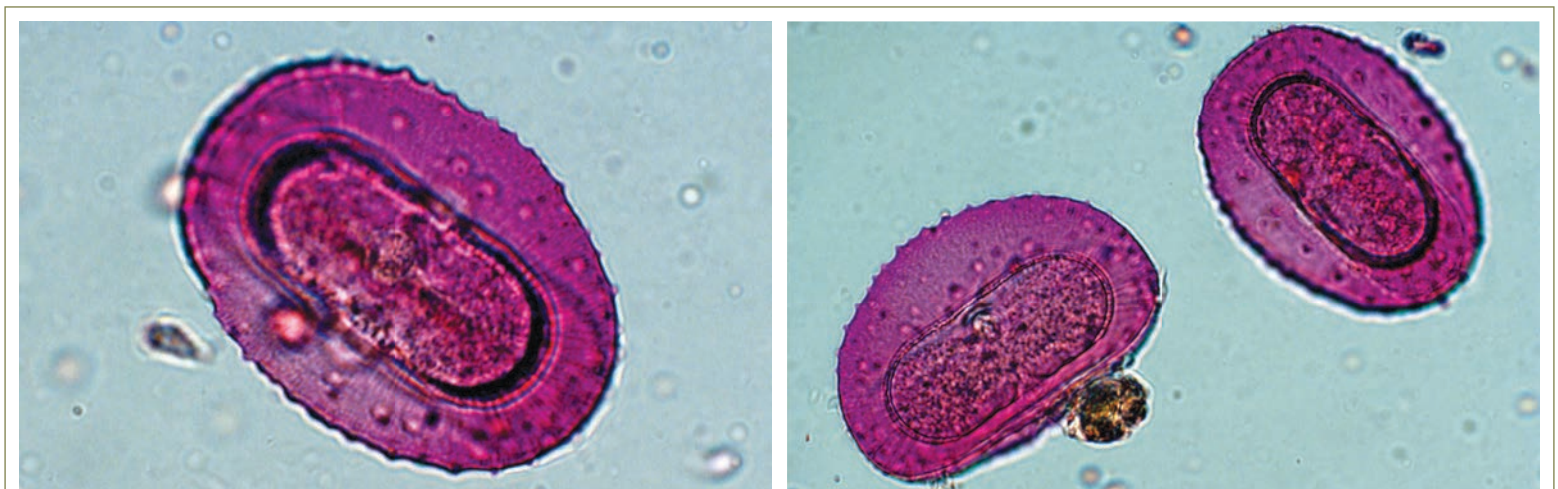
Λατινική ονομασία: *Echinops spinosissimus*

Οικογένεια: Compositae

Κοινή ονομασία: Εχίνοπας (Κεφαλάγκαθος, Μουσικοκάλιν, Σαρατζιηνός)

Περίοδος ανθοφορίας: Ιούλιος – Οκτώβριος

Μελισσοκομική αξία: νέκταρ, γύρη

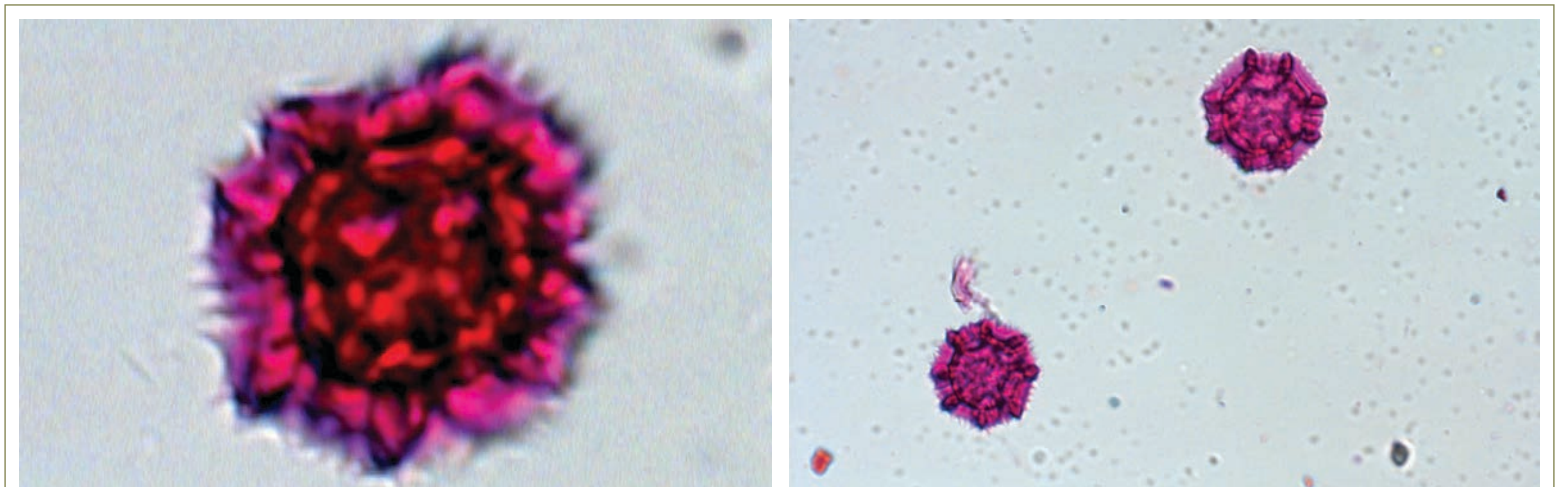

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: επιμηκυμένο ωοειδές-μακρύ • Διάμετρος P: 66.1 μm (62.2-68.9) • Διάμετρος E: 99.1 μm (97.2-100.3)

Λατινική ονομασία: *Sonchus oleraceus*
Οικογένεια: Compositae
Κοινή ονομασία: Σόγχος (Τζιόγχος, Γαλατόχορτο)

Περίοδος ανθοφορίας: Φεβρουάριος – Οκτώβριος
Μελισσοκομική αξία: νέκταρ, γύρη

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου
Σχήμα: ωοειδές • Διάμετρος P: 25.7μm (24.6-26.6) • Διάμετρος E: 28.0μm (27.4-28.7)

Λατινική ονομασία: *Jurinea cypria*

Οικογένεια: Compositae

Κοινή ονομασία: Ιουριναία

Περίοδος ανθοφορίας: Ιούνιος - Ιούλιος

Μελισσοκομική αξία: νέκταρ, γύρη

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: ωσειδές • Διάμετρος P: 44.5μm (44.1-45.7) • Διάμετρος E: 47.7μm (45.7-49.6)

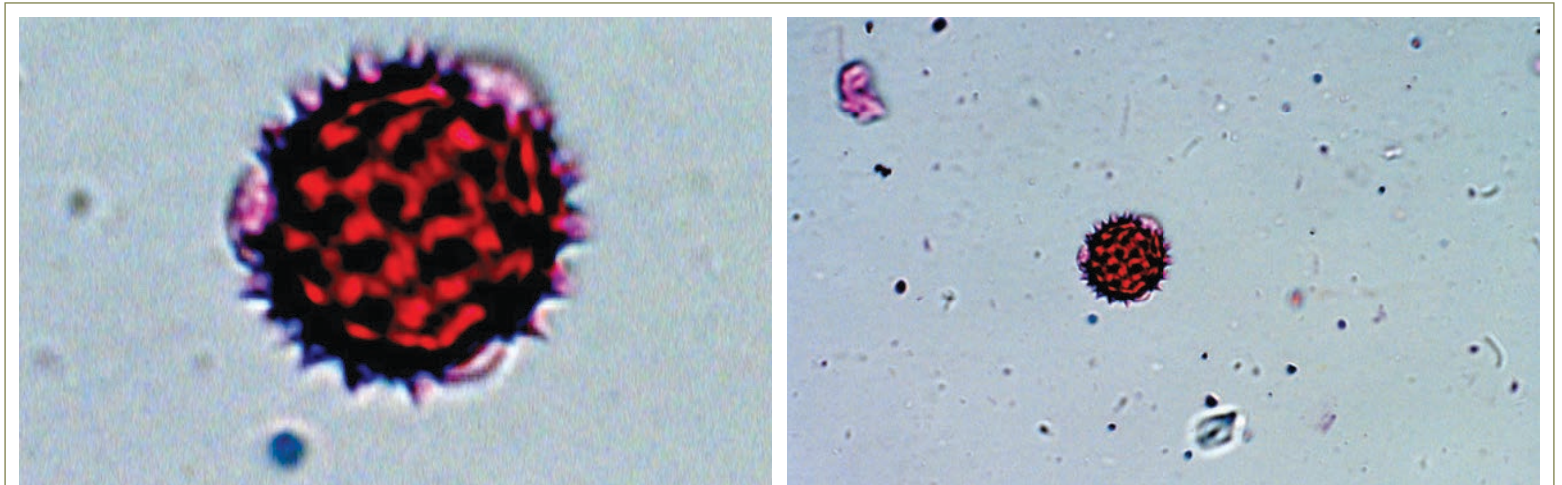
Λατινική ονομασία: *Helichrysum italicum*

Οικογένεια: Compositae

Κοινή ονομασία: Αθάνατο, Λουλούδι της Παναγίας, Κλάματα της Παναγίας

Περίοδος ανθοφορίας: Μάρτιος – Μάιος

Μελισσοκομική αξία: νέκταρ

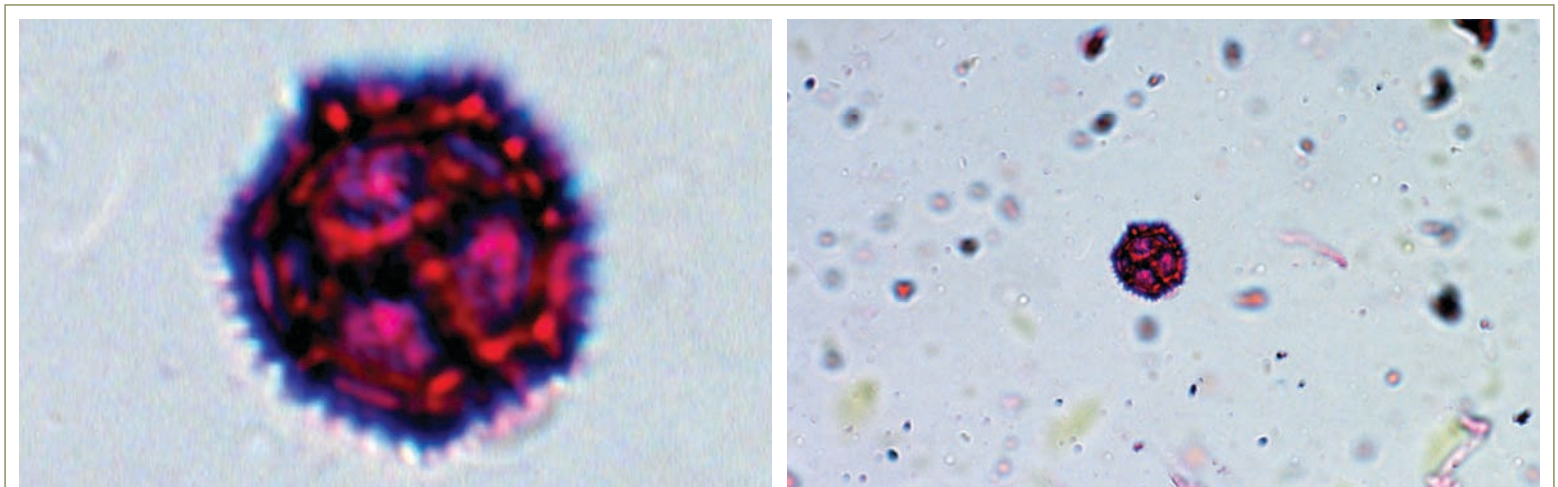

Χαρακτηριστικά γυρέοκοκκου

Σχήμα: ωοειδές • Διάμετρος Ρ: 22.2μm (21.4-24.4) • Διάμετρος Ε: 20.2μm (17.7-24.0)

Λατινική ονομασία: *Taraxacum officinale*
Οικογένεια: Compositae
Κοινή ονομασία: Αγριοράδικο

Περίοδος ανθοφορίας: Ιανουάριος – Σεπτέμβριος
Μελισσοκομική αξία: γύρη, νέκταρ

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: ωοειδές • Διάμετρος P: 20.1μm (19.2-20.6) • Διάμετρος E: 22.2μm (19.3-23.6)

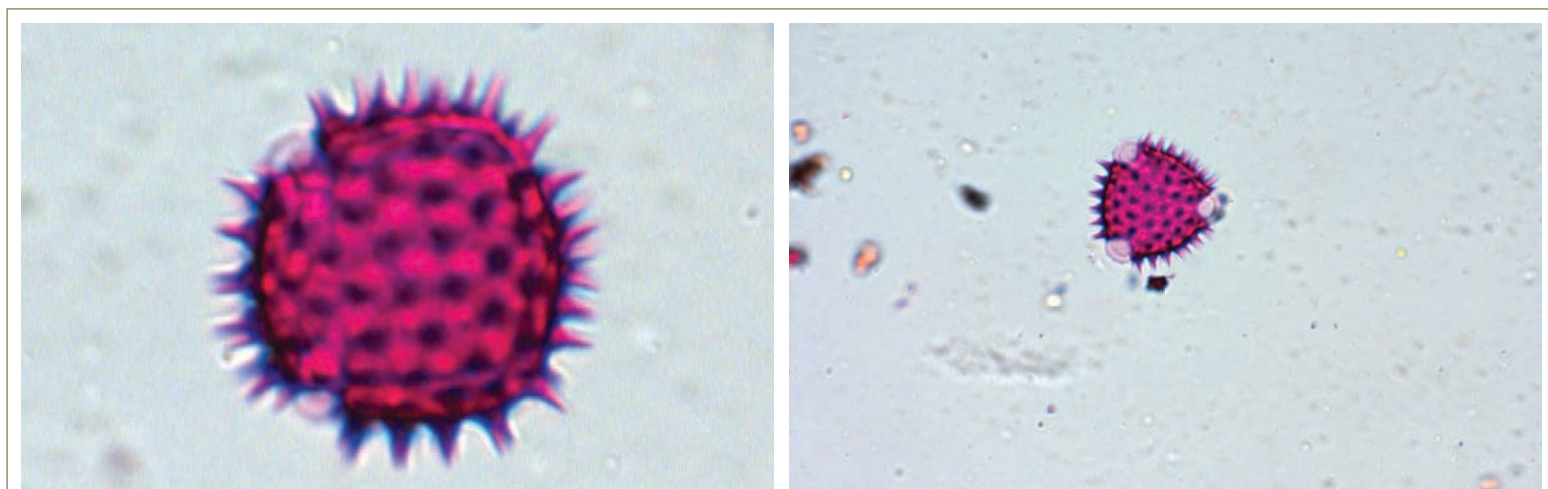
Λατινική ονομασία: *Calendula arvensis*

Οικογένεια: Compositae

Κοινή ονομασία: Καλεντούλα

Περίοδος ανθοφορίας: Φεβρουάριος – Μάιος

Μελισσοκομική αξία: νέκταρ, γύρη

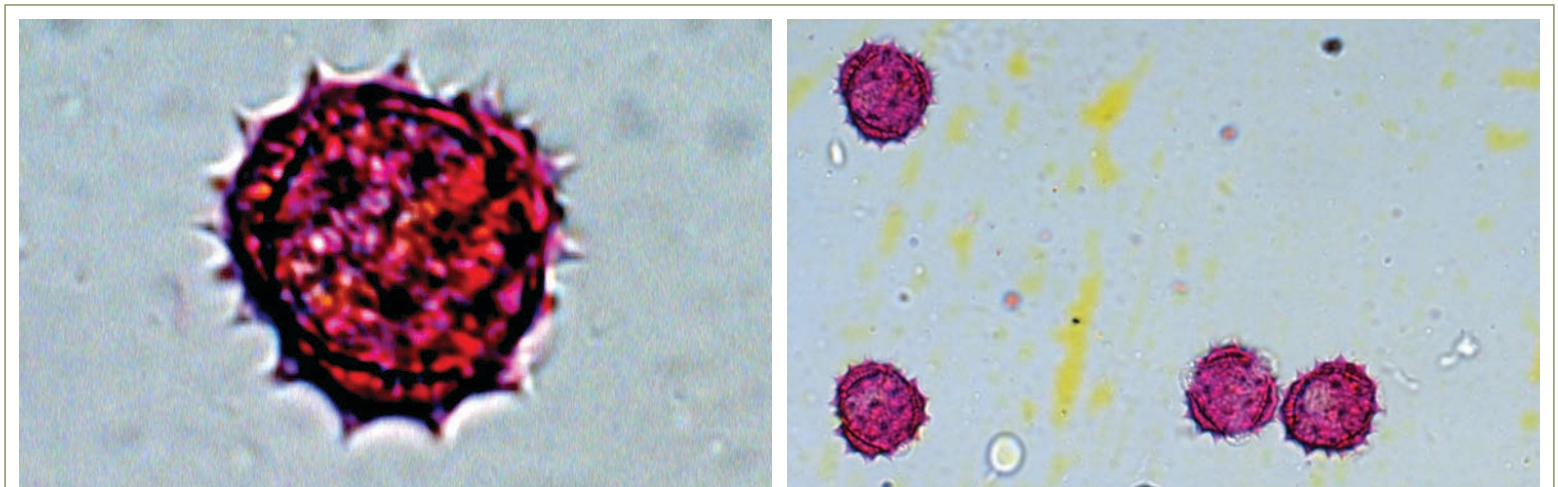

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: τριγωνικό ωσειδές • Διάμετρος Ρ: 27.9μm (23.6-33.9) • Διάμετρος Ε: 29.2μm (24.9-34.1)

Λατινική ονομασία: *Chrysanthemum coronarium*
Οικογένεια: Compositae
Κοινή ονομασία: Χρυσάνθεμο (Λάζαρος, Σιμιλλούδι)

Περίοδος ανθοφορίας: Φεβρουάριος – Μάρτιος
Μελισσοκομική αξία: νέκταρ

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: ωοειδές • Διάμετρος P: 24.8μm (19.7-29.0) • Διάμετρος E: 26.3μm (22.0-29.9)

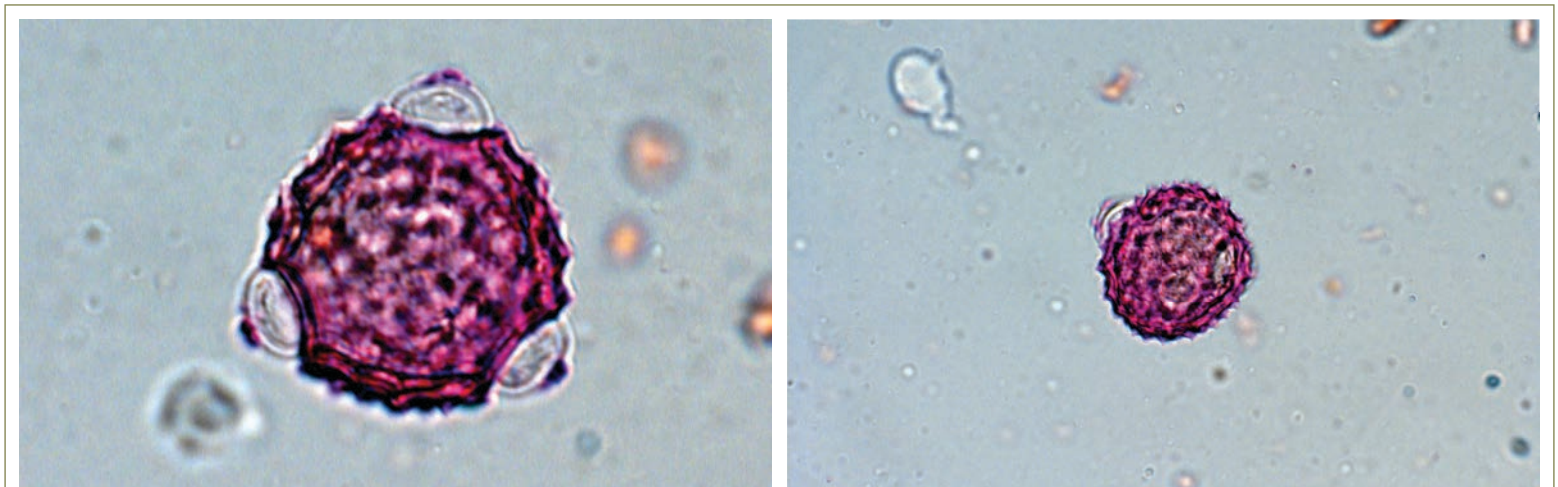
Λατινική ονομασία: *Carthamus tenuis*

Οικογένεια: Compositae

Κοινή ονομασία: (Χριστάγκαθο)

Περίοδος ανθοφορίας: Ιούνιος – Σεπτέμβριος

Μελισσοκομική αξία: γύρη, νέκταρ

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: τριγωνικό ωσειδές • Διάμετρος P: 46.6μm (45.4-47.8) • Διάμετρος E: 41.3μm (39.7-43.0)

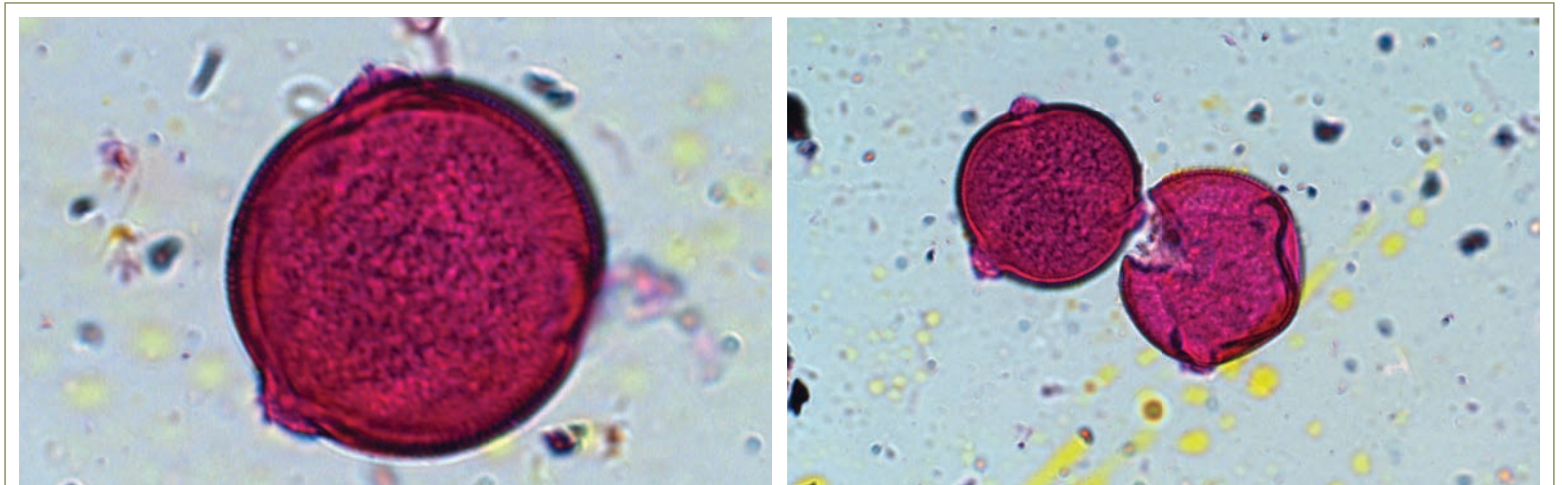
Λατινική ονομασία: *Ecballium elaterium*

Οικογένεια: Cucurbitaceae

Κοινή ονομασία: Πικραγουριά

Περίοδος ανθοφορίας: Ιανουάριος – Ιούλιος (και αργότερα)

Μελισσοκομική αξία: γύρη, νέκταρ

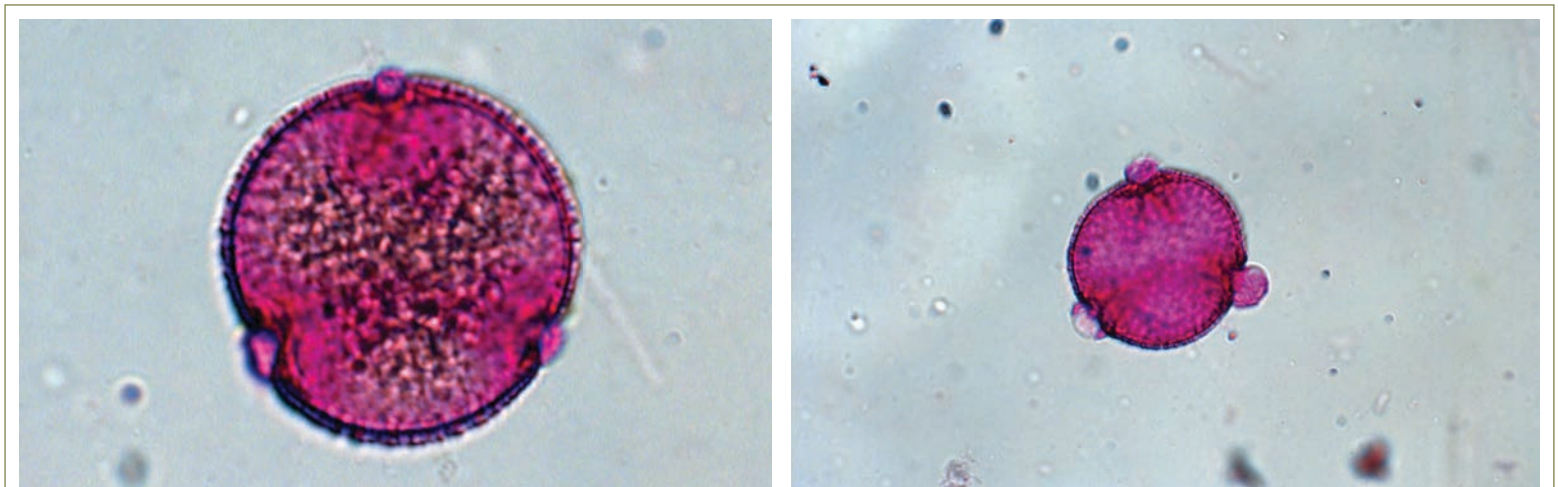

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: ωοειδές • Διάμετρος P: 55.5μm (51.4-60.4) • Διάμετρος E: 51.9μm (48.2-58.9)

Λατινική ονομασία: *Citrullus lanatus*
Οικογένεια: Cucurbitaceae
Κοινή ονομασία: Καρπουζιά

Περίοδος ανθοφορίας: Φεβρουάριος – Ιούλιος
Μελισσοκομική αξία: νέκταρ, γύρη

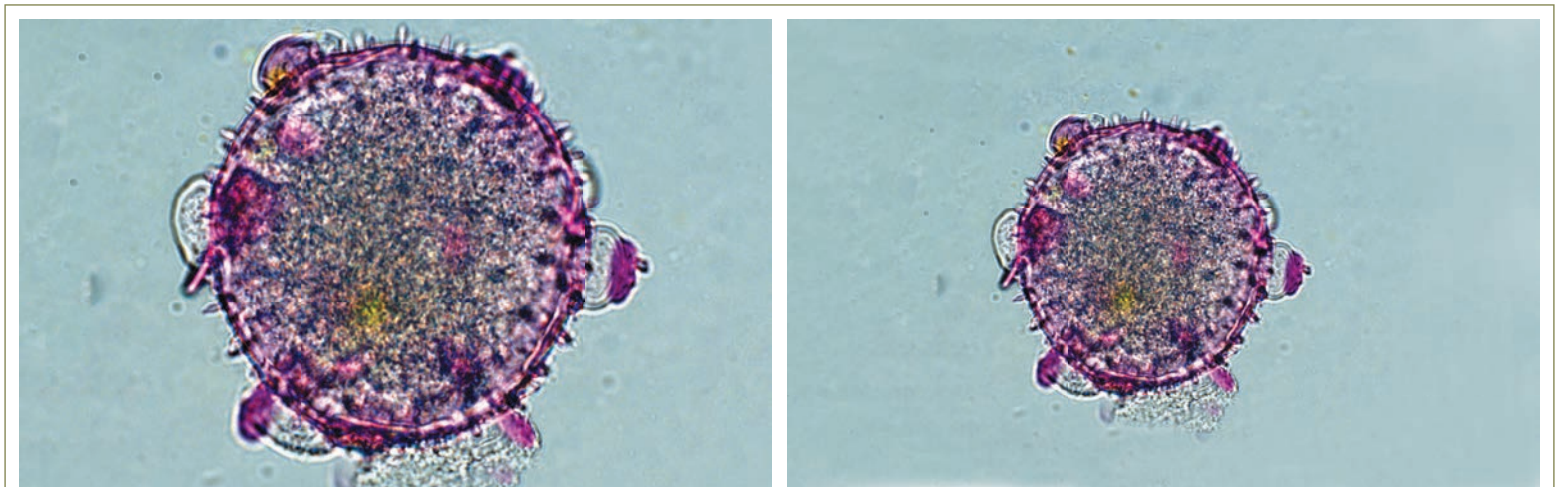

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: ανώμαλα σφαιρικό • Διάμετρος P: 47.3μm (43.5-50.9) • Διάμετρος E: 50.8μm (47.3-55.0)

Λατινική ονομασία: *Cucurbita* sp.
Οικογένεια: Cucurbitaceae
Κοινή ονομασία: Κολοκυθιά

Περίοδος ανθοφορίας: σχεδόν ολόχρονα
Μελισσοκομική αξία: νέκταρ, γύρη

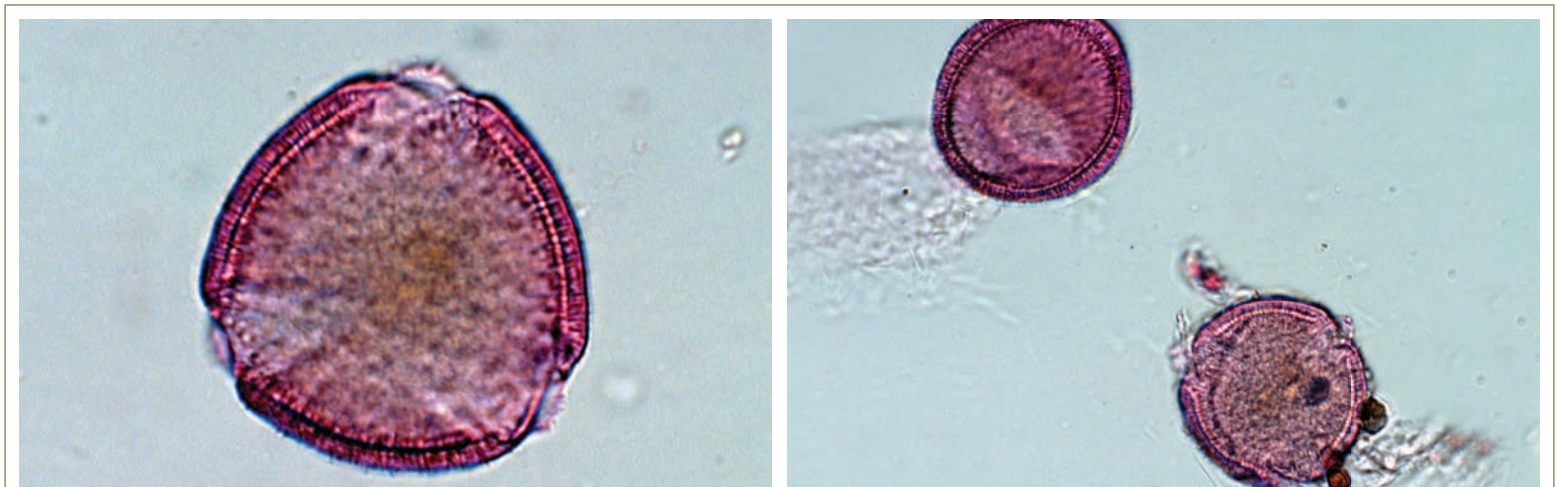

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: ανώμαλα σφαιρικό • Διάμετρος P: 131.4μm (123.3-137.8) • Διάμετρος E: 122.0μm (114.4-127.6)

Λατινική ονομασία: *Pteroccephalus multiflorus*
Οικογένεια: Dipsacaceae
Κοινή ονομασία: Πτεροκέφαλος (Μαννουθκιά)

Περίοδος ανθοφορίας: Μάιος – Νοέμβριος
Μελισσοκομική αξία: νέκταρ, γύρη

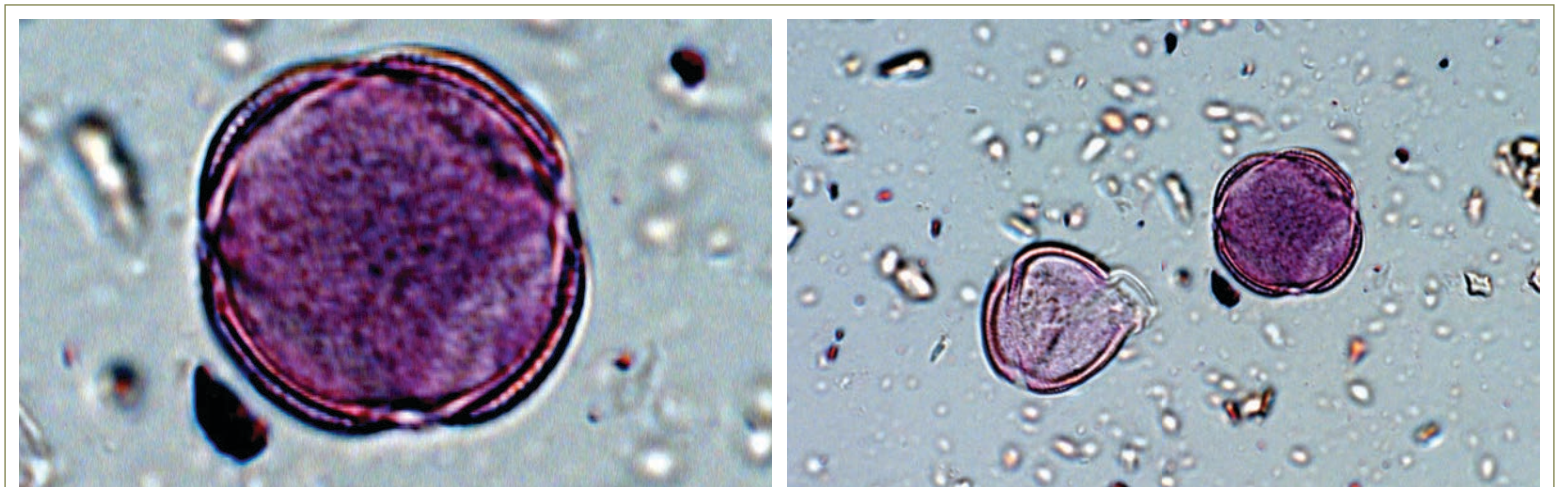

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: ωοειδές • Διάμετρος P: 69.2μm (64.5-73.7) • Διάμετρος E: 62.2μm (59.1-66.7)

Λατινική ονομασία: *Putoria calabrica*
Οικογένεια: Dipsacaceae
Κοινή ονομασία: Πουτόρια (Λιζάριν, Ριζάρι)

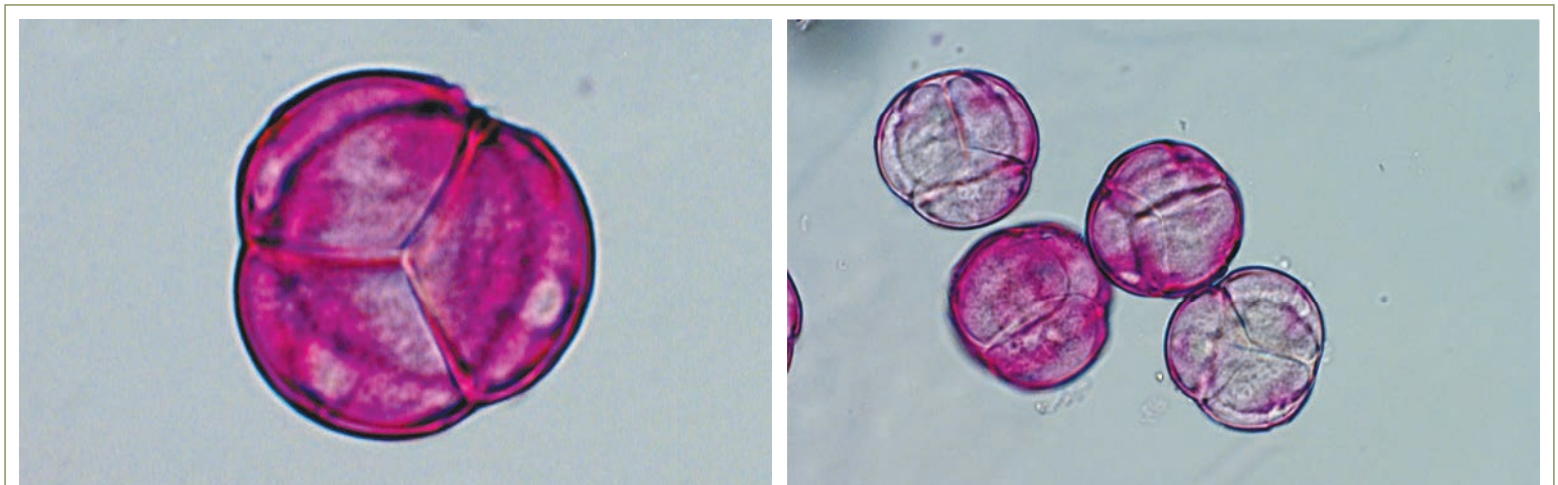
Περίοδος ανθοφορίας: Μάιος – Αύγουστος
Μελισσοκομική αξία: νέκταρ, γύρη

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου
Σχήμα: ωοειδές • Διάμετρος P: 31.4μm (29.5-33.6) • Διάμετρος E: 34.3μm (32.5-36.0)

Λατινική ονομασία: *Arbutus andrachne*
Οικογένεια: Ericaceae
Κοινή ονομασία: Κόμαρος (Αντροκλιά)

Περίοδος ανθοφορίας: Φεβρουάριος – Μάιος
Μελισσοκομική αξία: νέκταρ, γύρη

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: ωσειδές • Διάμετρος P: 47.5μm (46.3-48.5) • Διάμετρος E: 48.3μm (47.1-50.0)

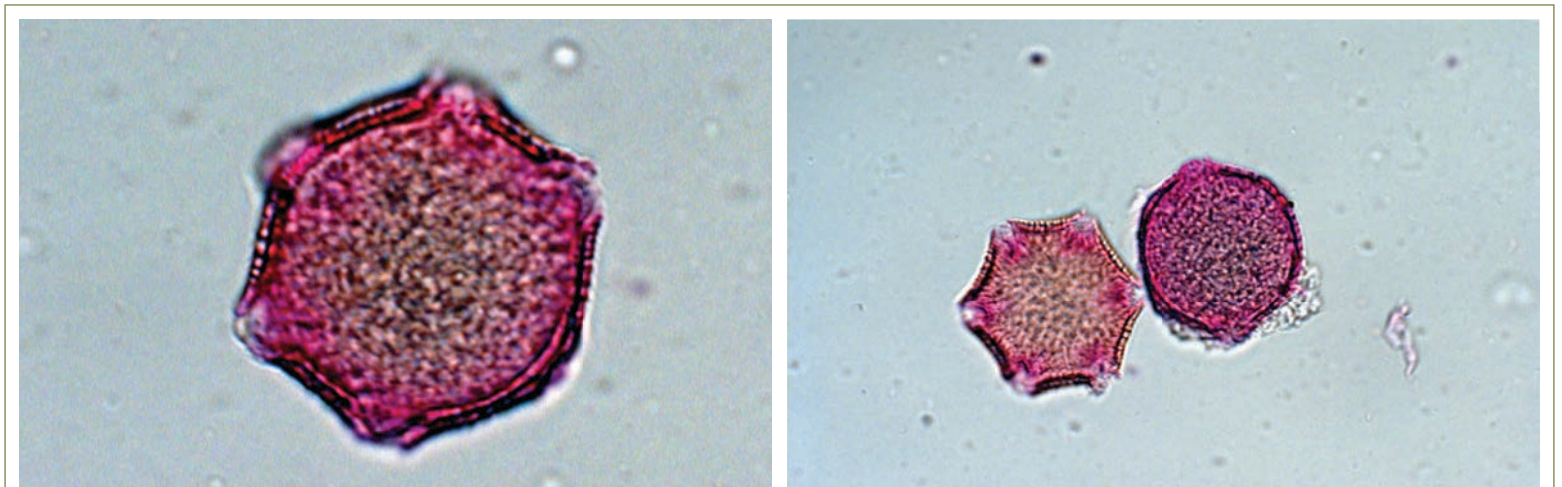
Λατινική ονομασία: *Chrozophora tinctoria*

Οικογένεια: Euphorbiaceae

Κοινή ονομασία: Χρωζοφόρα

Περίοδος ανθοφορίας: Μάιος – Σεπτέμβριος

Μελισσοκομική αξία: γύρη

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: εξαγωνικό ωσειδές • Διάμετρος P: 46.3μm (44.0-48.3) • Διάμετρος E: 52.9μm (50.7-54.6)

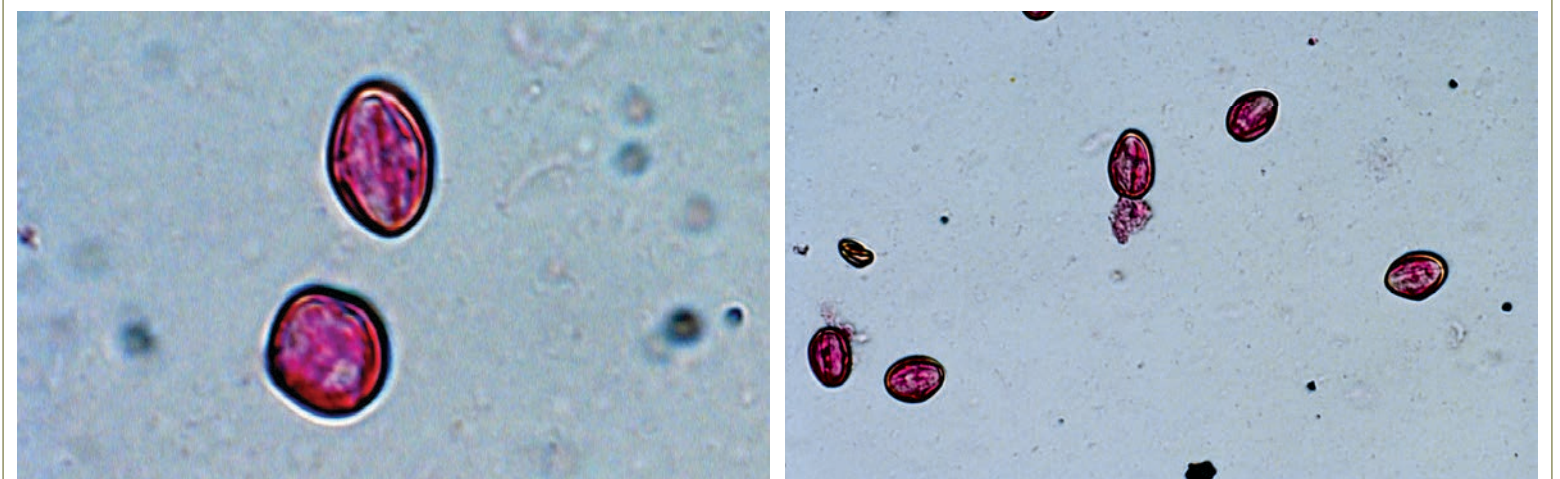
Λατινική ονομασία: *Castanea sativa*

Οικογένεια: Fagaceae

Κοινή ονομασία: Καστανιά

Περίοδος ανθοφορίας: Μάιος – Ιούλιος

Μελισσοκομική αξία: νέκταρ, γύρη

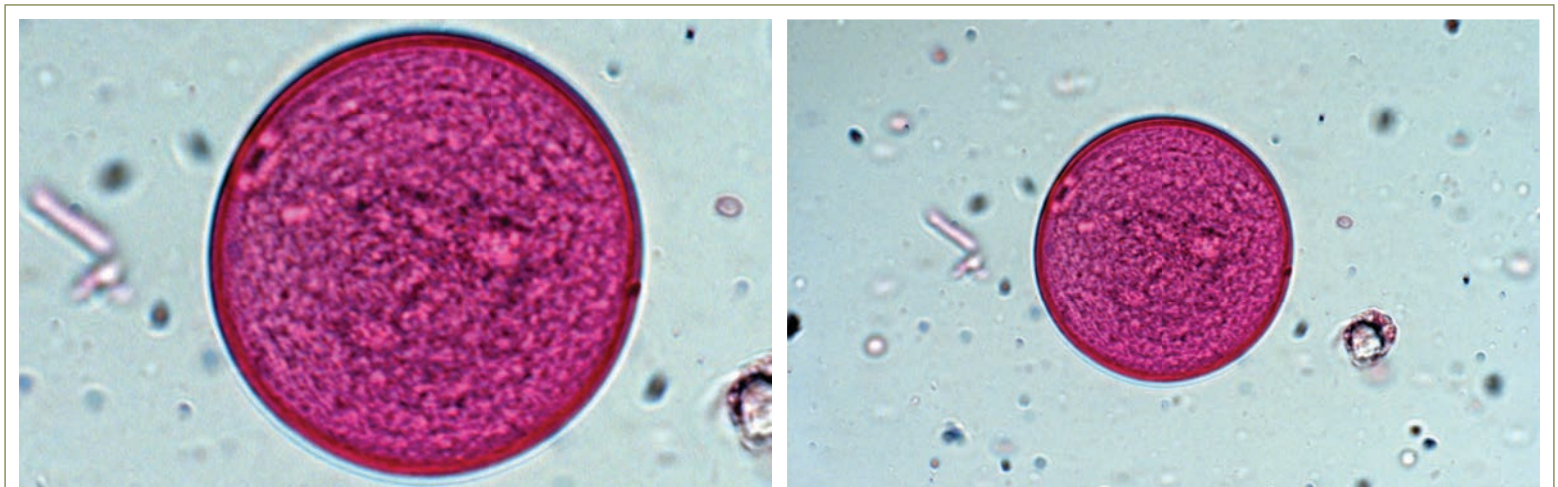

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: επιμηκυμένο ωοειδές • Διάμετρος Ρ: 13.3 μ m (10.7-14.7) • Διάμετρος Ε: 16.5 μ m (15.1-17.8)

Λατινική ονομασία: *Zea mays*
Οικογένεια: Graminae
Κοινή ονομασία: Καλαμπόκι (Σιταροπούλλα)

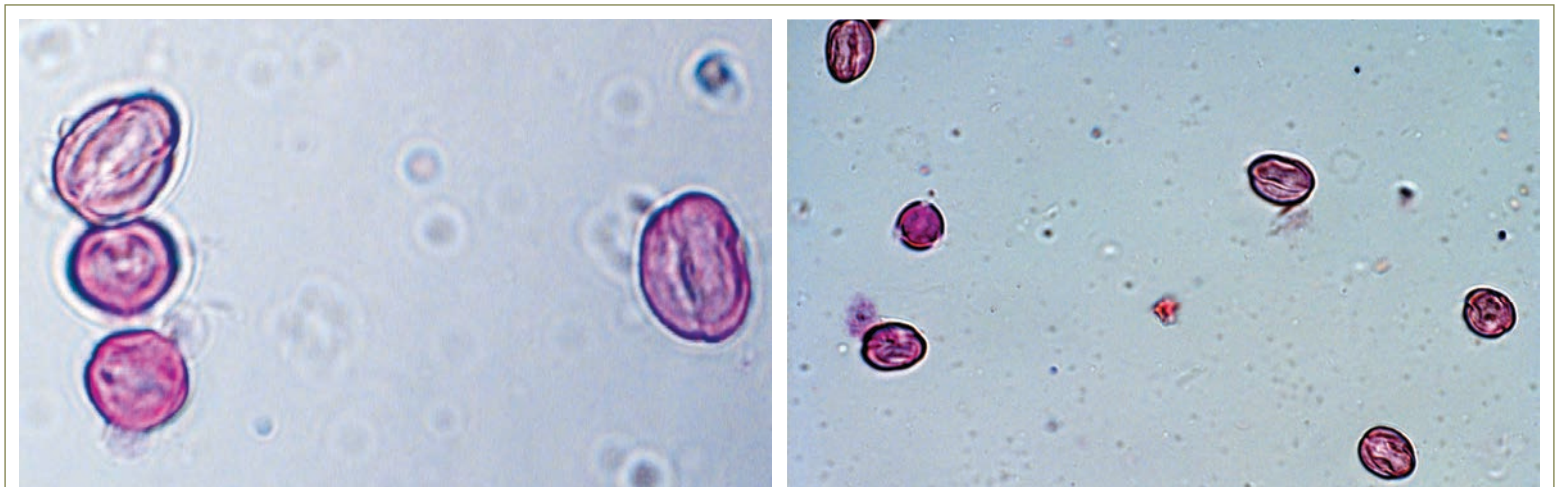
Περίοδος ανθοφορίας: Μάιος – Οκτώβριος
Μελισσοκομική αξία: γύρη

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου
Σχήμα: σφαιρικό • Διάμετρος P/E: 79.7μm (74.5-86.2)

Λατινική ονομασία: *Hypericum triquetrifolium*
Οικογένεια: Guttiferae
Κοινή ονομασία: Υπερικό (Σουμάτζη, Ψυλλίνα)

Περίοδος ανθοφορίας: Μάιος – Σεπτέμβριος
Μελισσοκομική αξία: γύρη, νέκταρ

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: ωοειδές • Διάμετρος P: 13.2μm (11.8-15.7) • Διάμετρος E: 14.5μm (12.6-19.8)

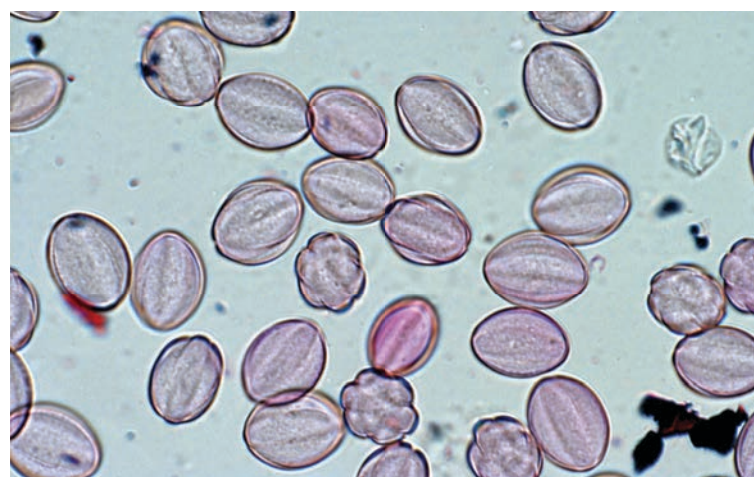
Λατινική ονομασία: *Phacelia tanacetifolia*

Οικογένεια: Hydrophyllaceae

Κοινή ονομασία: Φακελωτή

Περίοδος ανθοφορίας: Απρίλιος – Ιούλιος

Μελισσοκομική αξία: νέκταρ, γύρη

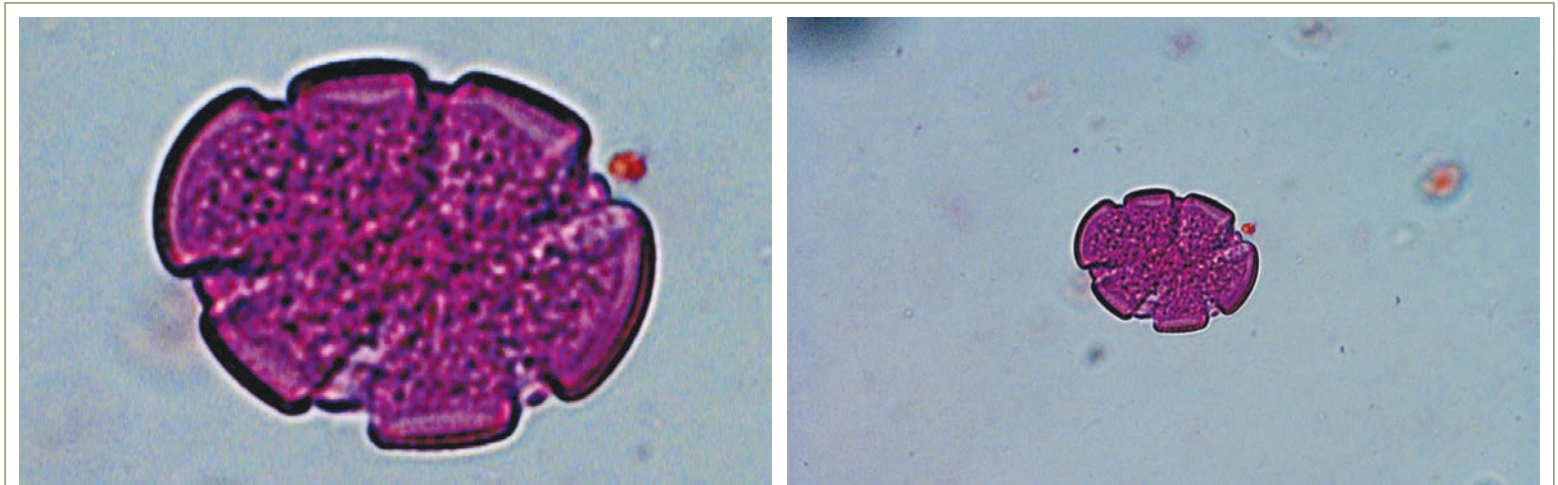

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: ωοειδές • Διάμετρος P: 22.4μm (20.5-23.8) • Διάμετρος E: 23.8μm (21.3-25.3)

Λατινική ονομασία: *Rosmarinus officinalis*
Οικογένεια: Labiatae
Κοινή ονομασία: Δεντρολίβανο (Λασμαρί)

Περίοδος ανθοφορίας: Σεπτέμβριος – Απρίλιος
Μελισσοκομική αξία: νέκταρ, γύρη

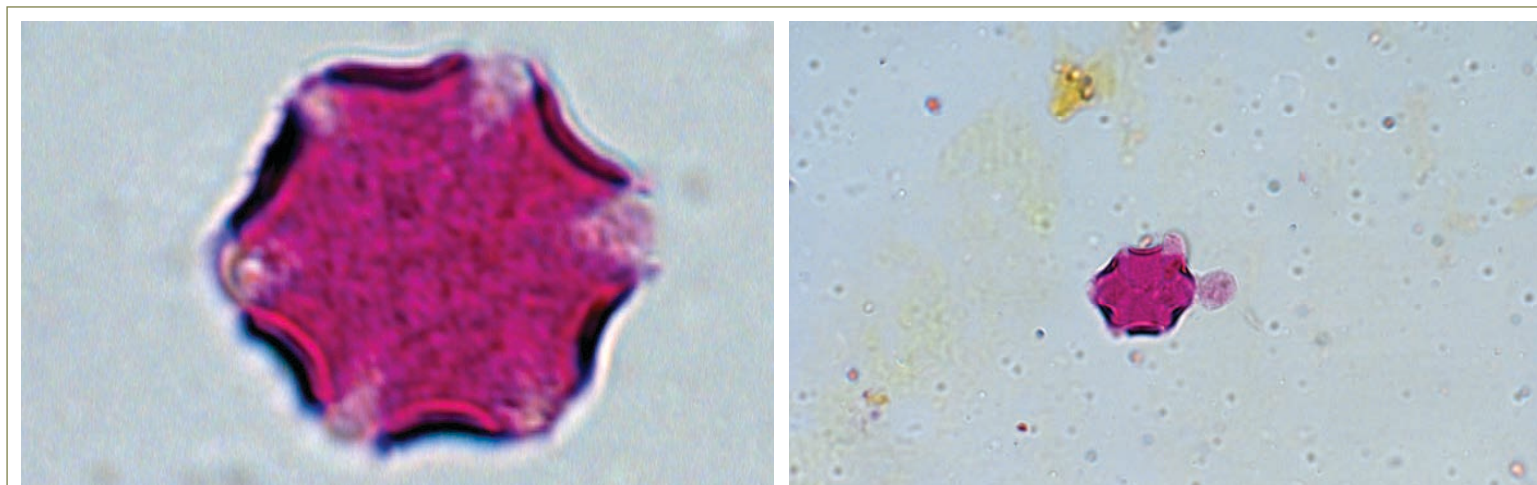

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: ωοειδές • Διάμετρος P: 39.1μm (38.1-40.7) • Διάμετρος E: 47.9μm (44.0-51.7)

Λατινική ονομασία: *Lavandula stoechas*
Οικογένεια: Labiatae
Κοινή ονομασία: Αγριολεβάντα (Μυροφόρα, Λαμπρή)

Περίοδος ανθοφορίας: Απρίλιος – Ιούνιος
Μελισσοκομική αξία: νέκταρ, γύρη

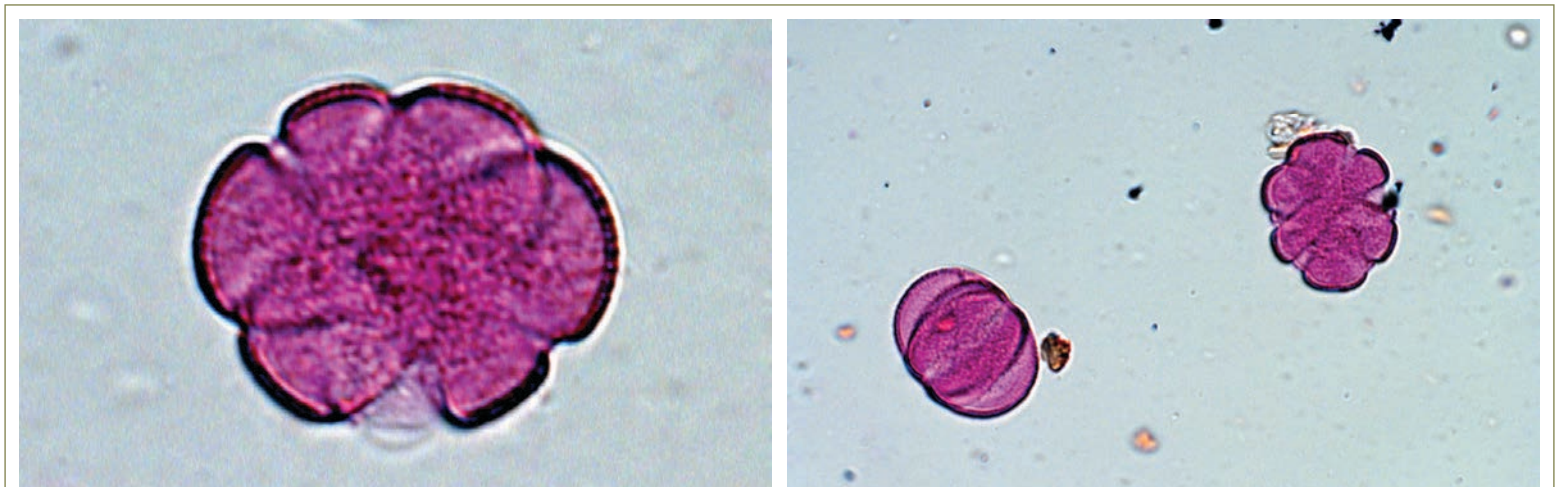

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: εξαγωνικό ωσειδές • **Διάμετρος P:** 28.0μm (26.4-29.3) • **Διάμετρος E:** 33.7μm (29.3-36.7)

Λατινική ονομασία: *Salvia* sp.
Οικογένεια: Labiatae
Κοινή ονομασία: Φασκομηλιά (Σπατζιά, Χαχομηλιά)

Περίοδος ανθοφορίας: Φεβρουάριος – Οκτώβριος
Μελισσοκομική αξία: νέκταρ, γύρη

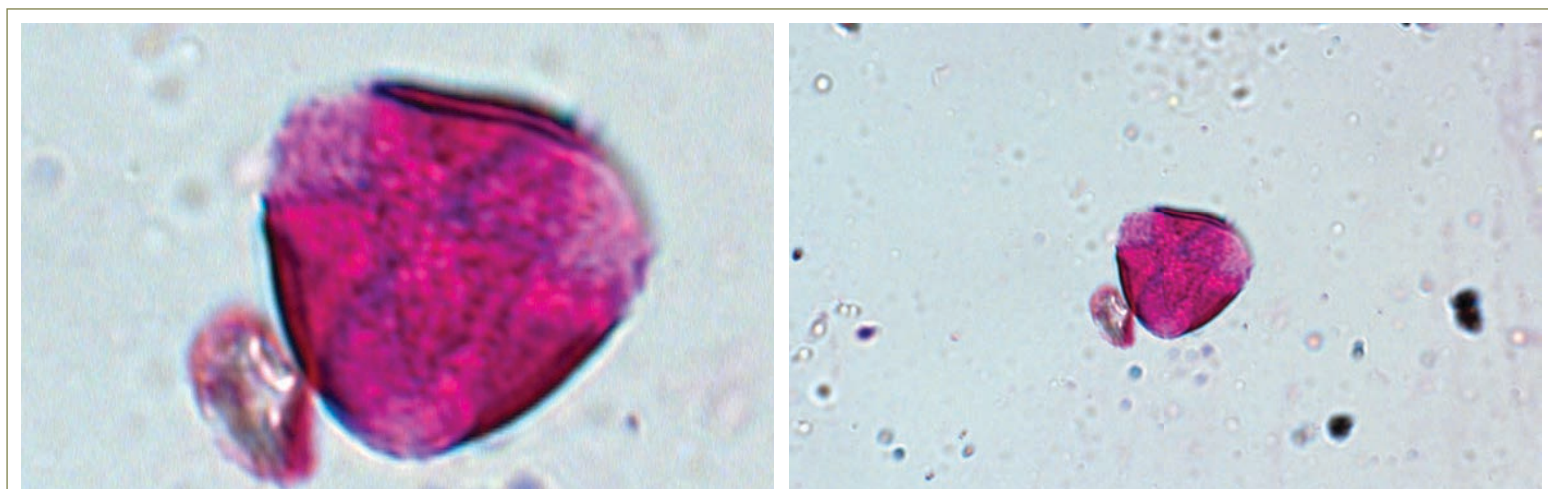

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: εξαγωνικό ωσειδές • Διάμετρος P: 42.0 μ m (40.5-43.8) • Διάμετρος E: 46.3 μ m (45.3-47.0)

Λατινική ονομασία: *Prasium majus*
Οικογένεια: Labiatae
Κοινή ονομασία: Φασσόχορτο (Μηλιάκος)

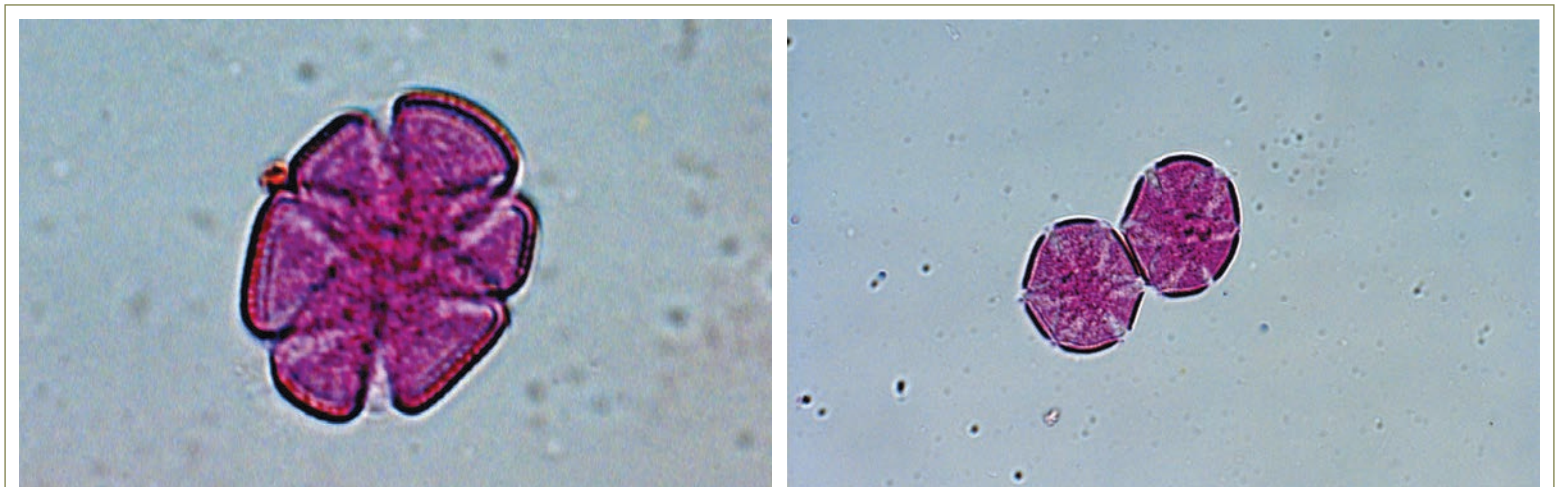
Περίοδος ανθοφορίας: Φεβρουάριος – Απρίλιος (Μάιος)
Μελισσοκομική αξία: νέκταρ

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου
Σχήμα: ωοειδές / τριγωνικό • Διάμετρος P: 32.8μm (31.5-35.0) • Διάμετρος E: 30.0μm (25.6-33.3)

Λατινική ονομασία: *Thymus* sp.
Οικογένεια: Labiatae
Κοινή ονομασία: Θυμάρι (Θρουμπί)

Περίοδος ανθοφορίας: Ιούνιος – Αύγουστος
Μελισσοκομική αξία: νέκταρ

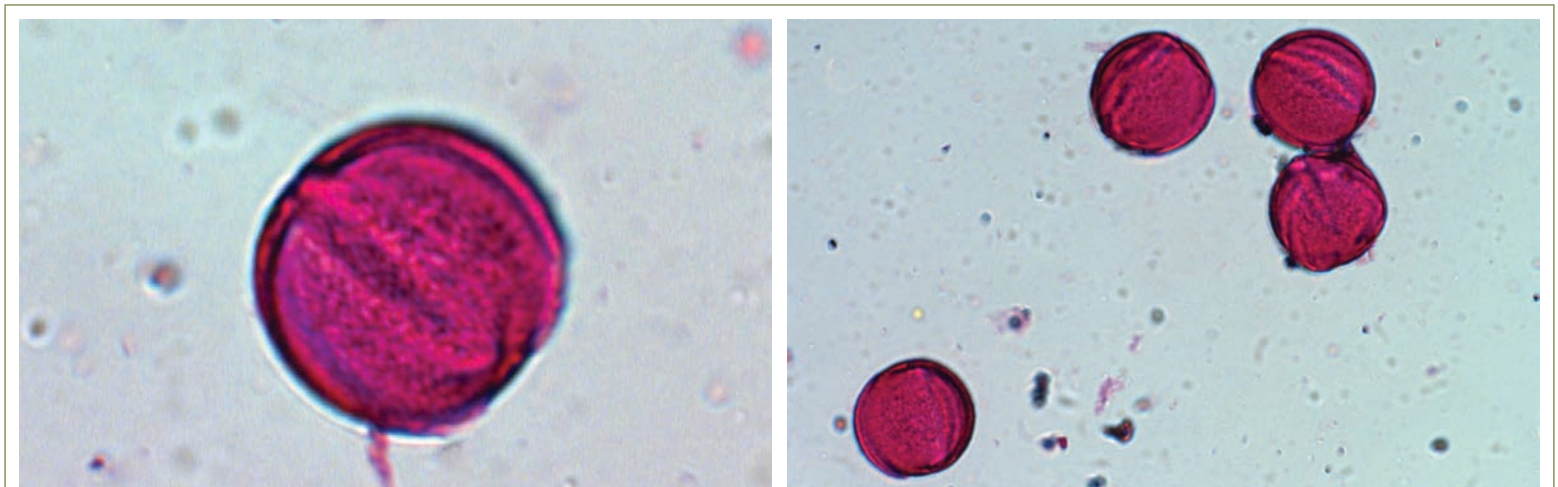

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: εξαγωνικό ωσειδές • Διάμετρος P: 32.3μm (31.0-34.3) • Διάμετρος E: 40.3μm (38.7-43.9)

Λατινική ονομασία: *Teucrium creticum*
Οικογένεια: Labiatae
Κοινή ονομασία: Τεύκριο (Αρκολασμαρίν)

Περίοδος ανθοφορίας: Απρίλιος – Ιούνιος
Μελισσοκομική αξία: νέκταρ

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου
Σχήμα: ωοειδές • Διάμετρος Ρ: 31.3μm (30.5-32.2) • Διάμετρος Ε: 32.5μm (31.4-33.3)

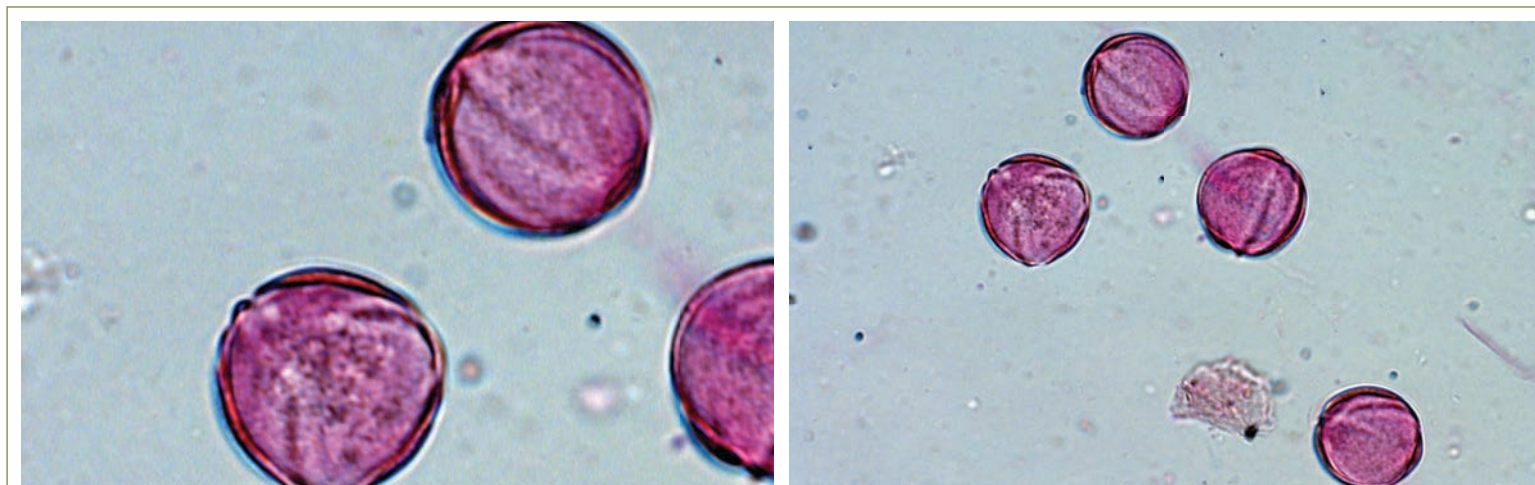
Λατινική ονομασία: *Teucrium kotschy anum*

Οικογένεια: Labiatae

Κοινή ονομασία: Τεύκριον

Περίοδος ανθοφορίας: Απρίλιος – Ιούλιος

Μελισσοκομική αξία: νέκταρ, γύρη

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: ωοειδές • Διάμετρος Ρ: 28.7μm (27.3-29.8) • Διάμετρος Ε: 29.7μm (29.4-29.9)

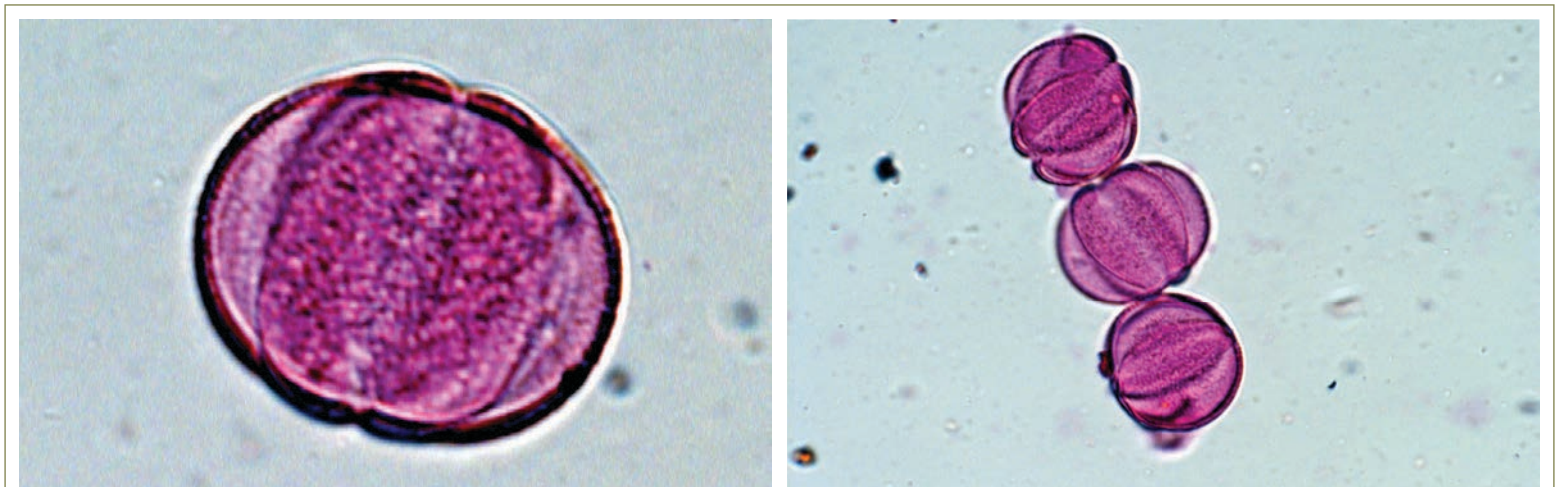
Λατινική ονομασία: *Lavandula angustifolia*

Οικογένεια: Labiatae

Κοινή ονομασία: Λεβάντα

Περίοδος ανθοφορίας: Απρίλιος – Ιούλιος (και αργότερα)

Μελισσοκομική αξία: νέκταρ, γύρη

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: εξαγωνικό ωσειδές • Διάμετρος Ρ: 28.3μm (24.3-30.0) • Διάμετρος Ε: 32.2μm (25.8-35.9)

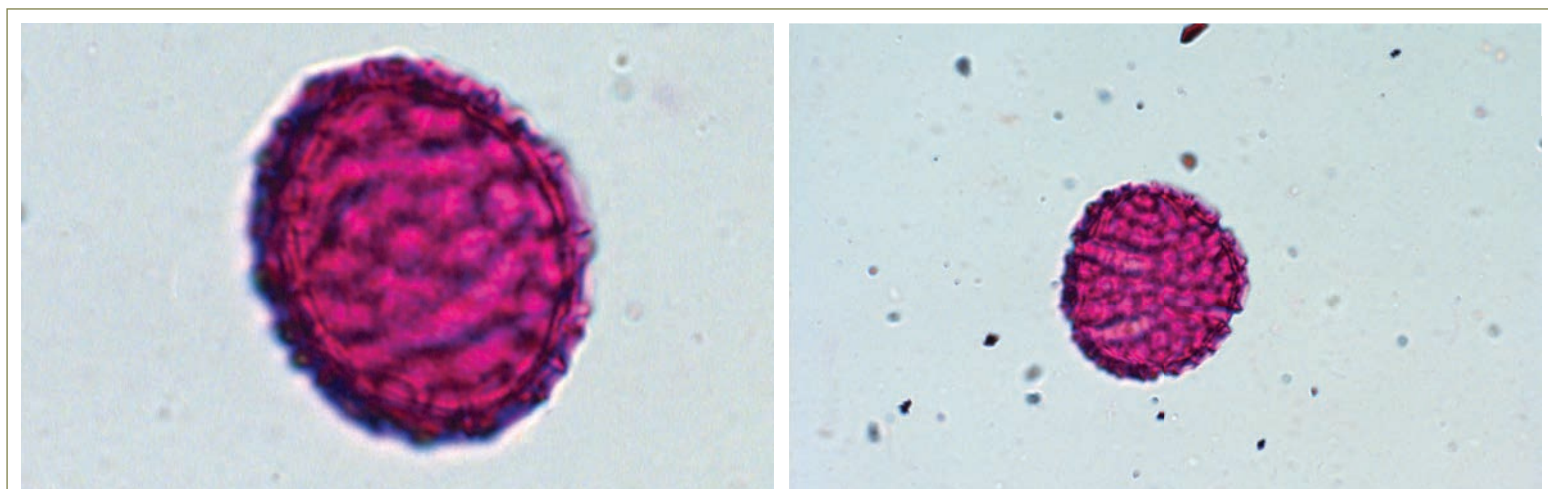
Λατινική ονομασία: *Ocimum basilicum*

Οικογένεια: Labiatae

Κοινή ονομασία: Βασιλικός

Περίοδος ανθοφορίας: Απρίλιος – Σεπτέμβριος

Μελισσοκομική αξία: νέκταρ, γύρη

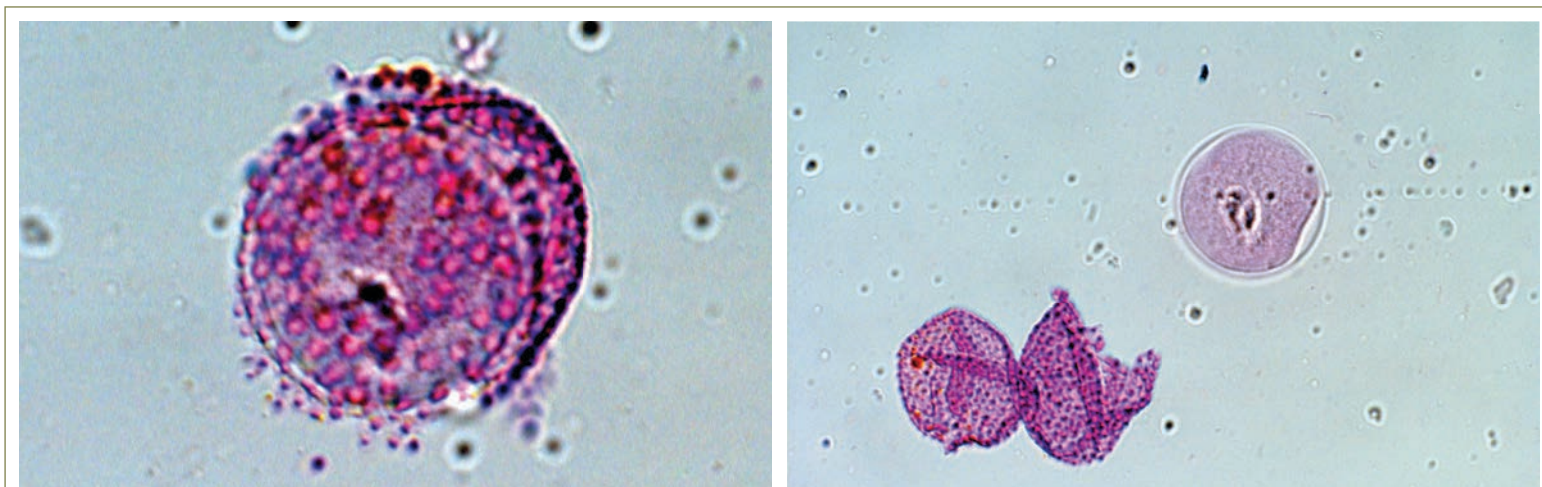

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: ωοειδές • Διάμετρος P: 47.3μm (42.6-51.9) • Διάμετρος E: 53.6μm (50.4-56.8)

Λατινική ονομασία: *Laurus nobilis*
Οικογένεια: Lauraceae
Κοινή ονομασία: Δάφνη, Πικροδάφνη

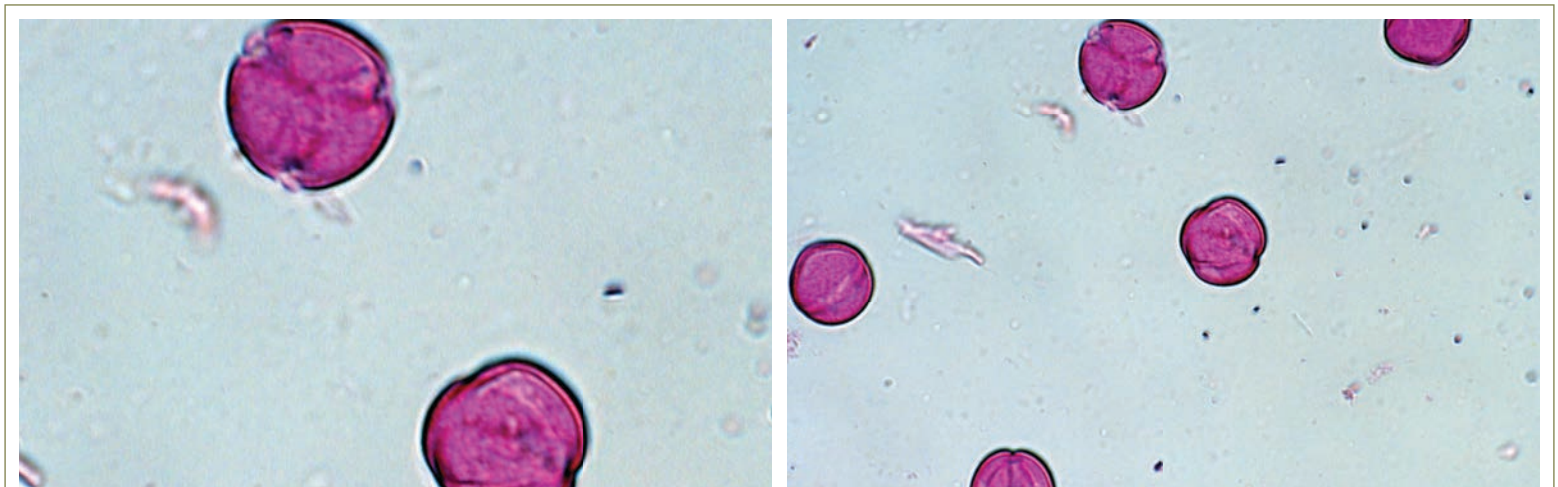
Περίοδος ανθοφορίας: Φεβρουάριος – Απρίλιος
Μελισσοκομική αξία: νέκταρ, γύρη

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου
Σχήμα: ωοειδές • Διάμετρος P: 44.8μm (37.9-47.5) • Διάμετρος E: 47.7μm (43.0-49.6)

Λατινική ονομασία: *Calicotome villosa*
Οικογένεια: Leguminosae
Κοινή ονομασία: Ασπάλαθος (Σπαλαθκιά)

Περίοδος ανθοφορίας: Φεβρουάριος-Απρίλιος
Μελισσοκομική αξία: γύρη

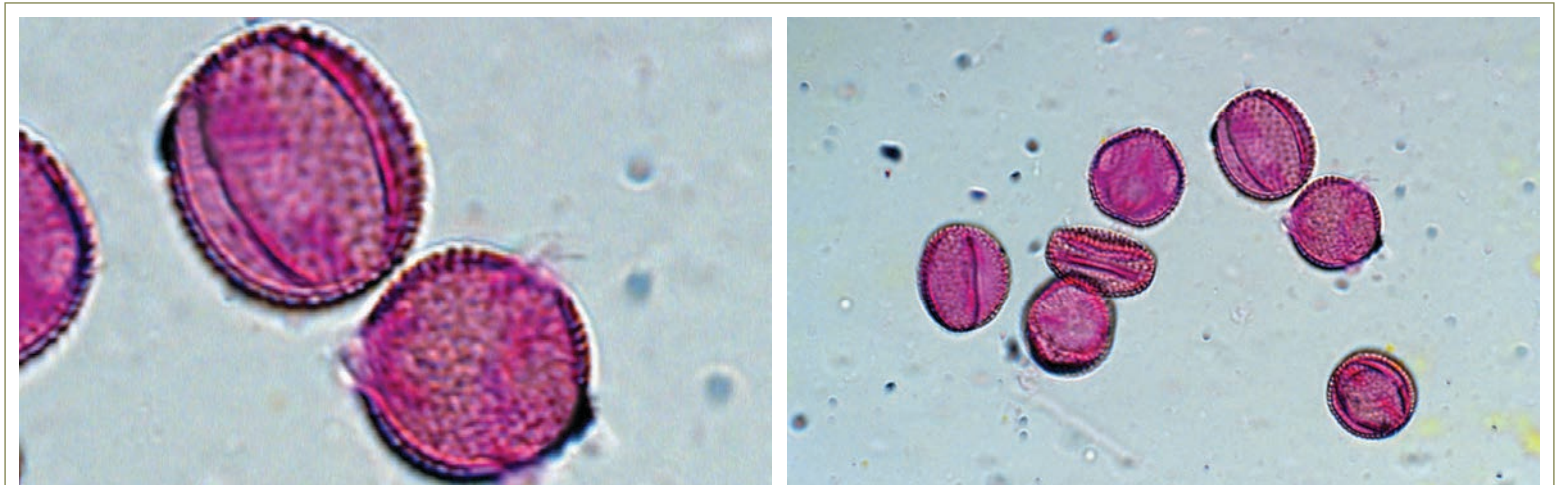

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: ωοειδές • Διάμετρος Ρ: 26.9μm (26.0-28.9) • Διάμετρος Ε: 23.4μm (22.8-24.3)

Λατινική ονομασία: *Parkisonia aculeata*
Οικογένεια: Leguminosae
Κοινή ονομασία: Παρκισσόνια

Περίοδος ανθοφορίας: Μάιος-Ιούνιος
Μελισσοκομική αξία: γύρη, νέκταρ

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: ωοειδές • Διάμετρος Ρ: 26.4μm (25.6-26.8) • Διάμετρος Ε: 27.3μm (26.9-27.8)

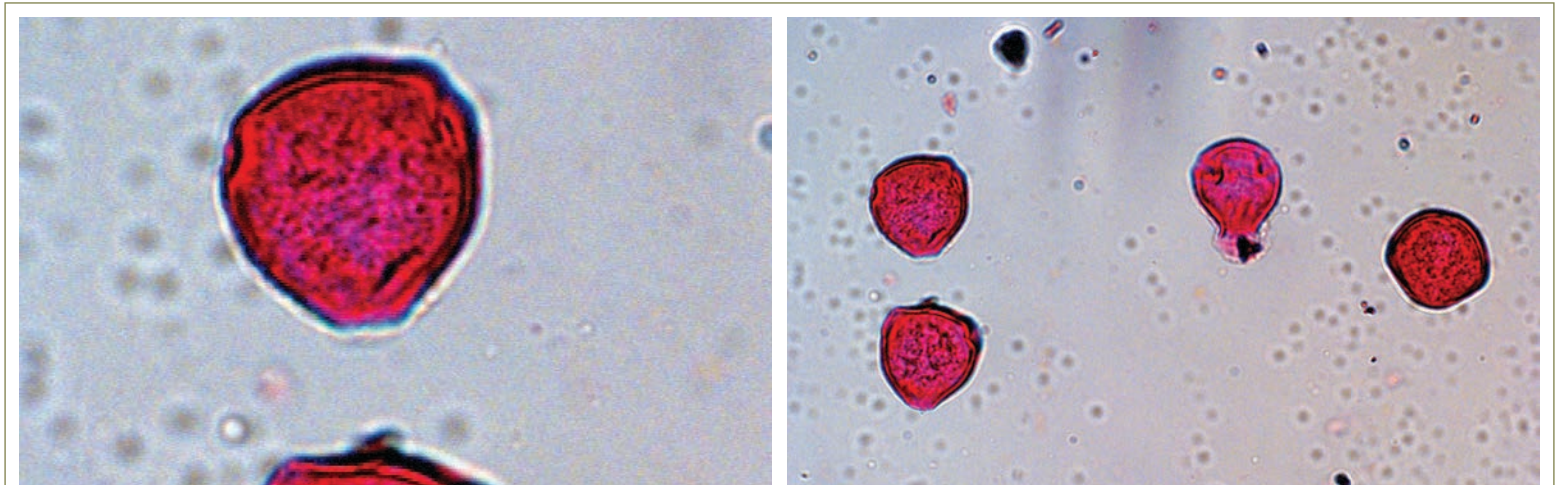
Λατινική ονομασία: *Robinia pseudoacacia*

Οικογένεια: Leguminosae

Κοινή ονομασία: Ψευδακακία

Περίοδος ανθοφορίας: Μάρτιος – Ιούνιος

Μελισσοκομική αξία: νέκταρ, γύρη

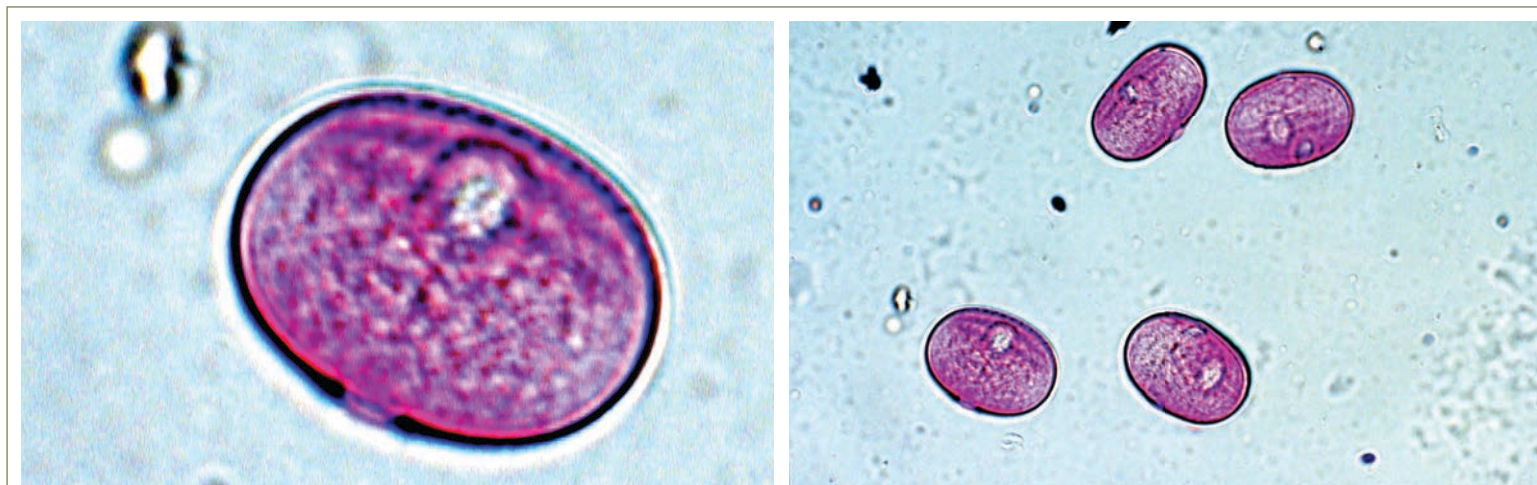
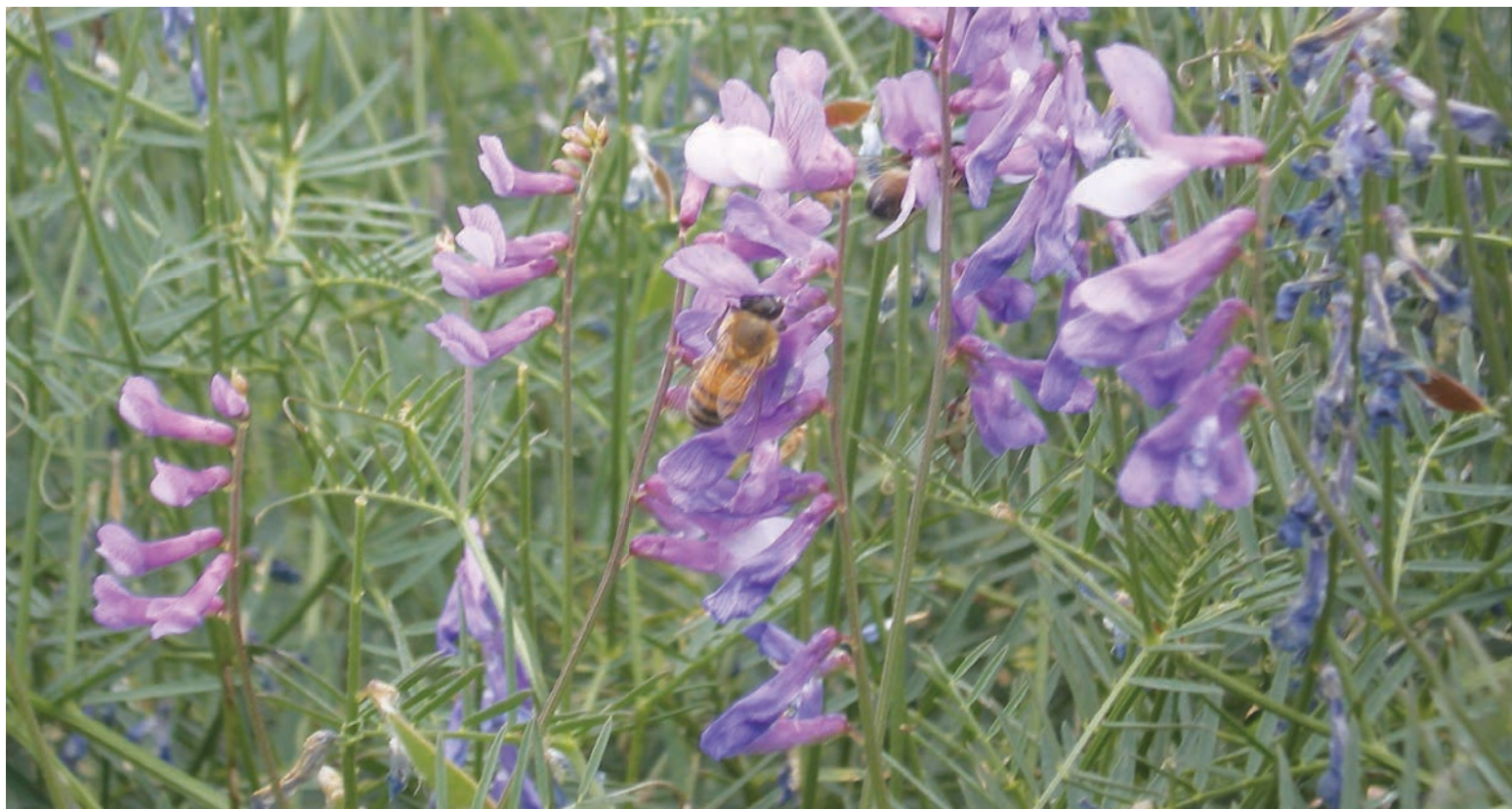

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: ωοειδές • Διάμετρος Ρ: 24.0μm (22.1-26.3) • Διάμετρος Ε: 22.4μm (20.9-26.1)

Λατινική ονομασία: *Vicia tenuifolia*
Οικογένεια: Leguminosae
Κοινή ονομασία: Αγριόβικος (Άσιερο)

Περίοδος ανθοφορίας: Μάιος – Ιούνιος
Μελισσοκομική αξία: νέκταρ, γύρη

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: επιμηκυμένο ωοειδές • Διάμετρος P: 36.7μm (35.0-39.3) • Διάμετρος E: 29.9μm (23.2-32.8)

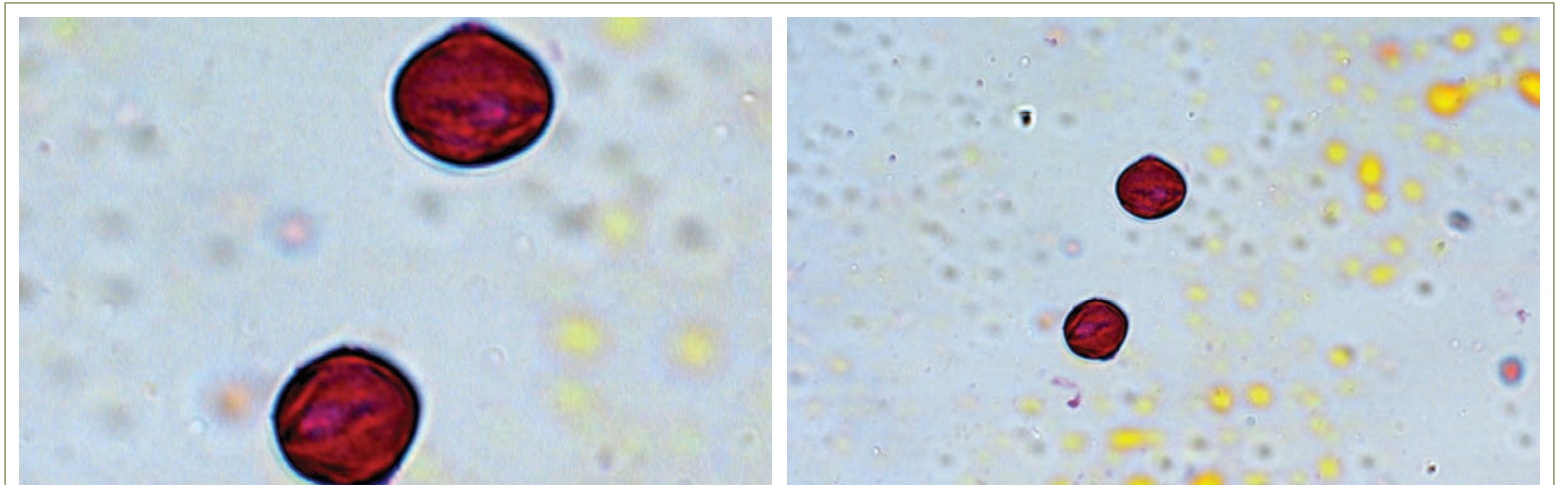
Λατινική ονομασία: *Astragalus lusitanicus* subsp. *orientalis*

Οικογένεια: Leguminosae

Κοινή ονομασία: Αστράγαλος ο ανατολικός (Αγριρέβυθο, Πιφάνης)

Περίοδος ανθοφορίας: Μάρτιος – Μάιος

Μελισσοκομική αξία: νέκταρ, γύρη

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: ωοειδές • Διάμετρος P: 18.3μm (17.2-19.5) • Διάμετρος E: 17.6μm (16.6-18.3)

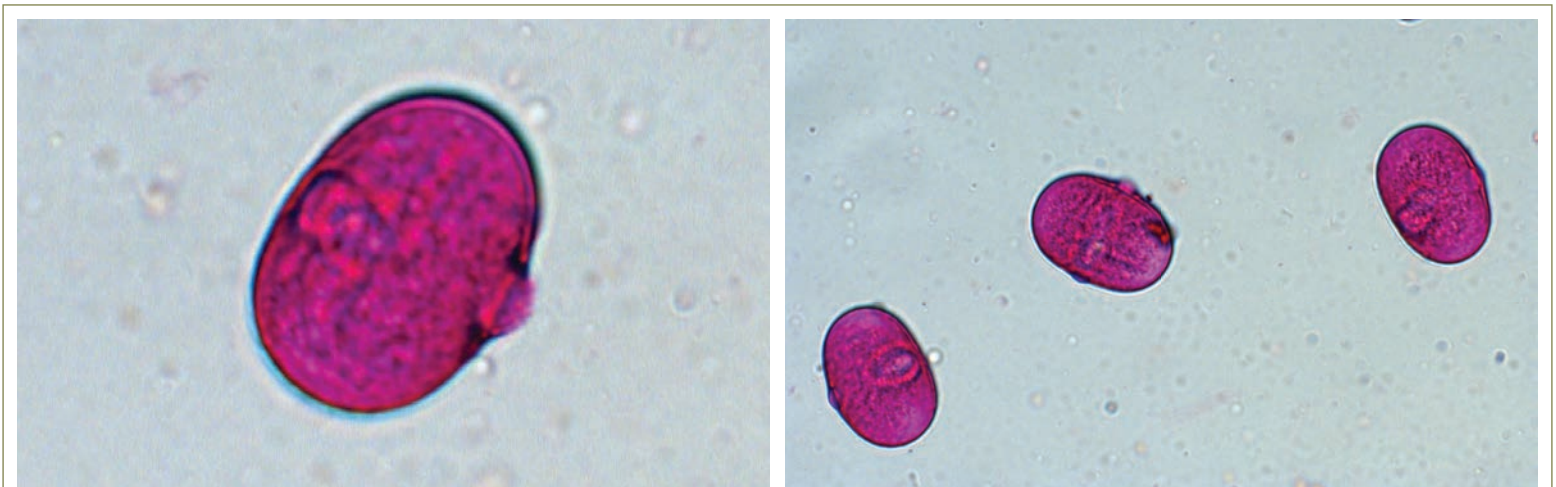
Λατινική ονομασία: *Vicia sativa*

Οικογένεια: Leguminosae

Κοινή ονομασία: Βίκος

Περίοδος ανθοφορίας: Φεβρουάριος – Απρίλιος

Μελισσοκομική αξία: γύρη, νέκταρ

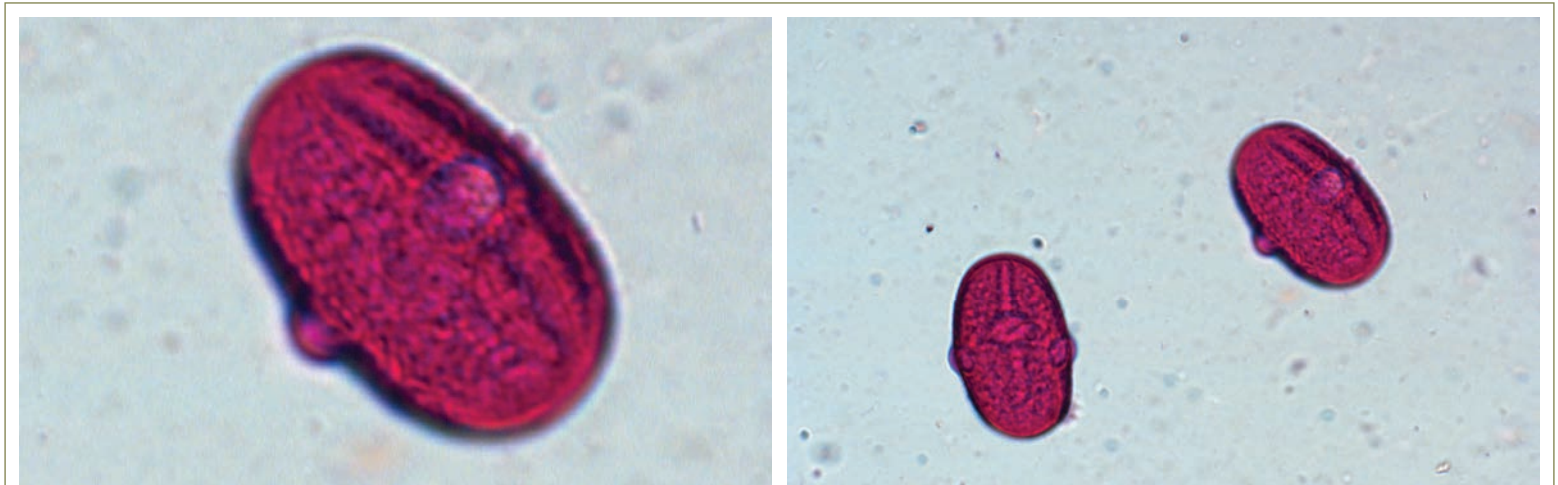

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: επιμηκυμένο ωοειδές • Διάμετρος P: 34.0μm (30.5-41.4) • Διάμετρος E: 23.6μm (21.5-27.4)

Λατινική ονομασία: *Vicia faba*
Οικογένεια: Leguminosae
Κοινή ονομασία: Κουκιά

Περίοδος ανθοφορίας: Φεβρουάριος – Μάιος
Μελισσοκομική αξία: νέκταρ, γύρη

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: επιμηκυμένο ωοειδές • Διάμετρος P: 46.7μm (37.3-53.2) • Διάμετρος E: 29.8μm (25.3-32.9)

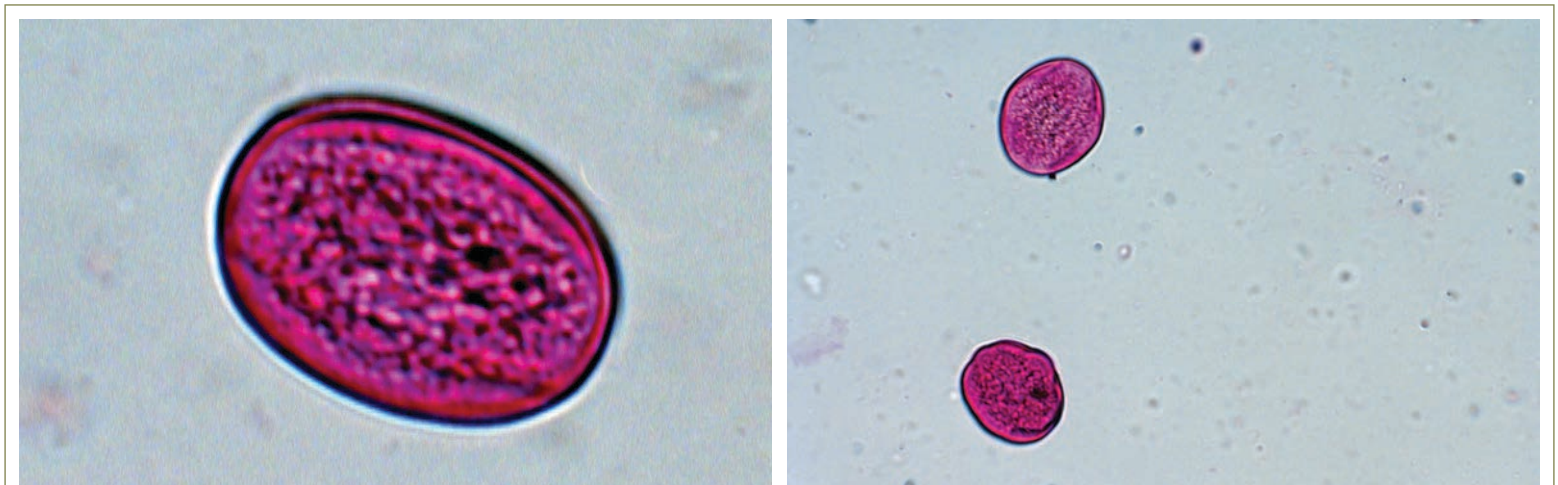
Λατινική ονομασία: *Tiruana tipu - Macherium tipu*

Οικογένεια: Leguminosae

Κοινή ονομασία: Μαχαίριον

Περίοδος ανθοφορίας: Μάιος – Αύγουστος

Μελισσοκομική αξία: νέκταρ, γύρη

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: επιμηκυμένο ωοειδές • Διάμετρος P: 33.0μm (30.3-34.7) • Διάμετρος E: 24.7μm (20.7-29.1)

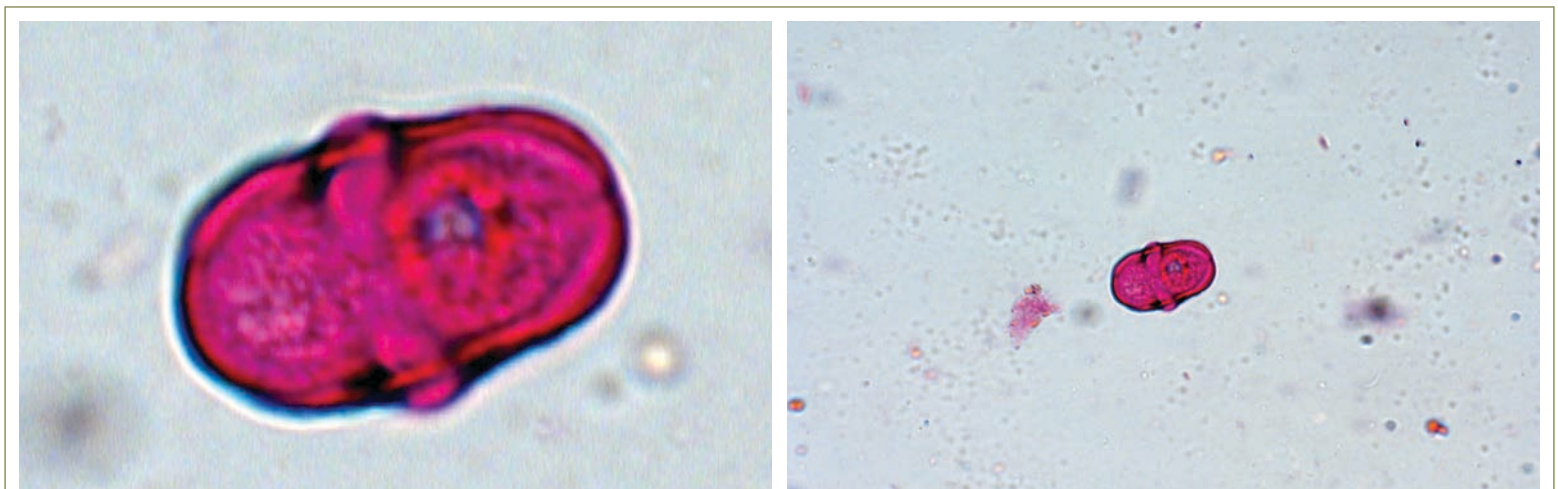
Λατινική ονομασία: *Melilotus officinalis*

Οικογένεια: Leguminosae

Κοινή ονομασία: Μελίλωτος

Περίοδος ανθοφορίας: Μάρτιος – Ιούνιος

Μελισσοκομική αξία: νέκταρ, γύρη

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: επιμηκυμένο ωοειδές • Διάμετρος P: 21.5μm (17.1-26.2) • Διάμετρος E: 16.8μm (14.0-19.5)

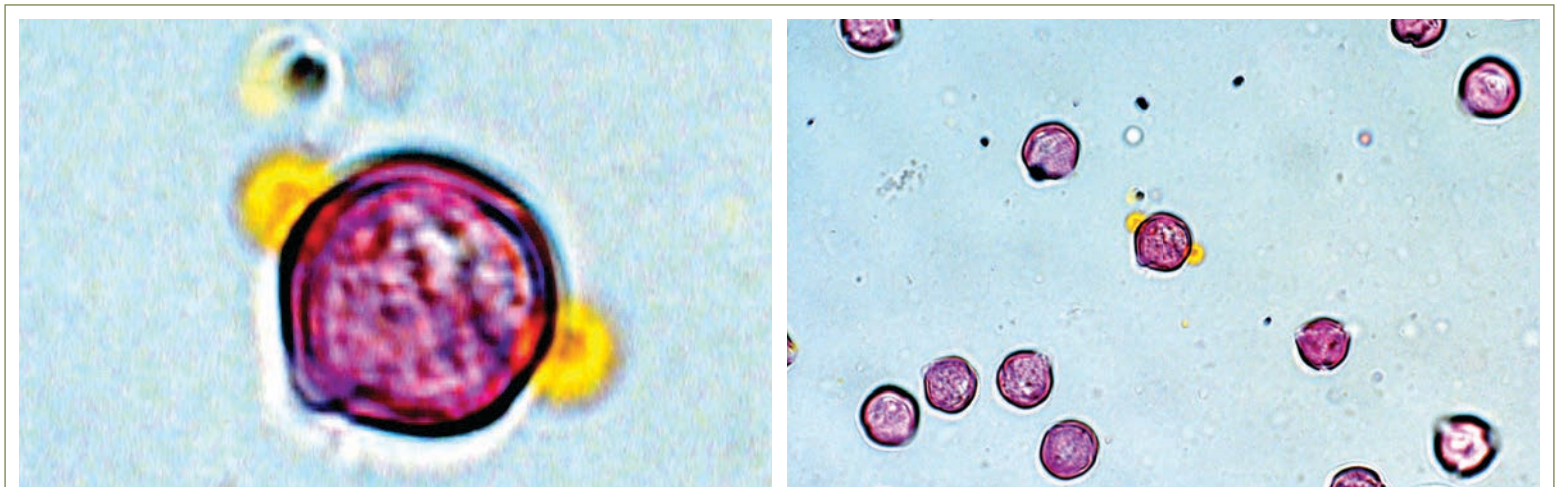
Λατινική ονομασία: *Sophora japonica*

Οικογένεια: Leguminosae

Κοινή ονομασία: Σοφόρα

Περίοδος ανθοφορίας: Ιούλιος – Σεπτέμβριος

Μελισσοκομική αξία: νέκταρ, γύρη

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: ωοειδές • Διάμετρος Ρ: 16.5μm (16.1-16.7) • Διάμετρος Ε: 15.7μm (15.0-16.6)

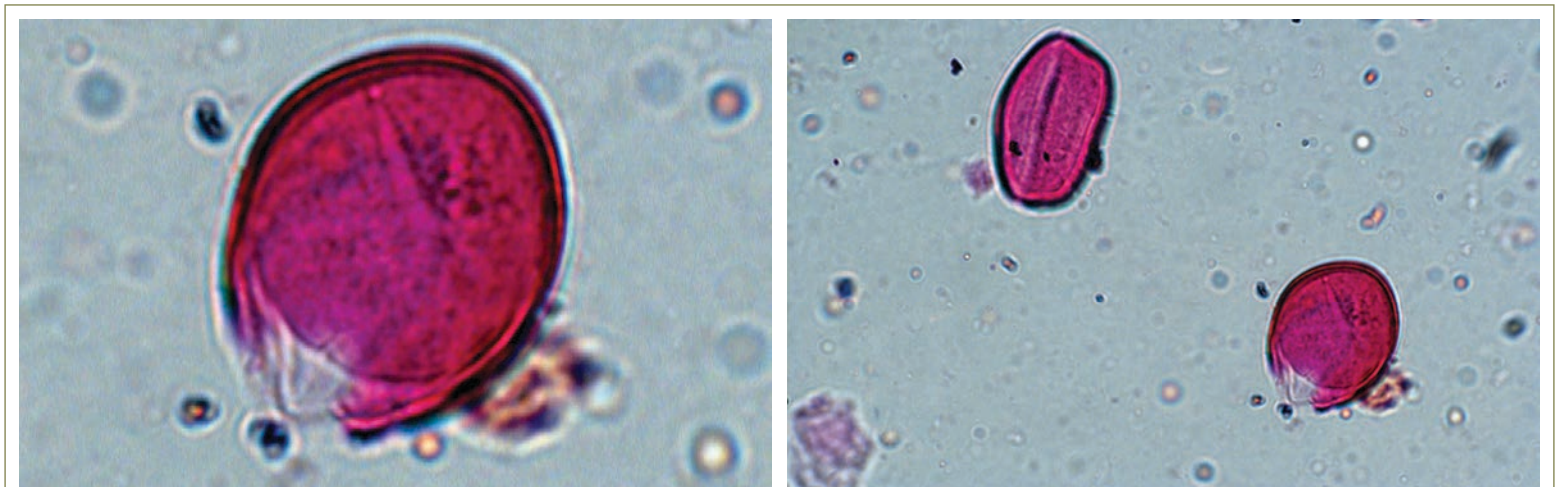
Λατινική ονομασία: *Urginea maritima*

Οικογένεια: Liliaceae

Κοινή ονομασία: Σκυλοκρεμμύδα (Αβρόσσηλλα, Λαμπάδι, Μουσκούνι)

Περίοδος ανθοφορίας: Ιούλιος – Οκτώβριος

Μελισσοκομική αξία: νέκταρ, γύρη

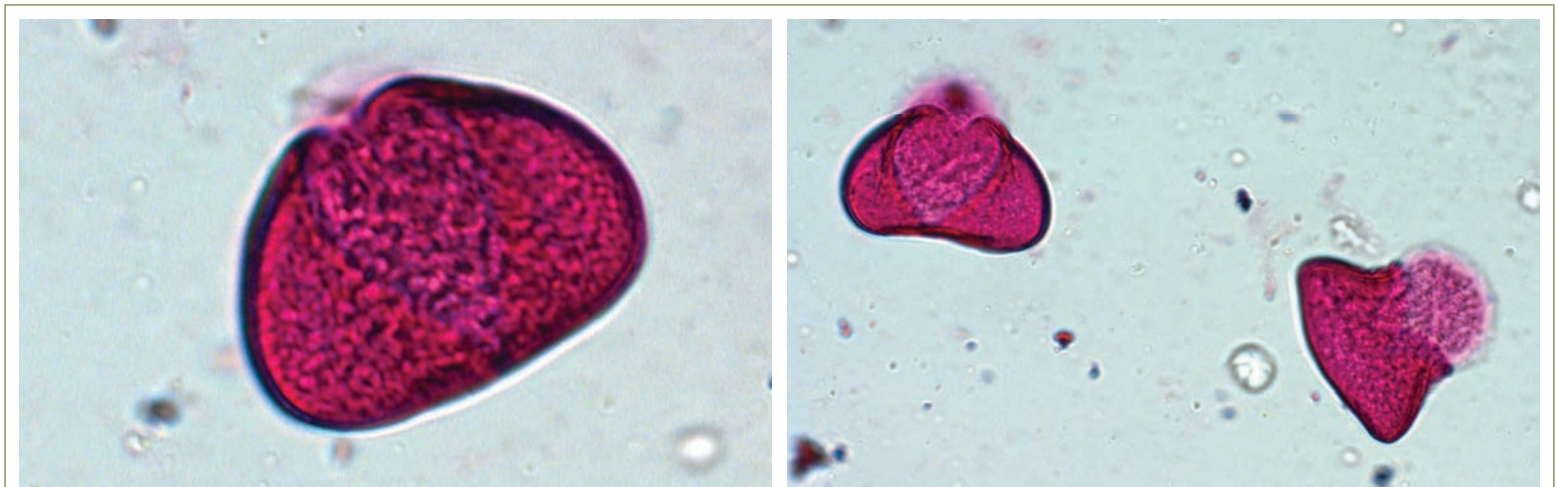

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: επιμηκυμένο ωοειδές • Διάμετρος P: 40.8μm (36.6-44.0) • Διάμετρος E: 32.7μm (30.6-36.0)

Λατινική ονομασία: *Asphodelous aestivus*
Οικογένεια: Liliaceae
Κοινή ονομασία: Ασφόделος (Σπουρτούλλα)

Περίοδος ανθοφορίας: Φεβρουάριος – Απρίλιος
Μελισσοκομική αξία: νέκταρ, γύρη

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: ημικυκλικό • Διάμετρος P: 39.6μm (38.9-40.6) • Διάμετρος E: 51.1μm (41.2-56.5)

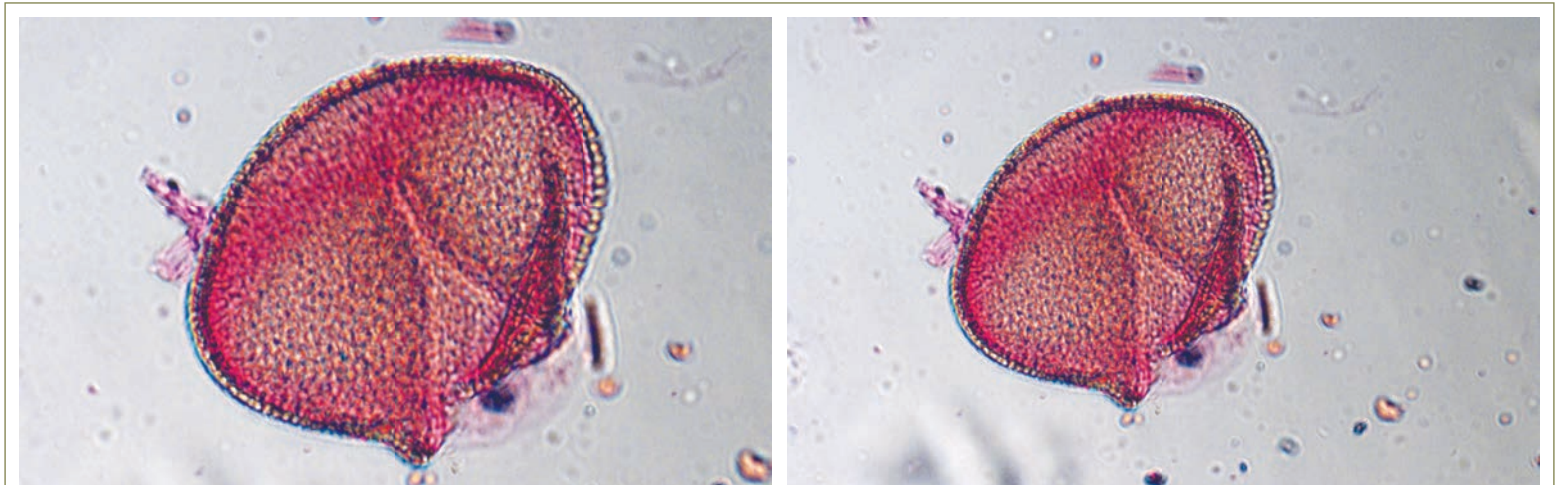
Λατινική ονομασία: *Asphodelous fistulosus*

Οικογένεια: Liliaceae

Κοινή ονομασία: Ασφόделος ο κοίλος

Περίοδος ανθοφορίας: Φεβρουάριος – Απρίλιος

Μελισσοκομική αξία: νέκταρ, γύρη

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: ημικυκλικό • Διάμετρος P: 79.3μm (72.8-85.9) • Διάμετρος E: 97.6μm (93.7-101.5)

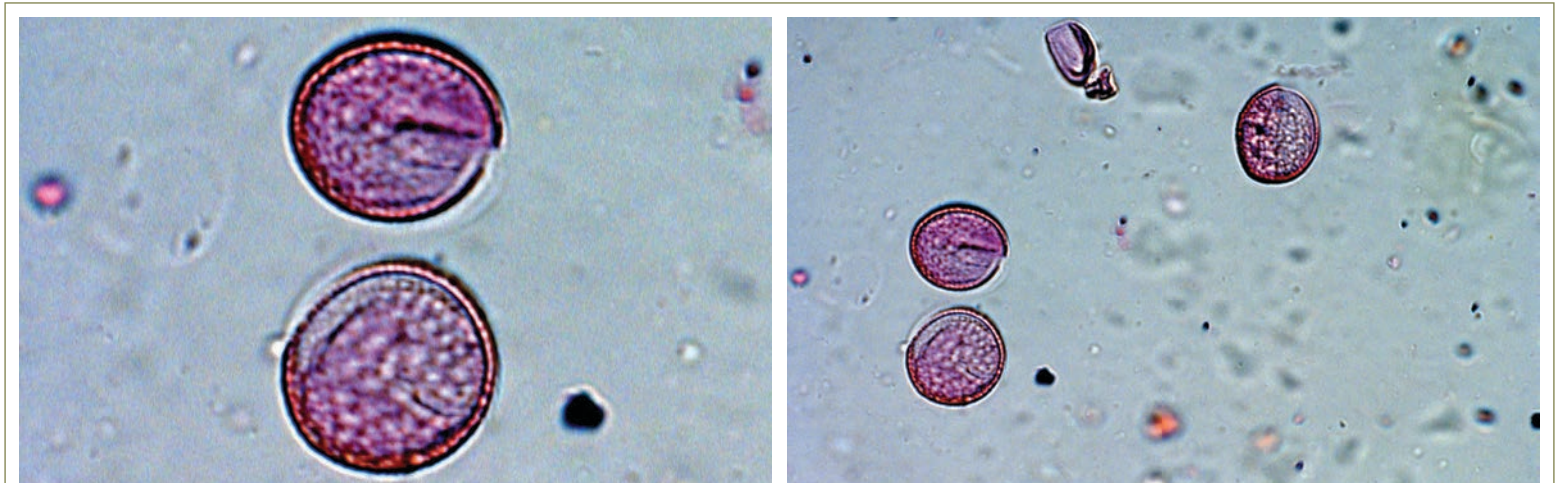
Λατινική ονομασία: *Asparangus stipularis*

Οικογένεια: Liliaceae

Κοινή ονομασία: Σπαράγγι (Αγρελιά)

Περίοδος ανθοφορίας: Ιούλιος – Οκτώβριος

Μελισσοκομική αξία: νέκταρ, γύρη

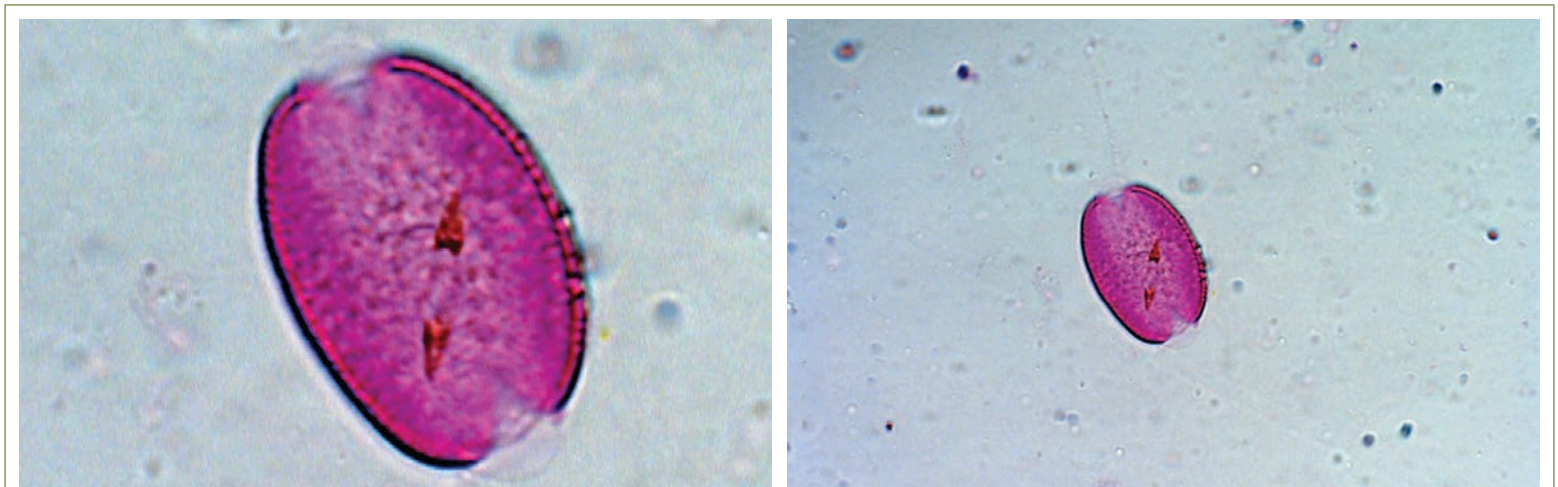

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: ωοειδές • Διάμετρος P: 28.2μm (26.1-31.1) • Διάμετρος E: 26.4μm (24.9-27.5)

Λατινική ονομασία: *Muscari comosum*
Οικογένεια: Liliaceae
Κοινή ονομασία: Αγριοϋάκινθος (Σταφύλι του κούκου)

Περίοδος ανθοφορίας: Μάρτιος – Μάιος
Μελισσοκομική αξία: νέκταρ, (γύρη)

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: ημικυκλικό • Διάμετρος P: 44.7μm (41.3-46.5) • Διάμετρος E: 30.4μm (27.4-33.9)

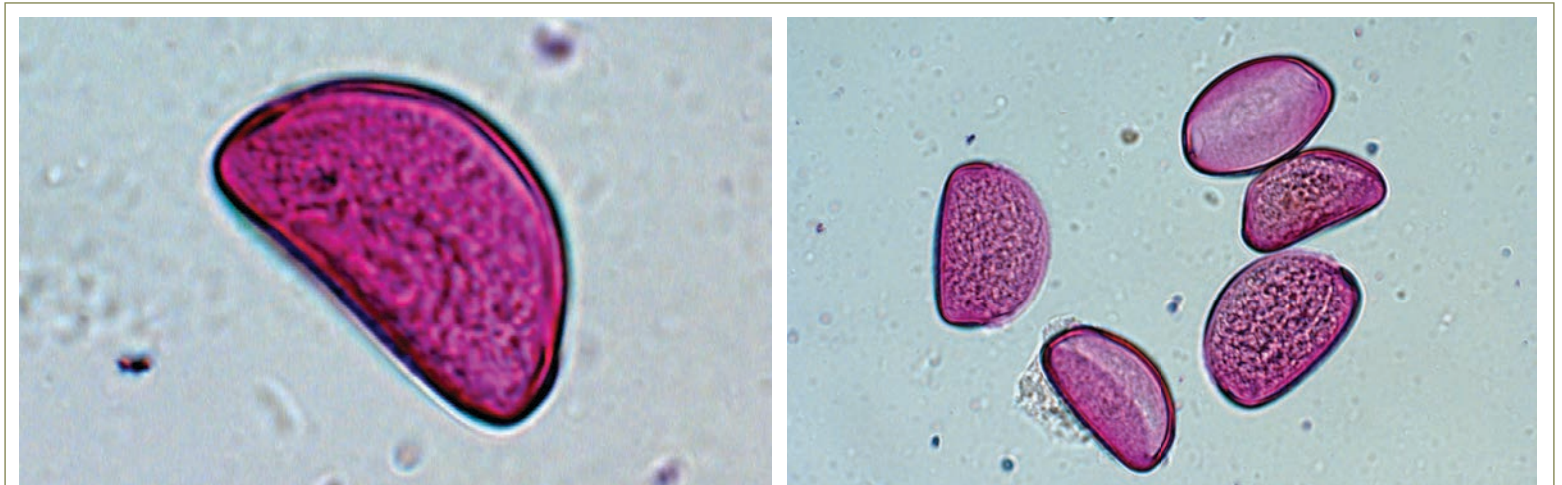
Λατινική ονομασία: *Allium neapolitanum*

Οικογένεια: Liliaceae

Κοινή ονομασία: (Σκορτάλλι)

Περίοδος ανθοφορίας: Φεβρουάριος - Μάιος

Μελισσοκομική αξία: νέκταρ, γύρη (σπάνια)

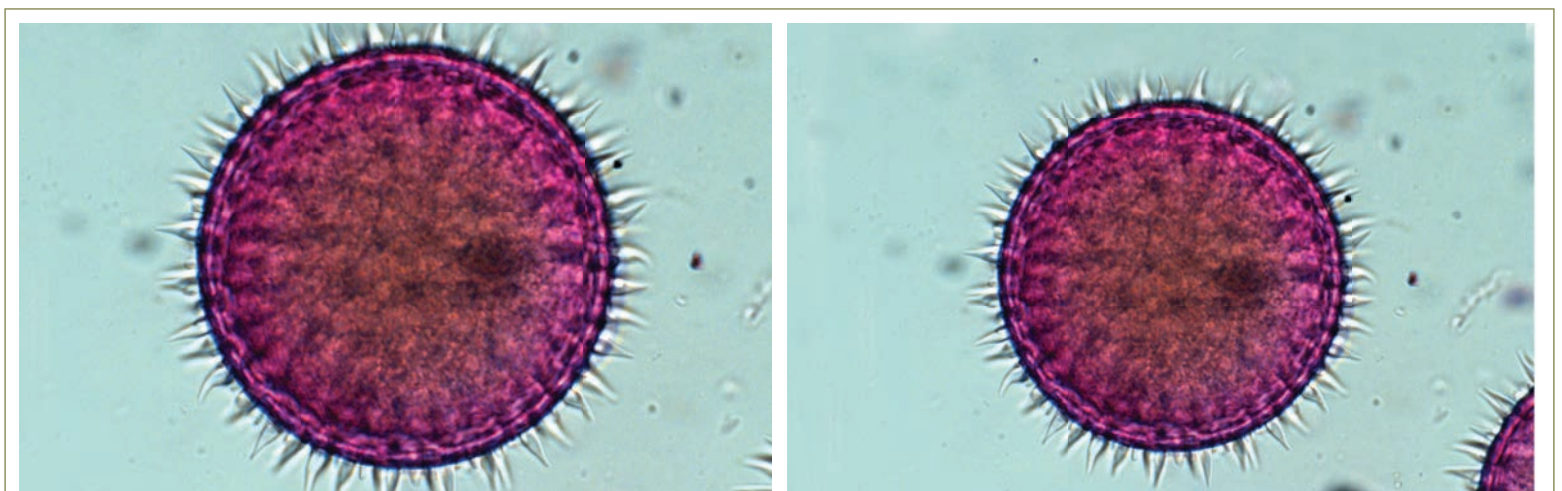

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: ημικυκλικό • Διάμετρος P: 27.8μm (24.7-31.8) • Διάμετρος E: 46.1μm (45.4-46.8)

Λατινική ονομασία: *Althea rosa*
Οικογένεια: Malvaceae
Κοινή ονομασία: Δεντρομολόχα

Περίοδος ανθοφορίας: Μάιος – Ιούνιος
Μελισσοκομική αξία: νέκταρ, γύρη

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: σφαιρικό • Διάμετρος Ρ: 115.2μm (113.2-117.1) • Διάμετρος Ε: 116.0μm (114.1-118.0)

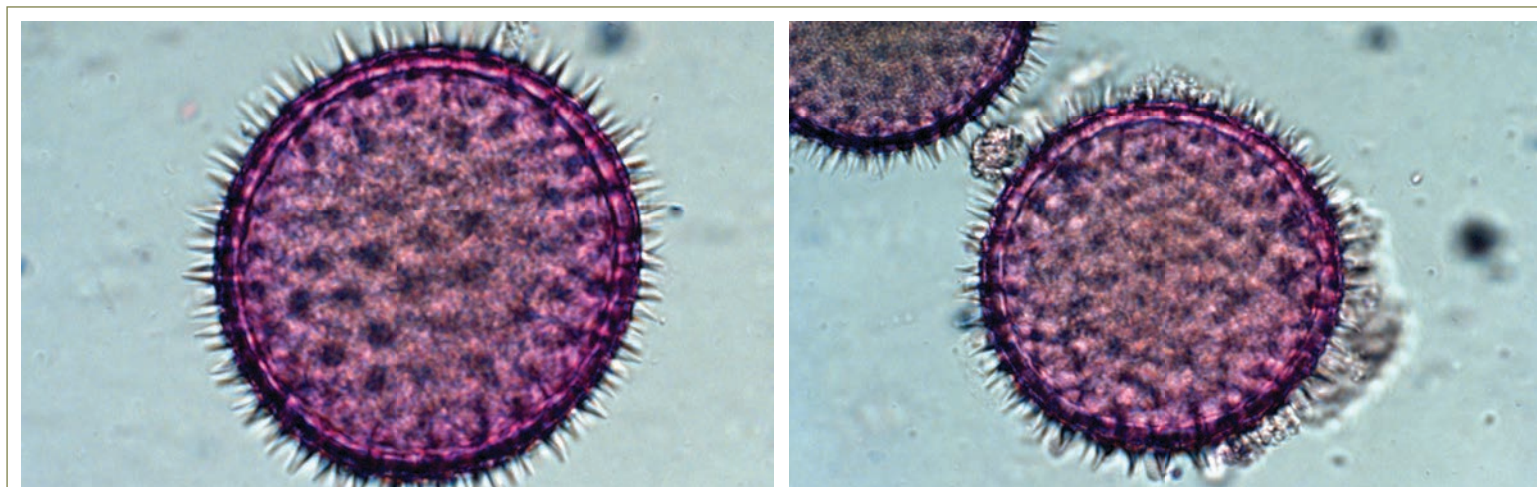
Λατινική ονομασία: *Malva sylvestris*

Οικογένεια: Malvaceae

Κοινή ονομασία: Μολόχα

Περίοδος ανθοφορίας: Φεβρουάριος – Ιούνιος

Μελισσοκομική αξία: νέκταρ, γύρη

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: σφαιρικό • Διάμετρος P: 97.0 μm (92.6-99.3) • Διάμετρος E: 101.7μm (99.6-102.8)

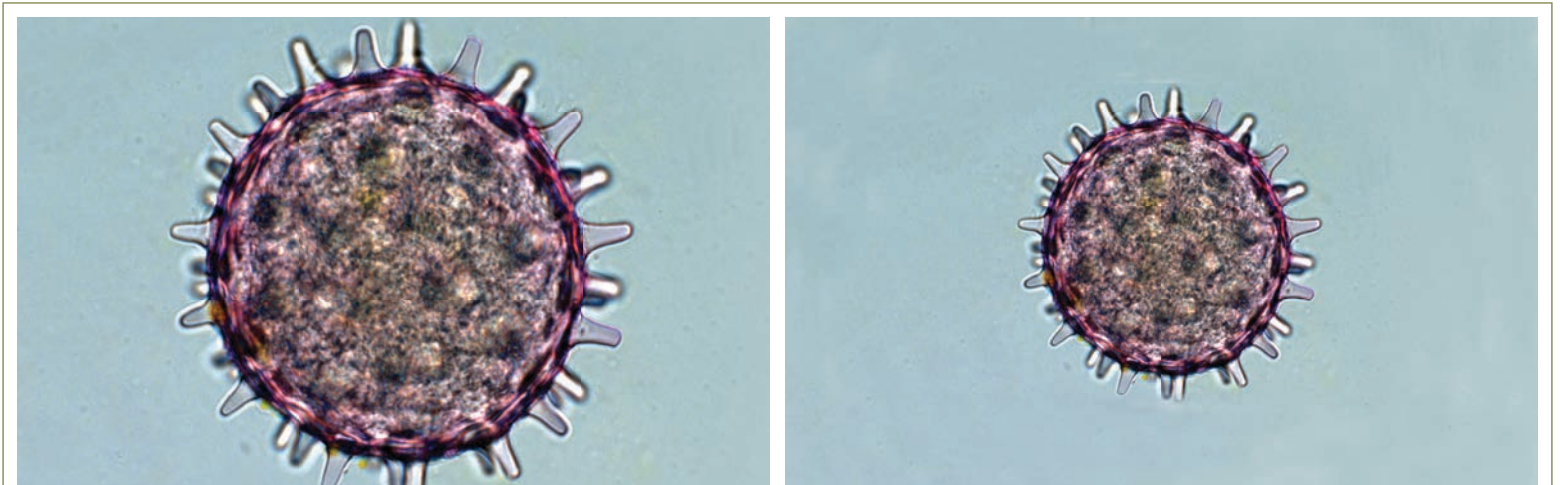
Λατινική ονομασία: *Hibiscus rose*

Οικογένεια: Malvaceae

Κοινή ονομασία: Ιβίσκος

Περίοδος ανθοφορίας: Απρίλιος – Δεκέμβριος

Μελισσοκομική αξία: νέκταρ, γύρη

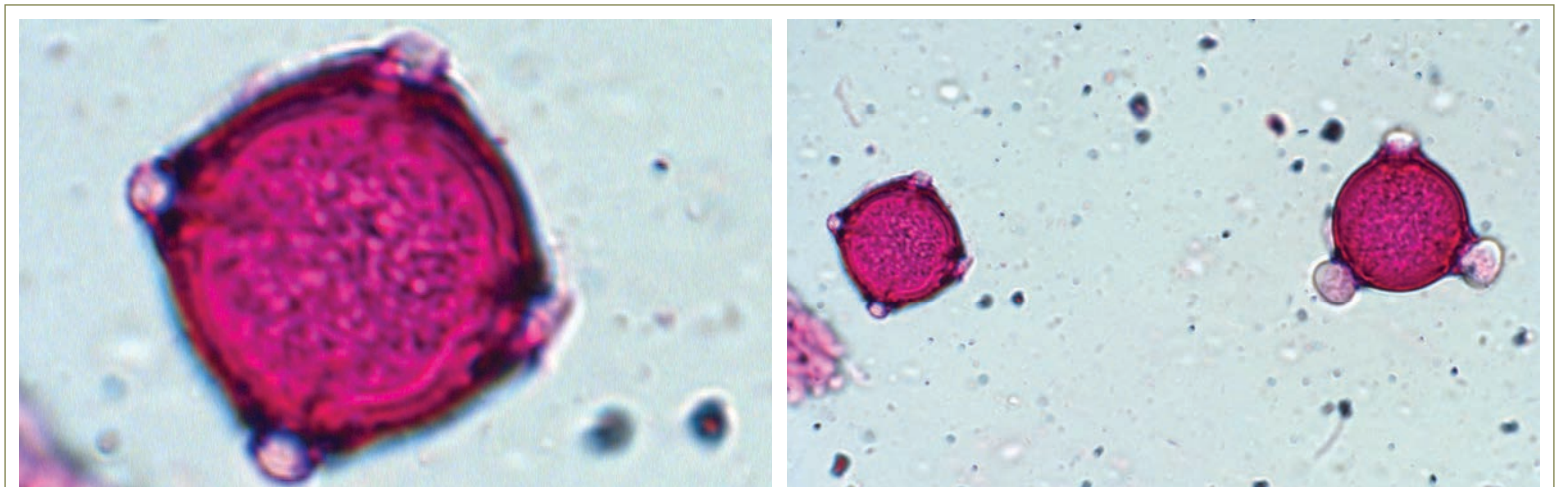

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: σφαιρικό • Διάμετρος P: 124.4μm (121.2-129.4) • Διάμετρος E: 123.0μm (121.7-124.9)

Λατινική ονομασία: *Melia azedarah*
Οικογένεια: Meliaceae
Κοινή ονομασία: Μελιά (Λουλουθκιά)

Περίοδος ανθοφορίας: Απρίλιος – Μάιος
Μελισσοκομική αξία: νέκταρ, γύρη

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: ωοειδές • Διάμετρος P: 34.6μm (33.5-36.0) • Διάμετρος E: 36.0μm (35.2-36.6)

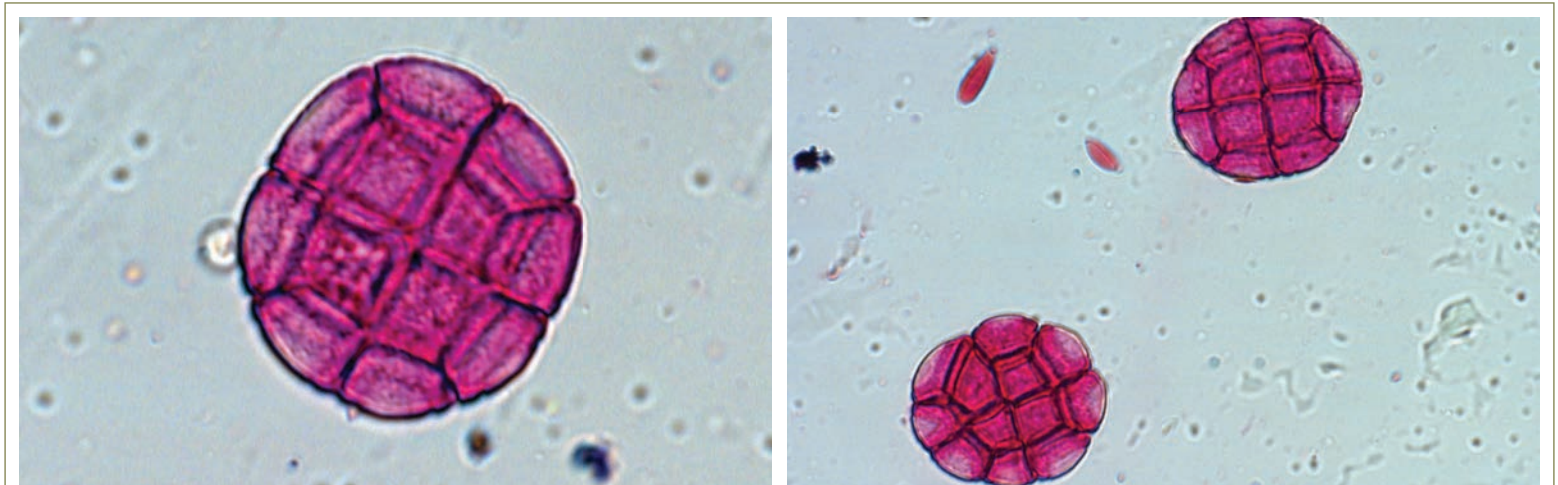
Λατινική ονομασία: *Acacia salyigna* (*cyanophylla*)

Οικογένεια: Mimosaceae

Κοινή ονομασία: Ακακία

Περίοδος ανθοφορίας: Φεβρουάριος – Απρίλιος

Μελισσοκομική αξία: γύρη

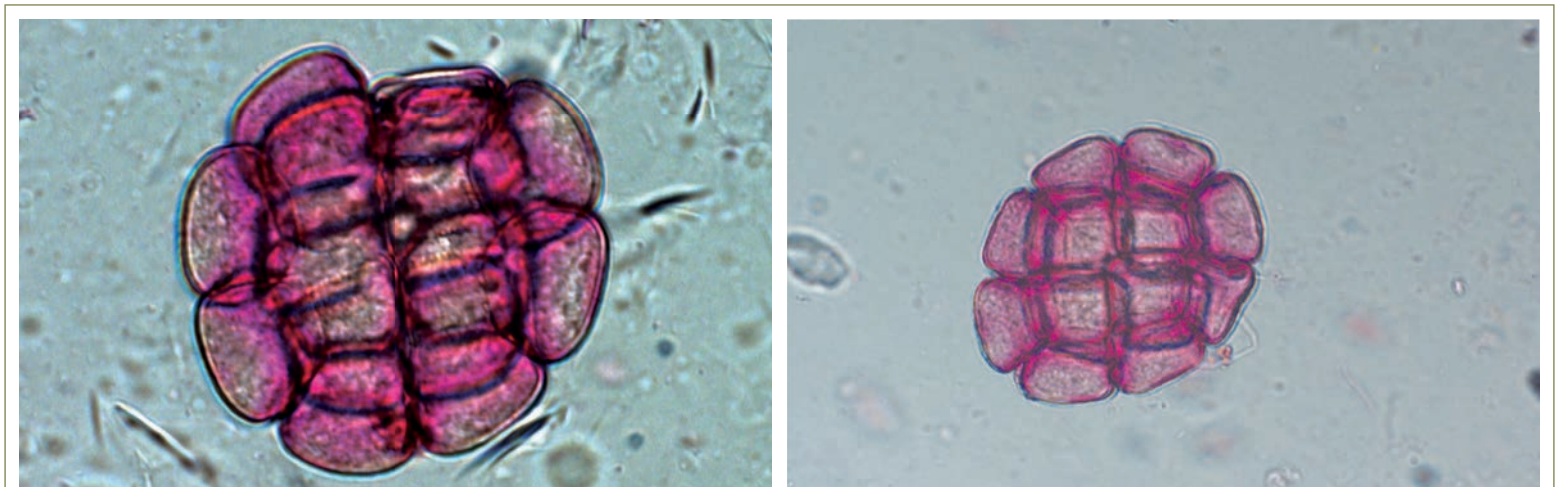

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: οκταγωνικό ωσειδές • Διάμετρος P: 52.1 μm (48.4-54.8) • Διάμετρος E: 48.1 μm (47.0-49.3)

Λατινική ονομασία: *Albizia julibrissin*
Οικογένεια: Mimosaceae
Κοινή ονομασία: Αλπίτσια η ροδομέταξη

Περίοδος ανθοφορίας: Μάιος – Σεπτέμβριος
Μελισσοκομική αξία: γύρη, νέκταρ

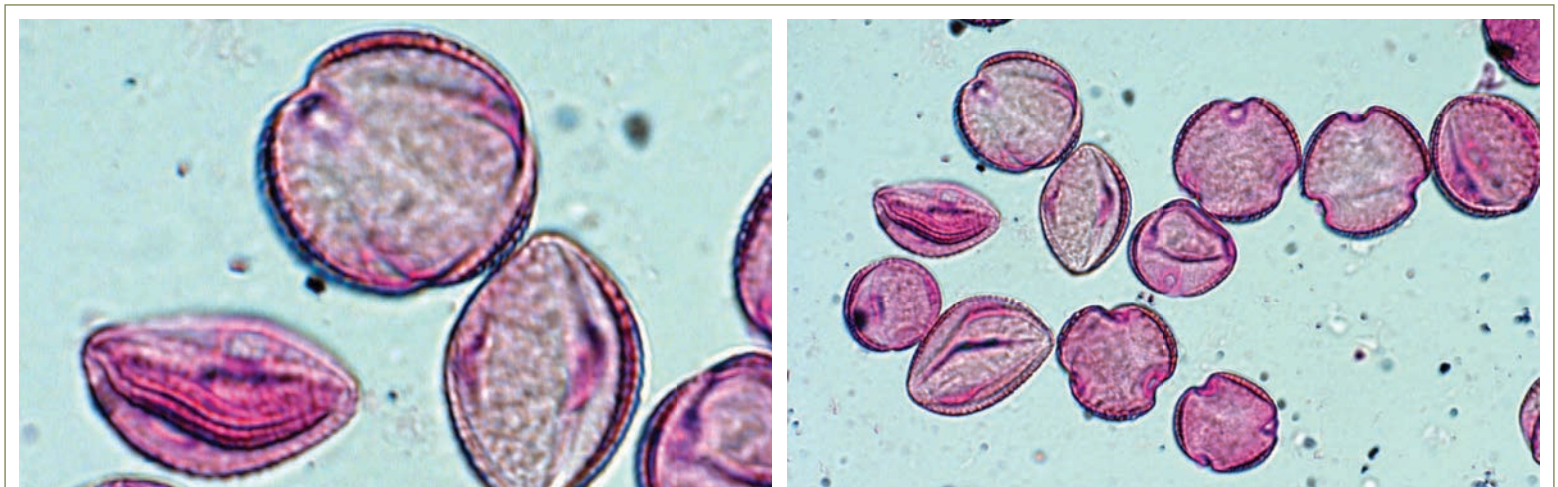

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: οκταγωνικό ωοειδές • Διάμετρος P: 77.0 μ m (76.5-77.6) • Διάμετρος E: 86.2 μ m (85.7-86.7)

Λατινική ονομασία: *Prosopis farcta*
Οικογένεια: Mimosaceae
Κοινή ονομασία: Προσωπός (Σκουρούμανθος)

Περίοδος ανθοφορίας: Ιούνιος – Ιούλιος
Μελισσοκομική αξία: νέκταρ, γύρη

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου
Σχήμα: ωοειδές • Διάμετρος P: 33.7μm (32.5-35.2) • Διάμετρος E: 34.5μm (33.2-36.1)

Λατινική ονομασία: *Myoporum tenuifolium*
Οικογένεια: Myoporaceae
Κοινή ονομασία: Μυόπορο

Περίοδος ανθοφορίας: Φεβρουάριος – Απρίλιος
Μελισσοκομική αξία: νέκταρ, γύρη

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: ωοειδές • Διάμετρος Ρ: 26.5μm (24.3-28.5) • Διάμετρος Ε: 32.6μm (28.0-35.6)

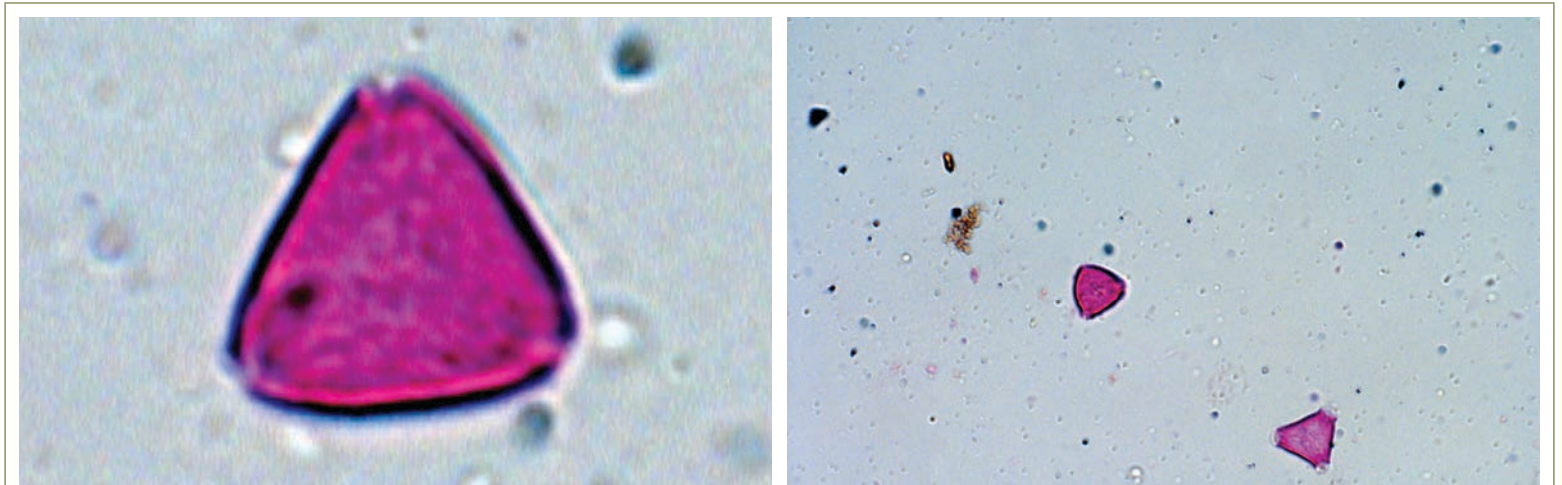
Λατινική ονομασία: *Myrtus communis*

Οικογένεια: Myrtaceae

Κοινή ονομασία: Μυρτιά (Μερσινιά)

Περίοδος ανθοφορίας: Μάιος – Αύγουστος

Μελισσοκομική αξία: νέκταρ, γύρη

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: τριγωνικό • Διάμετρος P: 16.1μm (15.0-17.4) • Διάμετρος E: 16.8μm (16.0-18.0)

Λατινική ονομασία: *Eucalyptus gomphocephala*

Οικογένεια: Myrtaceae

Κοινή ονομασία: Ευκάλυπτος

Περίοδος ανθοφορίας: Μάρτιος – Σεπτέμβριος

Μελισσοκομική αξία: νέκταρ, γύρη

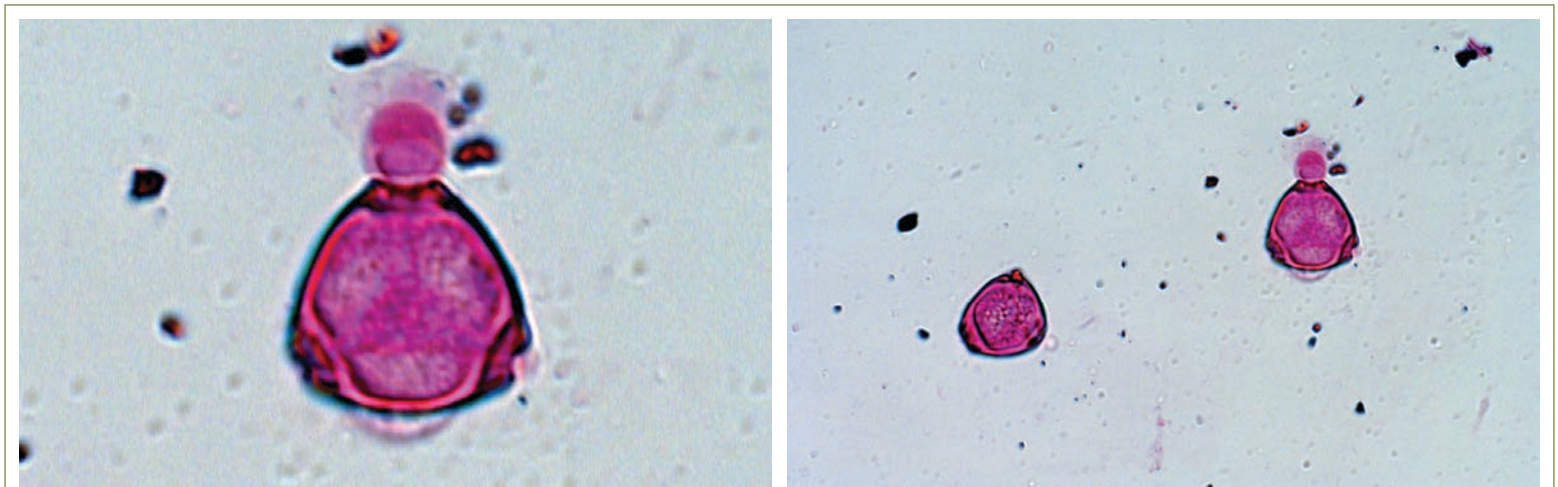

Χαρακτηριστικά γυρέοκκου

Σχήμα: τριγωνικό • Διάμετρος P: 16.3μm (13.5-21.4) • Διάμετρος E: 17.3μm (14.1-24.3)

Λατινική ονομασία: *Eucalyptus torquata*
Οικογένεια: Myrtaceae
Κοινή ονομασία: Ευκάλυπτος η Στρεπτοφόρος

Περίοδος ανθοφορίας: Απρίλιος – Ιούλιος
Μελισσοκομική αξία: νέκταρ, γύρη

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: τριγωνικό • Διάμετρος P: 22.3μm (18.6-24.6) • Διάμετρος E: 24.9μm (22.9-26.5)

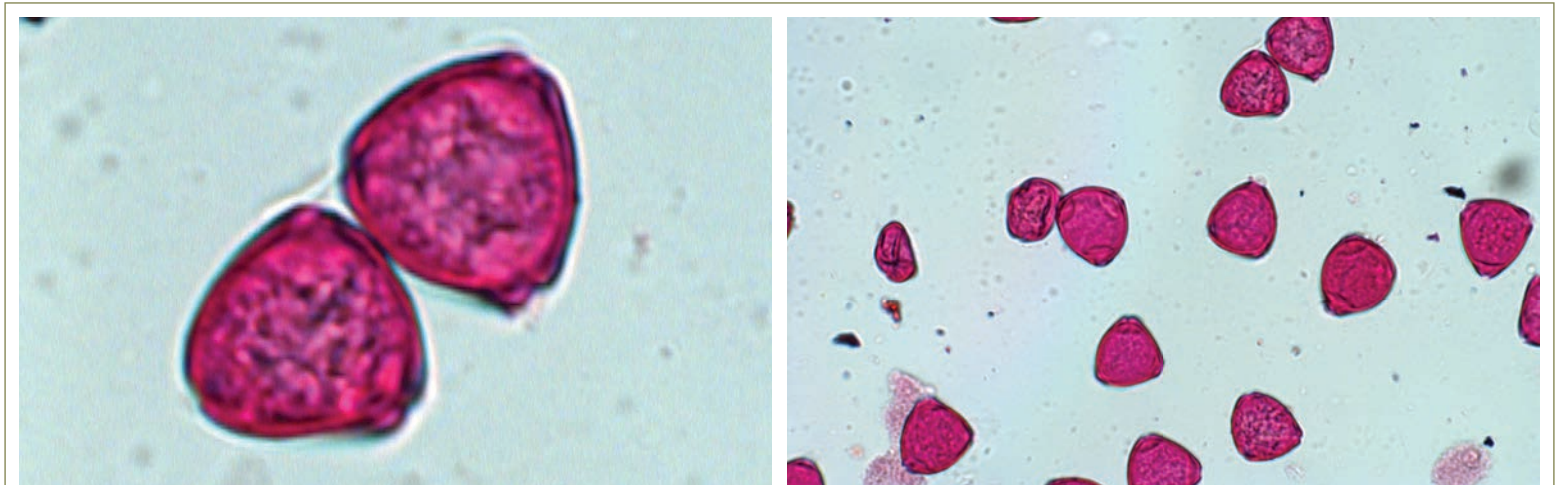
Λατινική ονομασία: *Callestemon lanceolatus*

Οικογένεια: Myrtaceae

Κοινή ονομασία: Καλλιστήμων

Περίοδος ανθοφορίας: Μάρτιος – Μάιος

Μελισσοκομική αξία: νέκταρ, γύρη

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: τριγωνικό • Διάμετρος P: 20.6μm (17.6-23.4) • Διάμετρος E: 18.3μm (16.4-19.8)

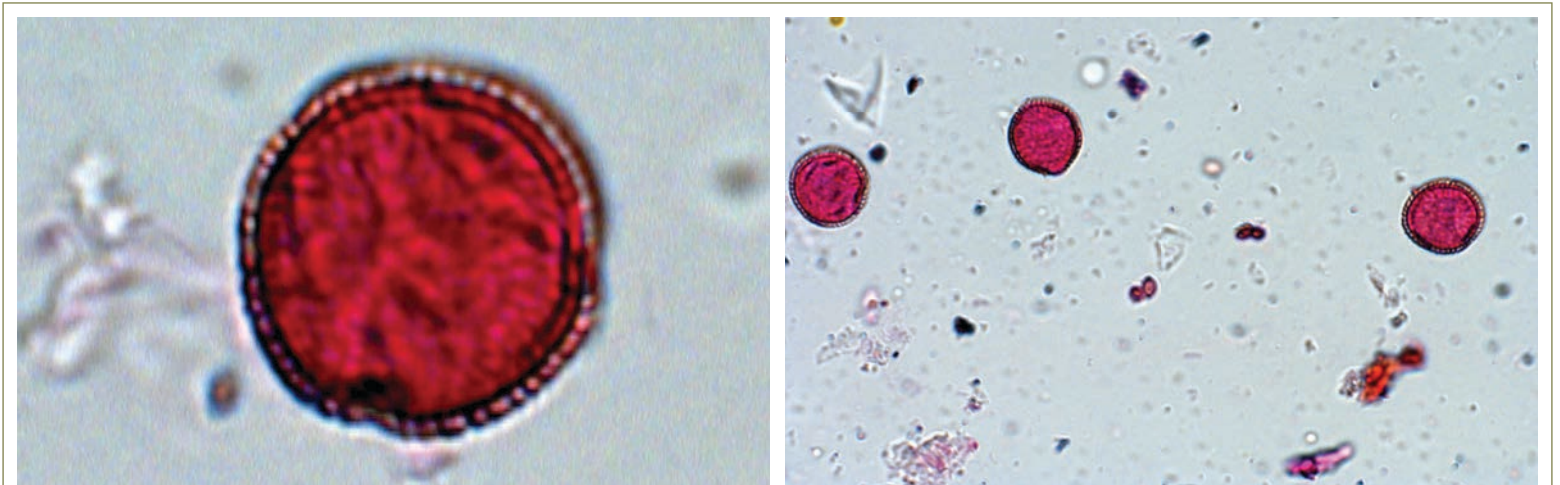
Λατινική ονομασία: *Olea europaea*

Οικογένεια: Oleaceae

Κοινή ονομασία: Ελιά

Περίοδος ανθοφορίας: Απρίλιος – Ιούνιος

Μελισσοκομική αξία: γύρη

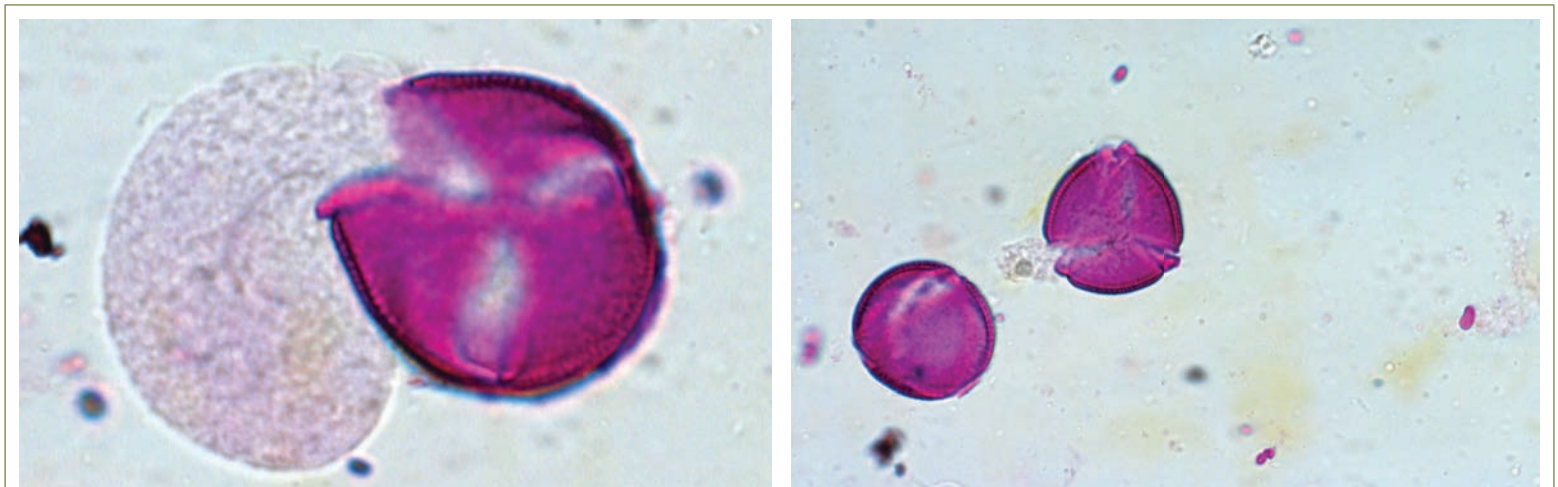

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: ωοειδές • Διάμετρος Ρ: 18.4μm (15.3-21.4) • Διάμετρος Ε: 21.0μm (17.1-24.3)

Λατινική ονομασία: *Oxalis pes-caprae*
Οικογένεια: Oxilidaceae
Κοινή ονομασία: Οξαλίδα (Ξυνούδι, Ξυνάκι)

Περίοδος ανθοφορίας: Δεκέμβριος – Απρίλιος
Μελισσοκομική αξία: νέκταρ, γύρη

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: ωοειδές • Διάμετρος P: 50.2μm (44.5-58.1) • Διάμετρος E: 55.2μm (49.0-62.6)

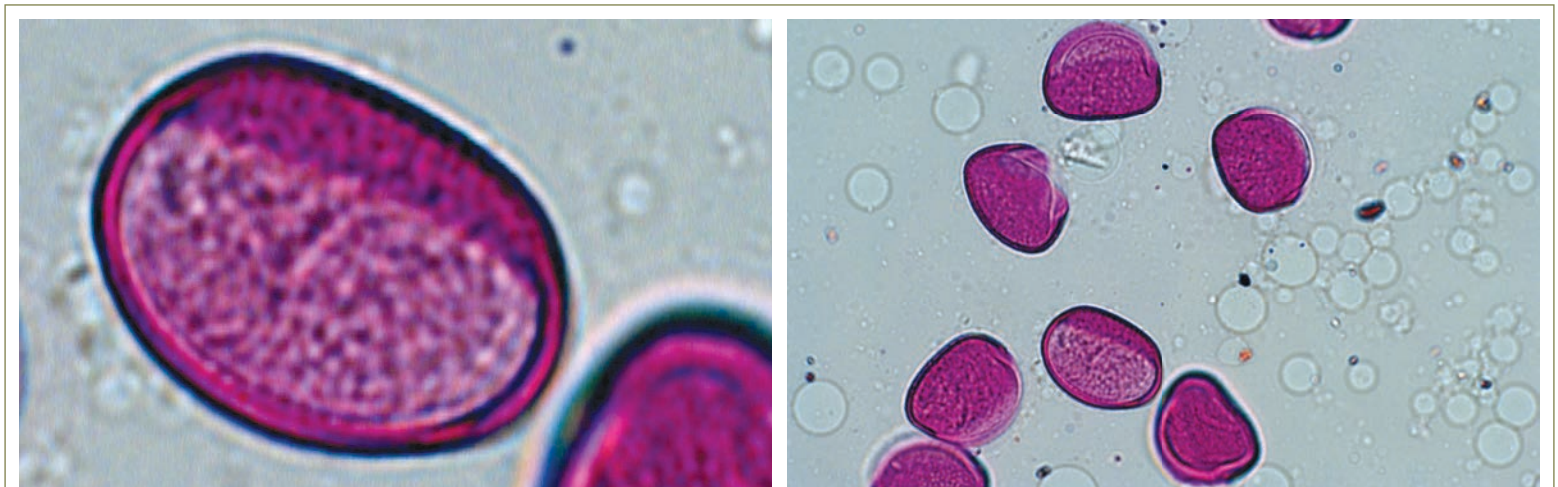
Λατινική ονομασία: *Phoenix* sp.

Οικογένεια: Palmae

Κοινή ονομασία: Φοίνικας

Περίοδος ανθοφορίας: Μάιος – Ιούλιος

Μελισσοκομική αξία: γύρη, νέκταρ

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: ημικυκλικό • Διάμετρος P: 32.4μm (31.2-33.1) • Διάμετρος E: 25.5μm (23.9-28.0)

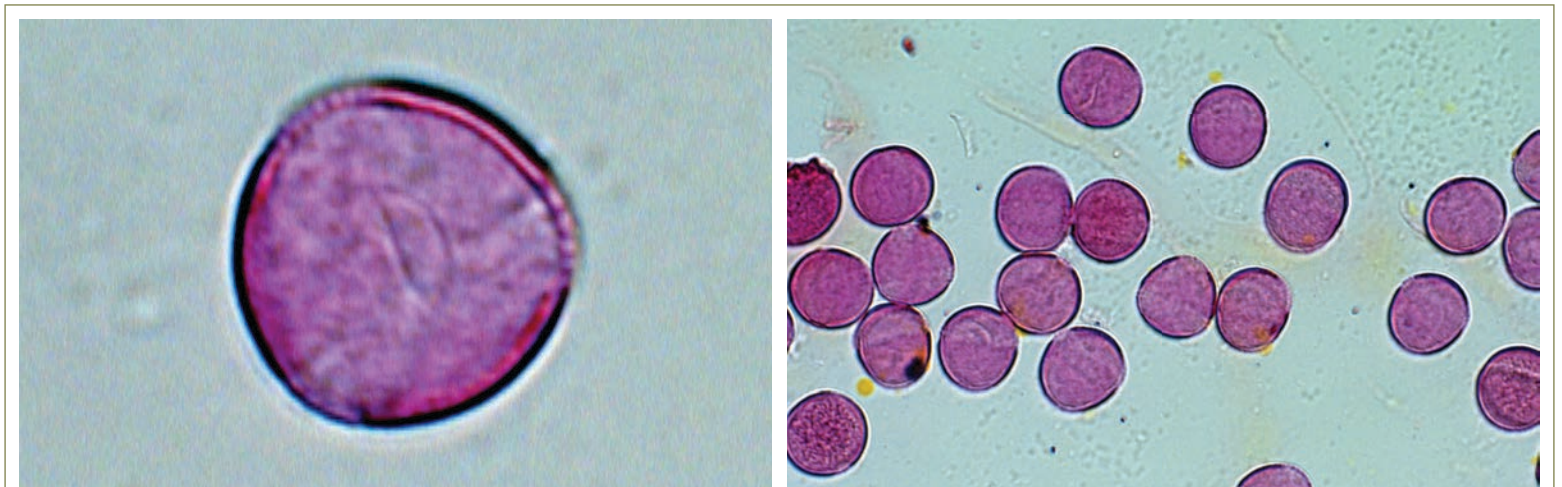
Λατινική ονομασία: *Paraver rhoeas*

Οικογένεια: Paraveraceae

Κοινή ονομασία: Παπαρούνα

Περίοδος ανθοφορίας: Μάρτιος – Ιούνιος

Μελισσοκομική αξία: γύρη

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: τριγωνικό ωσειδές • Διάμετρος Ρ: 25.4μm (25.1-25.9) • Διάμετρος Ε: 24.9μm (24.8-25.0)

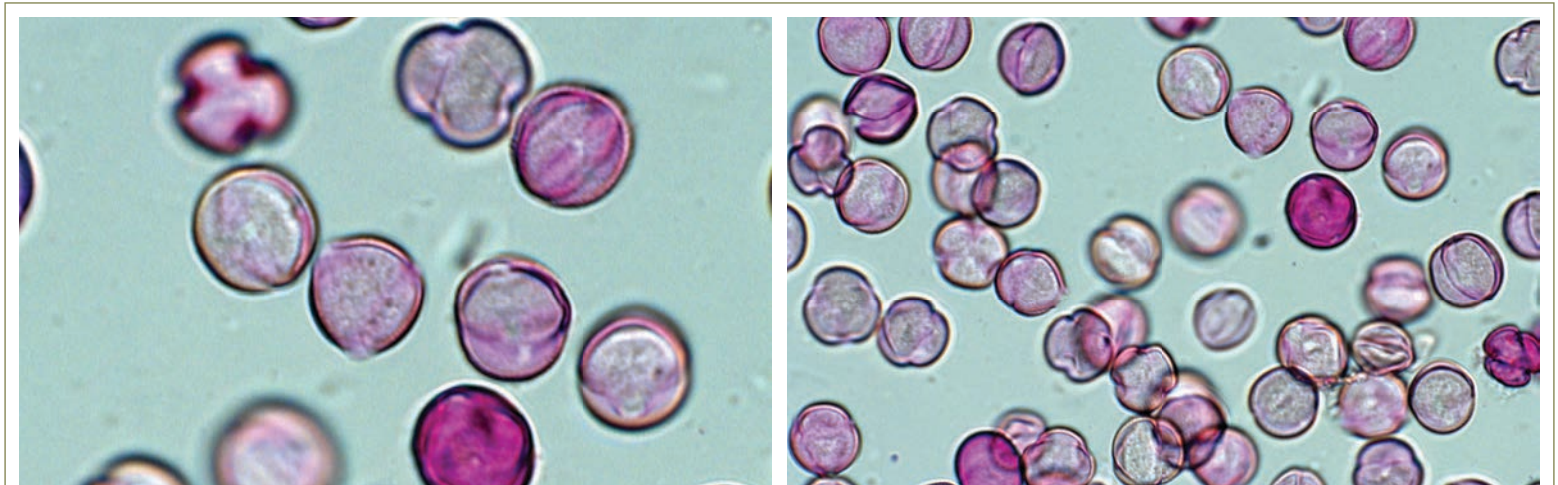
Λατινική ονομασία: *Paulownia* sp.

Οικογένεια: Pauloniaceae

Κοινή ονομασία: Παουλώνια

Περίοδος ανθοφορίας: Μάρτιος – Μάιος

Μελισσοκομική αξία: νέκταρ, γύρη

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: ωοειδές • Διάμετρος P: 16.0μm (14.8-17.0) • Διάμετρος E: 16.6μm (15.2-17.7)

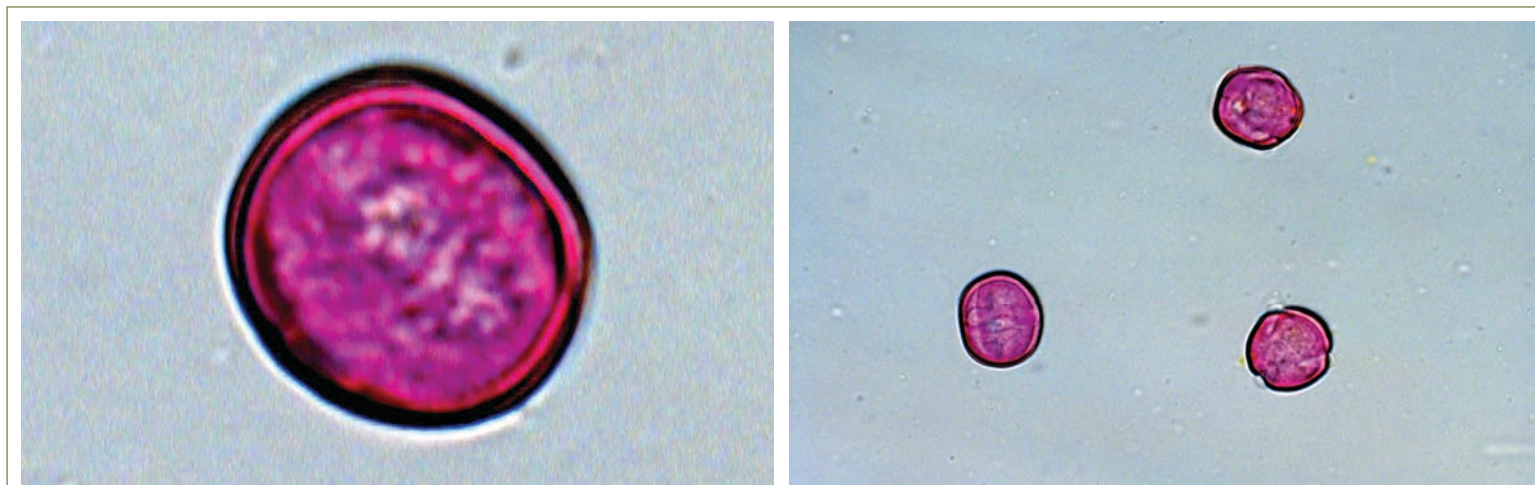
Λατινική ονομασία: *Polygonum aviculare* (equisetiforme)

Οικογένεια: Polygonaceae

Κοινή ονομασία: Πολυγόνατος, Πολύκομπος

Περίοδος ανθοφορίας: Απρίλιος – Οκτώβριος

Μελισσοκομική αξία: γύρη, νέκταρ

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: ωοειδές • Διάμετρος P: 25.1μm (23.1-26.7) • Διάμετρος E: 23.6μm (22.5-24.0)

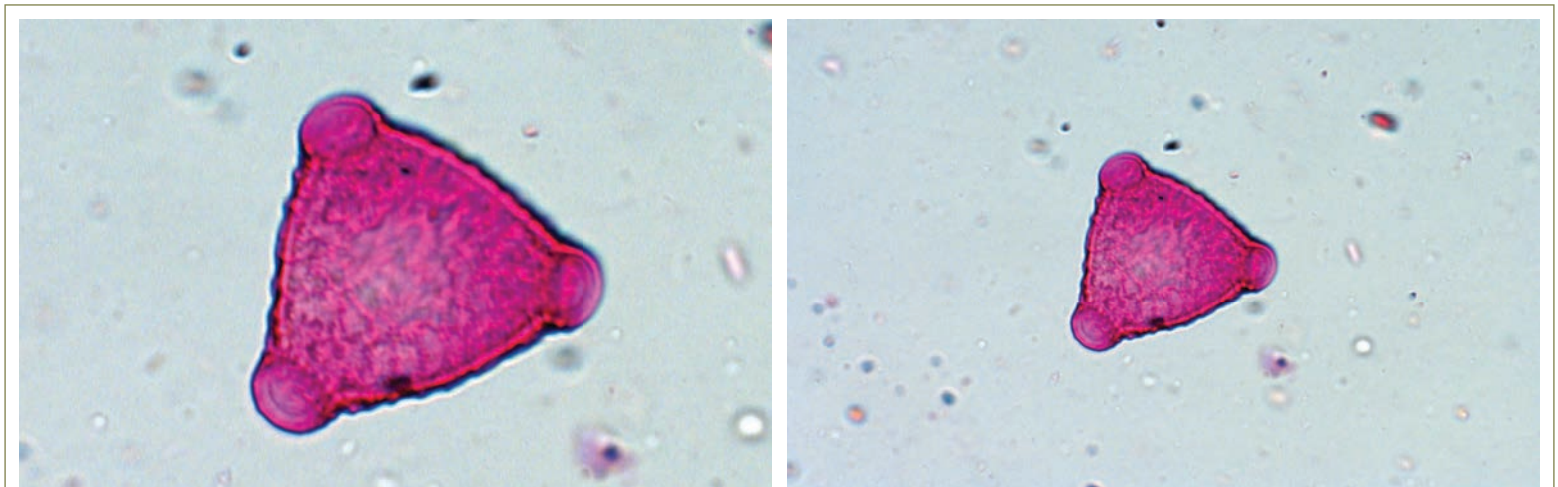
Λατινική ονομασία: *Grevillea robusta*

Οικογένεια: Proteaceae

Κοινή ονομασία: Γρεβιλλέα

Περίοδος ανθοφορίας: Απρίλιος – Μάιος

Μελισσοκομική αξία: γύρη, νέκταρ

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: τρίλοβο • Διάμετρος P: 43.7μm (42.2-45.1) • Διάμετρος E: 39.4μm (38.7-40.1)

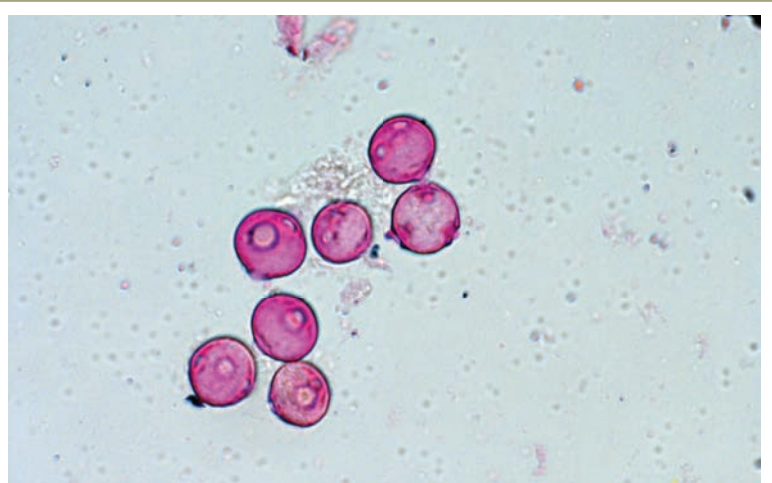
Λατινική ονομασία: *Punica granatum*

Οικογένεια: Punicaceae

Κοινή ονομασία: Ροδιά

Περίοδος ανθοφορίας: Απρίλιος – Μάιος

Μελισσοκομική αξία: νέκταρ, γύρη

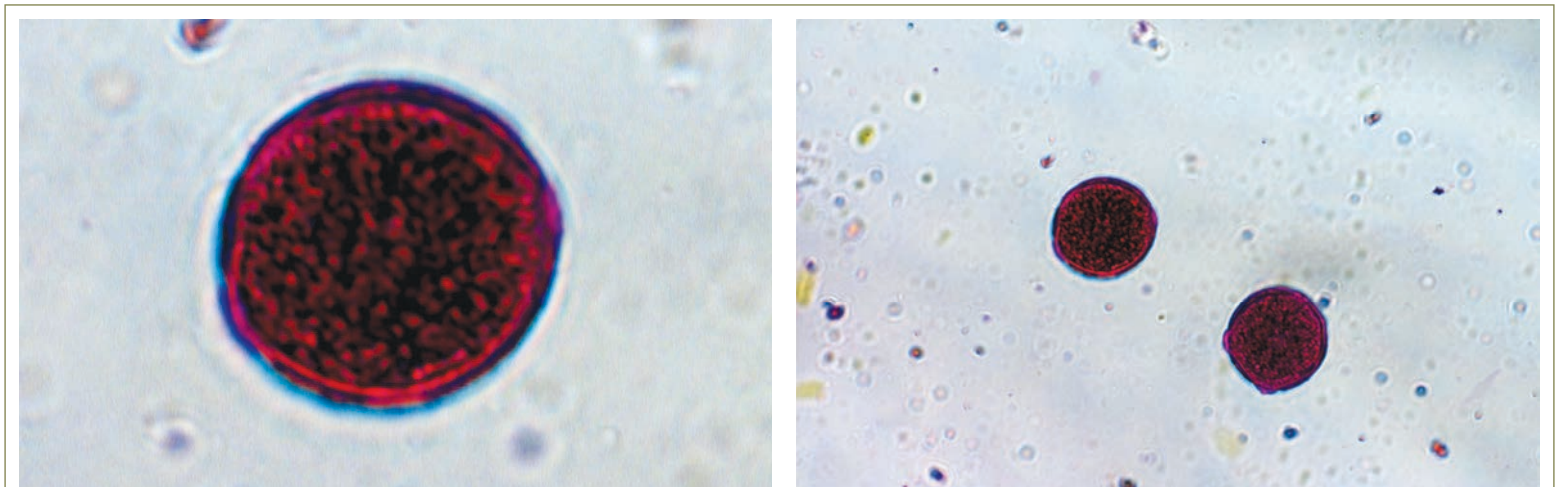

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: σφαιρικό • Διάμετρος Ρ: 17.4μm (15.7-19.2) • Διάμετρος Ε: 16.6μm (15.1-18.6)

Λατινική ονομασία: *Anemone* sp.
Οικογένεια: Ranunculaceae
Κοινή ονομασία: Ανεμώννα (Λαλές)

Περίοδος ανθοφορίας: Φεβρουάριος – Απρίλιος
Μελισσοκομική αξία: γύρη

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: σφαιρικό • Διάμετρος Ρ: 22.9μm (16.1-28.2) • Διάμετρος Ε: 24.5 μm (17.6-30.6)

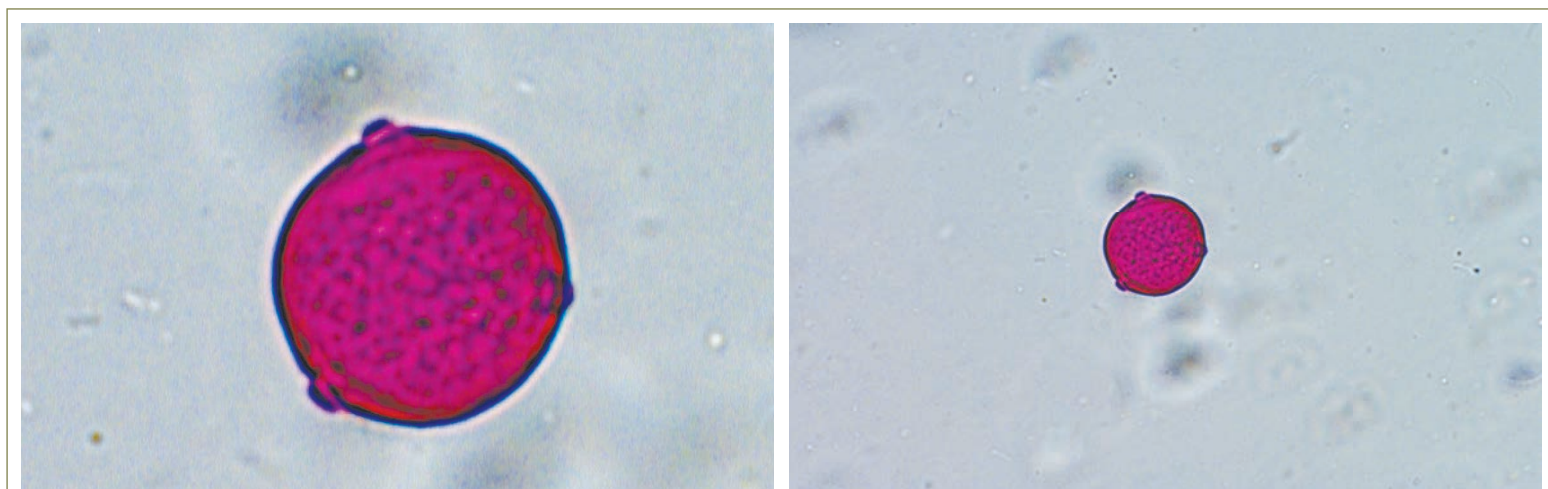
Λατινική ονομασία: *Sarcopoterium spinosum*

Οικογένεια: Rosaceae

Κοινή ονομασία: Αστοίβη (Μάζα)

Περίοδος ανθοφορίας: Ιανουάριος – Φεβρουάριος

Μελισσοκομική αξία: γύρη

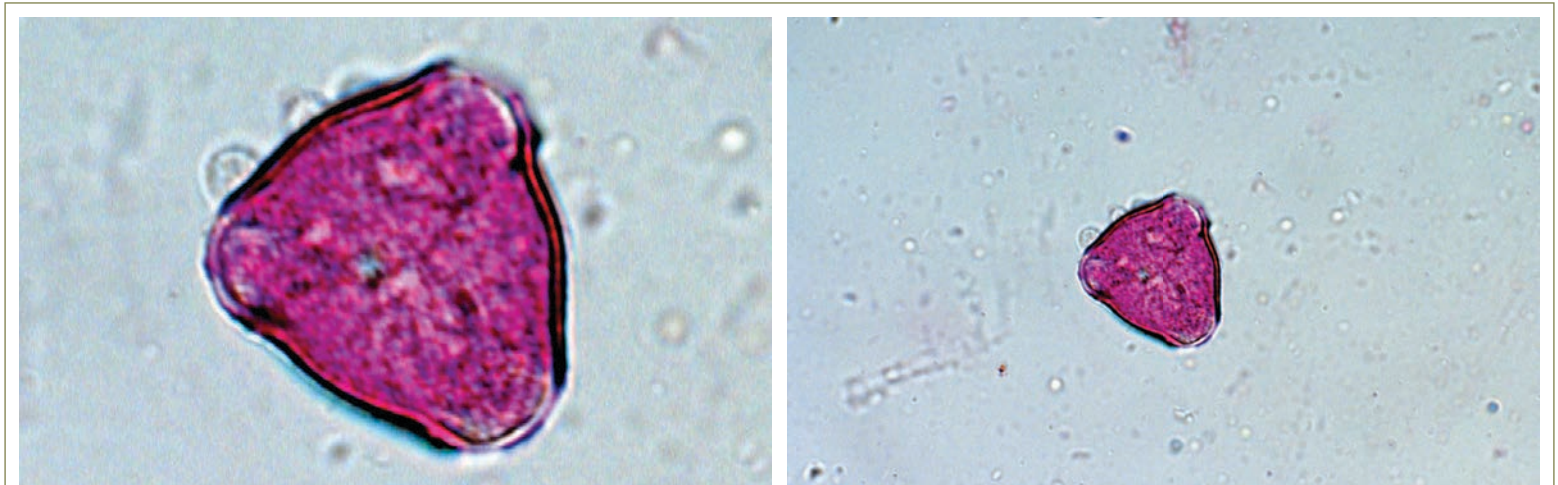

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: ωοειδές • Διάμετρος P: 27.1μm (25.6-28.6) • Διάμετρος E: 26.1μm (25.1-27.5)

Λατινική ονομασία: *Crataegus azarolus*
Οικογένεια: Rosaceae
Κοινή ονομασία: Κράταιγος (Μοσφηλιά)

Περίοδος ανθοφορίας: Μάρτιος – Μάιος
Μελισσοκομική αξία: γύρη, νέκταρ

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: τρίλοβο/στρογγυλοποιημένο τριγωνικό • Διάμετρος P: 34.5μm (32.2-38.6) • Διάμετρος E: 33.5μm (30.5-38.0)

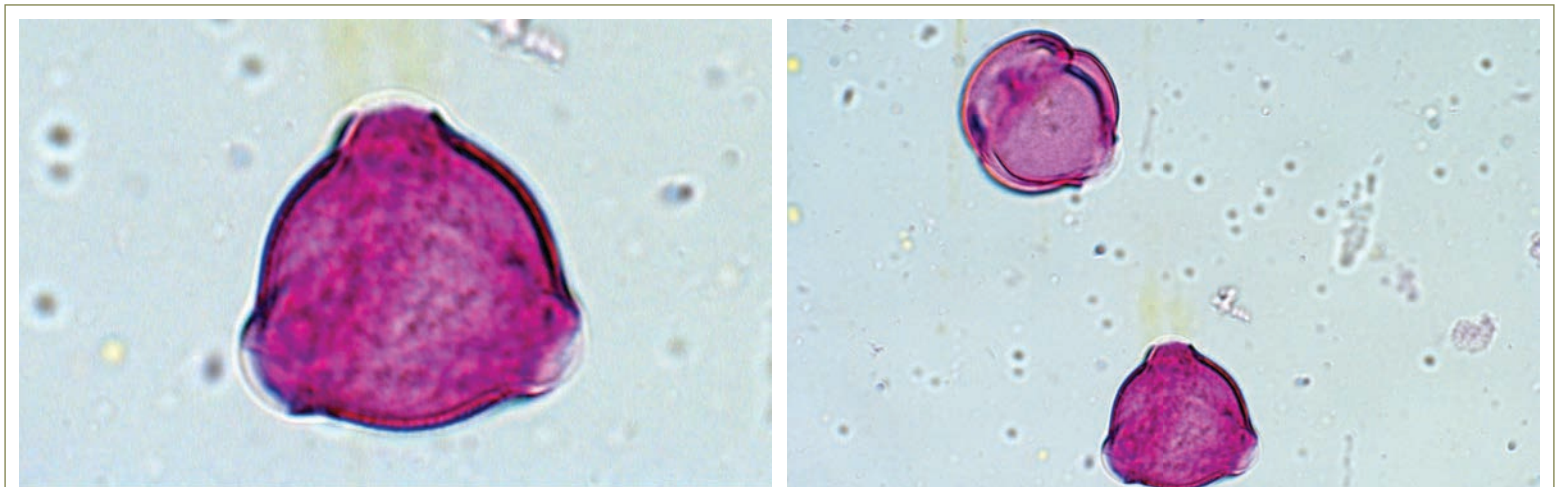
Λατινική ονομασία: *Prunus* sp.

Οικογένεια: Rosaceae

Κοινή ονομασία: Αμυγδαλιά, Κερασιά, Καϊσιά, Βερικοκιά, Δαμασκηλιά

Περίοδος ανθοφορίας: Ιανουάριος – Μάιος

Μελισσοκομική αξία: γύρη, νέκταρ

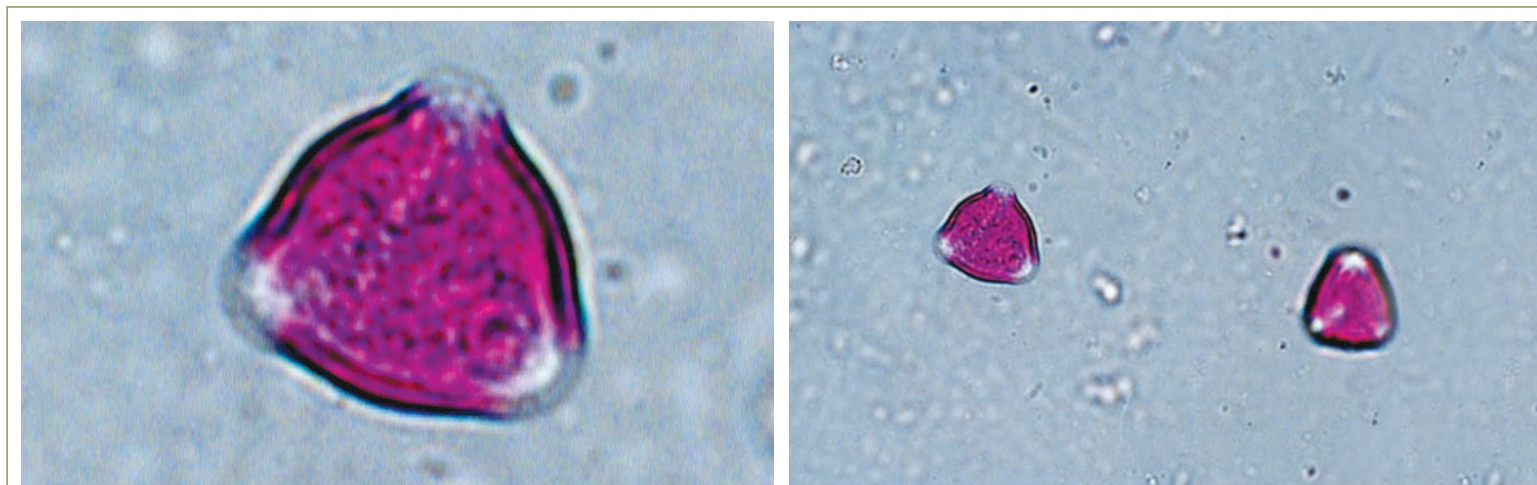

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: ωοειδές/τρίλοβο • Διάμετρος P: 43.2μm (42.3-44.5) • Διάμετρος E: 46.3μm (45.5-46.8)

Λατινική ονομασία: *Eriobotrya japonica*
Οικογένεια: Rosaceae
Κοινή ονομασία: Μουσμουλιά (Μεσπιλιά)

Περίοδος ανθοφορίας: Σεπτέμβριος – Δεκέμβριος
Μελισσοκομική αξία: νέκταρ, γύρη

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: τρίλοβο/ τριγωνικό • Διάμετρος Ρ: 22.5μm (21.6-23.3) • Διάμετρος Ε: 24.9μm (22.8-26.9)

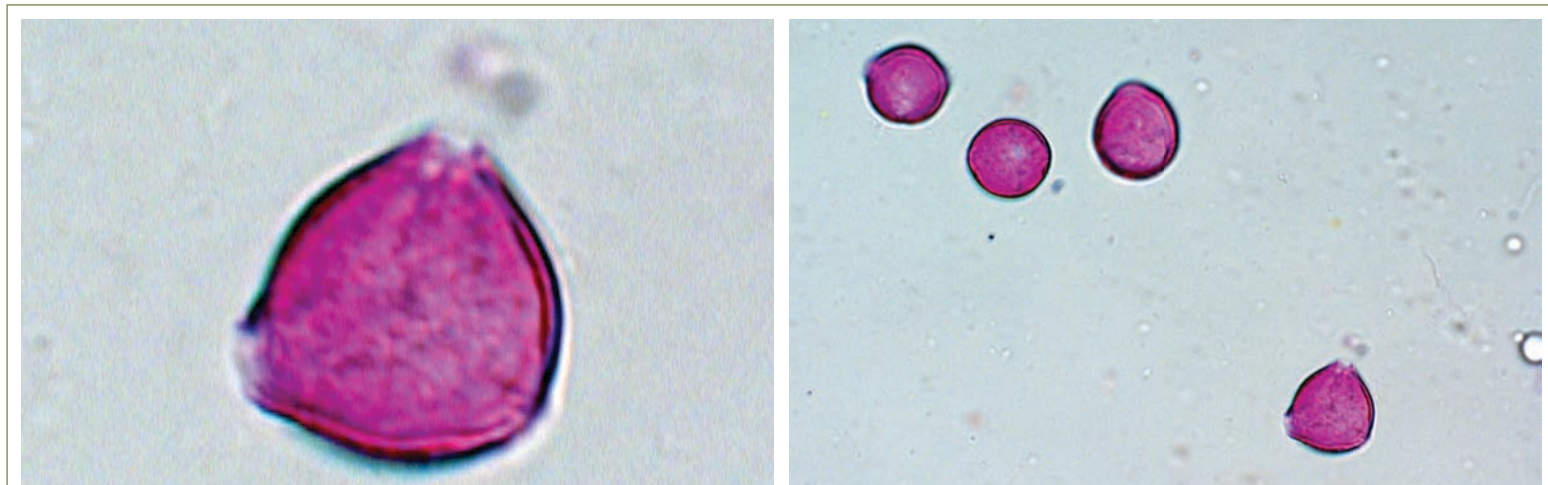
Λατινική ονομασία: *Rubus sanctus*

Οικογένεια: Rosaceae

Κοινή ονομασία: Βάτος

Περίοδος ανθοφορίας: σχεδόν ολόχρονα

Μελισσοκομική αξία: γύρη, νέκταρ

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: ωοειδές • Διάμετρος P: 22.3μm (21.2-23.4) • Διάμετρος E: 24.4μm (23.5-25.5)

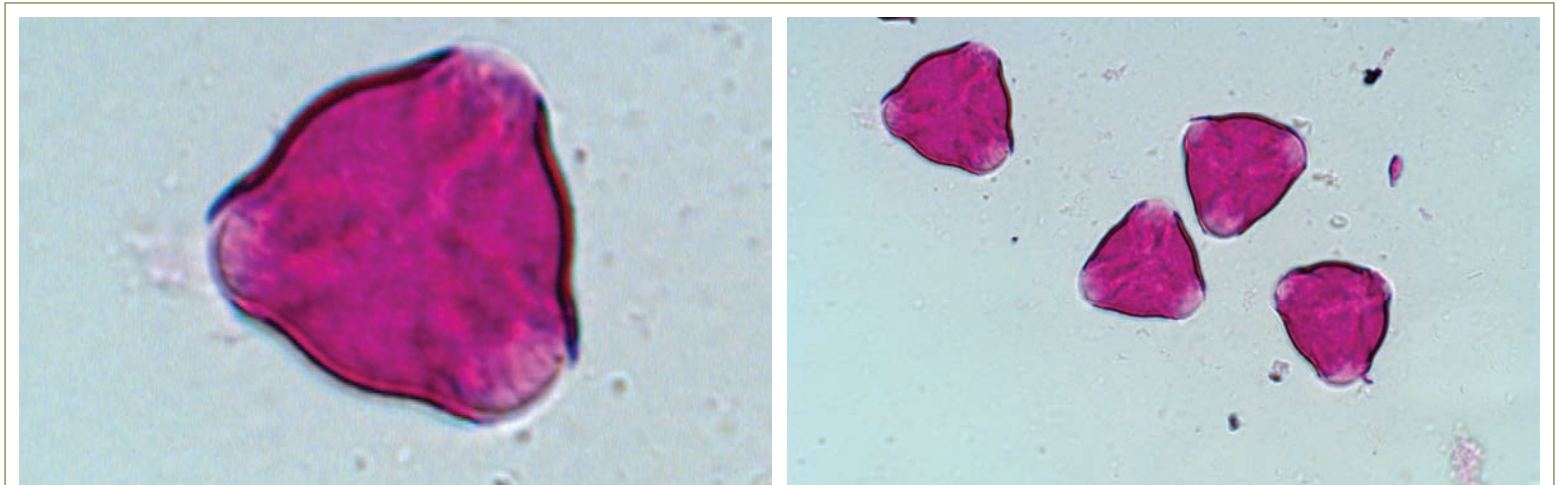
Λατινική ονομασία: *Pyrus malus*

Οικογένεια: Rosaceae

Κοινή ονομασία: Μηλιά

Περίοδος ανθοφορίας: Μάρτιος – Μάιος

Μελισσοκομική αξία: νέκταρ, γύρη

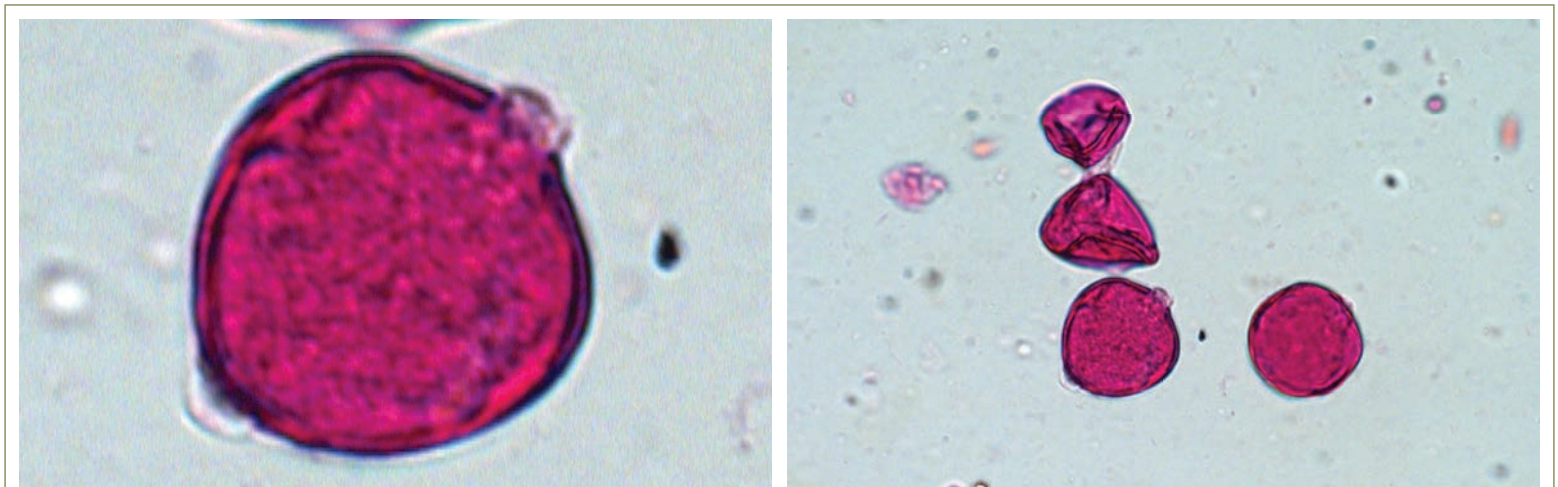

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: τρίλοβο/στρογγυλοποιημένο τριγωνικό • Διάμετρος P: 31.7μm (31.4-32.1) • Διάμετρος E: 33.9μm (31.9-36.3)

Λατινική ονομασία: *Rosa* sp.
Οικογένεια: Rosaceae
Κοινή ονομασία: Τριανταφυλλιά, Αγριοτριανταφυλλιά

Περίοδος ανθοφορίας: Απρίλιος – Μάιος
Μελισσοκομική αξία: γύρη, νέκταρ

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου
Σχήμα: ωοειδές • Διάμετρος Ρ: 33.3μm (31.5-35.1) • Διάμετρος Ε: 25.4μm (19.9-30.8)

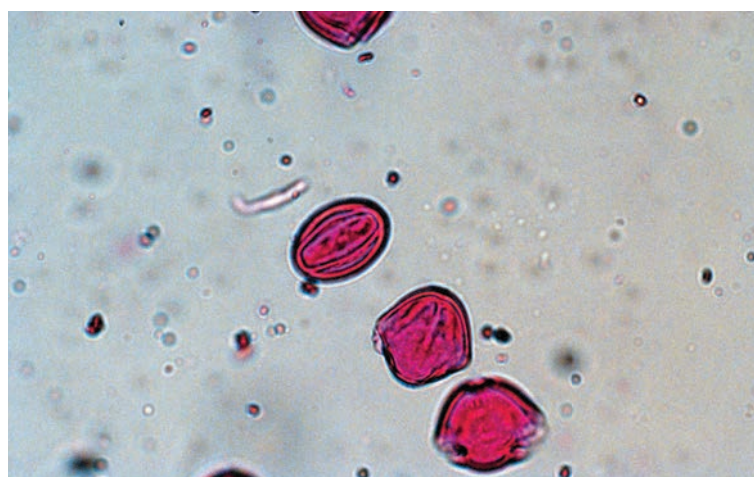
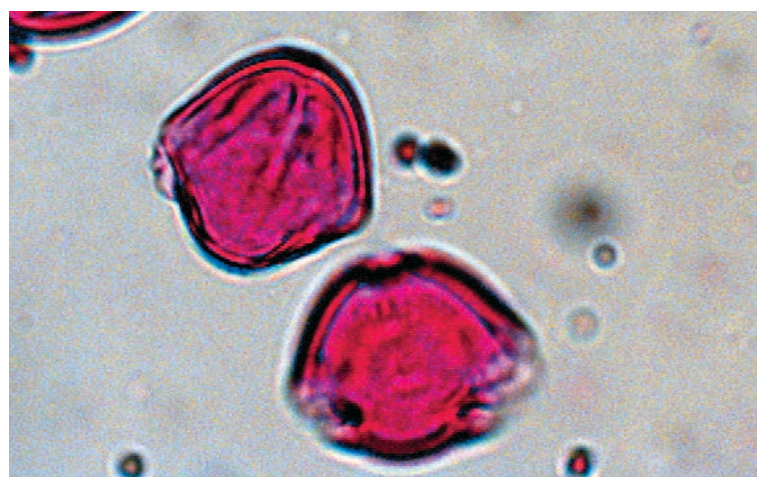
Λατινική ονομασία: *Pyracantha coccinea*

Οικογένεια: Rosaceae

Κοινή ονομασία: Πυράκανθα

Περίοδος ανθοφορίας: Απρίλιος – Ιούνιος

Μελισσοκομική αξία: νέκταρ, γύρη

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: ωοειδές • Διάμετρος Ρ: 21.4μm (20.5-22.4) • Διάμετρος Ε: 22.8μm (21.7-24.8)

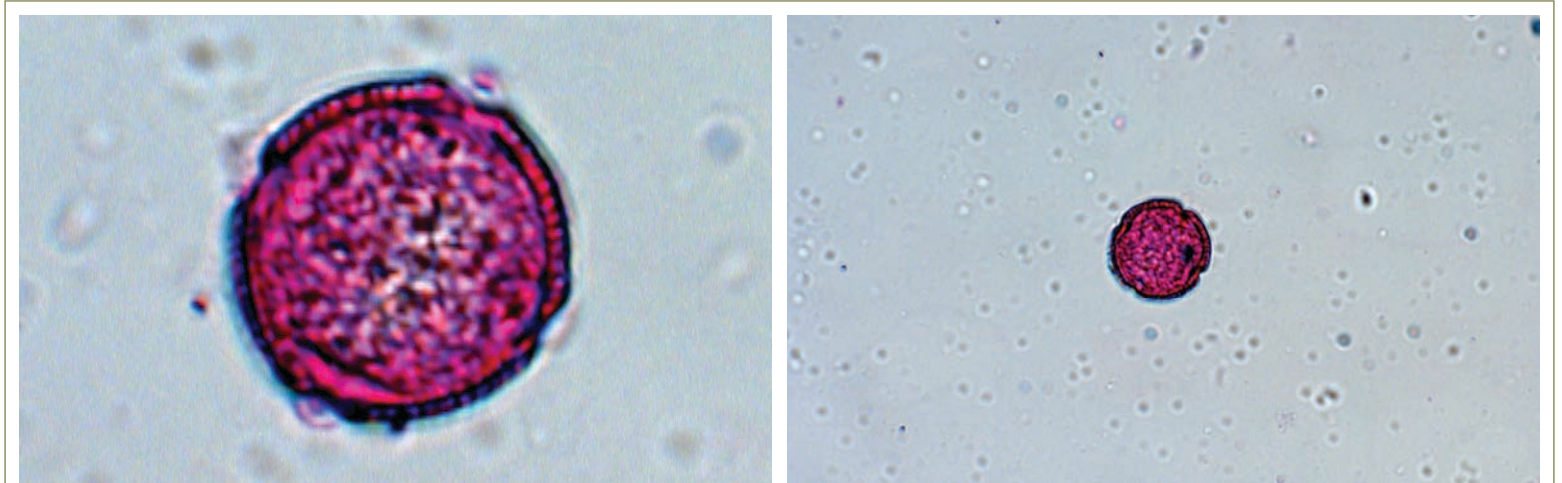
Λατινική ονομασία: *Citrus sinensis*

Οικογένεια: Rutaceae

Κοινή ονομασία: Πορτοκαλιά

Περίοδος ανθοφορίας: Απρίλιος – Μάιος

Μελισσοκομική αξία: νέκταρ, γύρη

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: ωοειδές • Διάμετρος P: 24.3μm (21.7-28.8) • Διάμετρος E: 25.8μm (23.0-33.0)

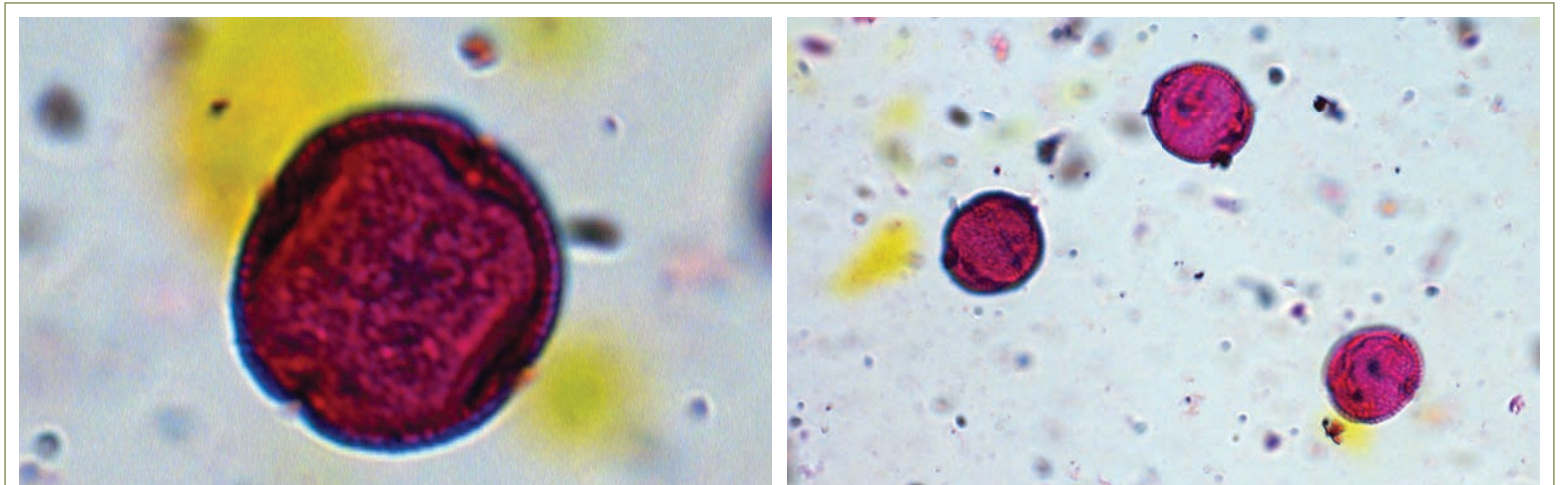
Λατινική ονομασία: *Citrus medica*

Οικογένεια: Rutaceae

Κοινή ονομασία: Κίτρο

Περίοδος ανθοφορίας: Απρίλιος – Μάιος

Μελισσοκομική αξία: νέκταρ, γύρη

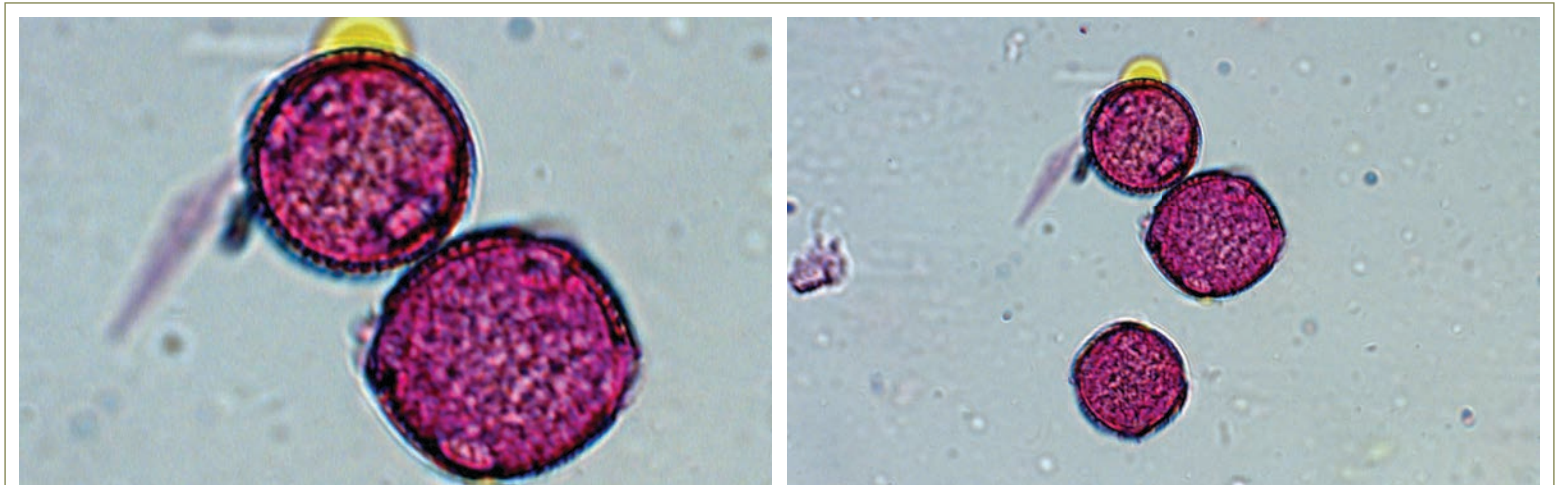

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: ωοειδές • Διάμετρος Ρ: 25.8μm (20.4-30.9) • Διάμετρος Ε: 28.1μm (25.1-31.7)

Λατινική ονομασία: *Citrus aurantium*
Οικογένεια: Rutaceae
Κοινή ονομασία: Νεραντζιά (Κιτρομηλιά)

Περίοδος ανθοφορίας: Μάρτιος – Απρίλιος
Μελισσοκομική αξία: νέκταρ, γύρη

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: ανώμαλα σφαιρικό • Διάμετρος P: 26.7μm (21.6-32.3) • Διάμετρος E: 28.4μm (23.2-33.2)

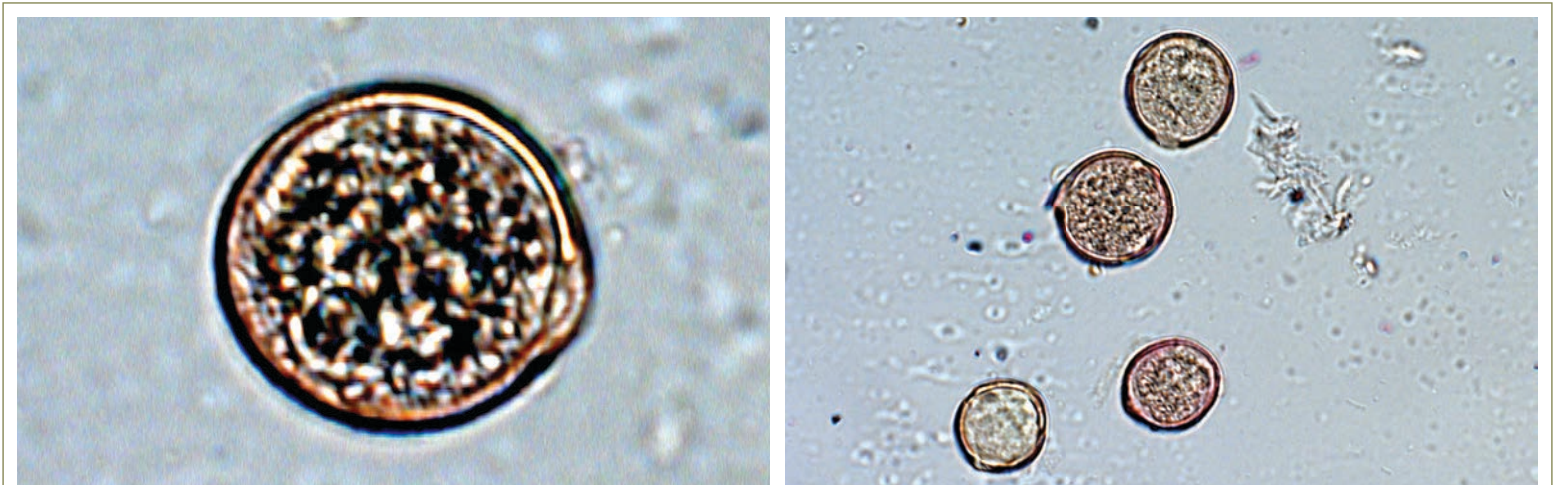
Λατινική ονομασία: *Dodonaea viscosa*

Οικογένεια: Sapindaceae

Κοινή ονομασία: Δωδώνεια

Περίοδος ανθοφορίας: Ιανουάριος – Απρίλιος

Μελισσοκομική αξία: γύρη

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: σφαιρικό • Διάμετρος P/E: 25.6μm (20.2-31.5)

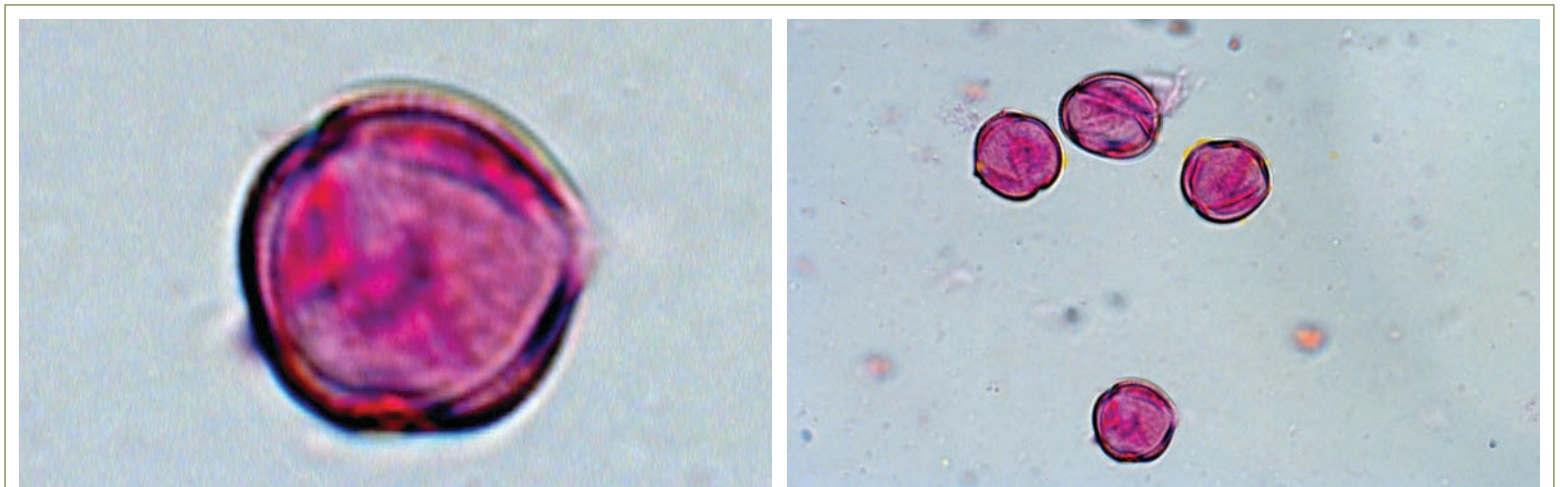
Λατινική ονομασία: *Verbascum sinuatum*

Οικογένεια: Scrophulariaceae

Κοινή ονομασία: Φλώμος (Τσούνα)

Περίοδος ανθοφορίας: Απρίλιος – Ιούνιος

Μελισσοκομική αξία: νέκταρ, γύρη

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: ωοειδές • Διάμετρος Ρ: 24.2μm (22.9-25.5) • Διάμετρος Ε: 26.7μm (25.4-29.1)

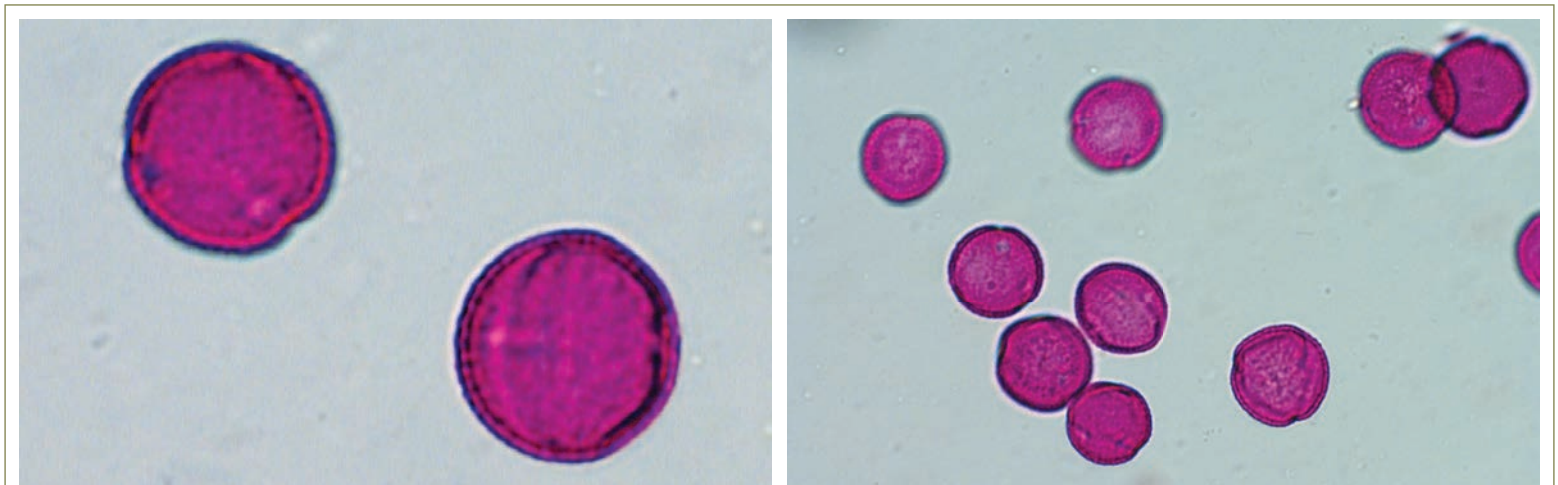
Λατινική ονομασία: *Brachychiton diversifolius*

Οικογένεια: Sterculiaceae

Κοινή ονομασία: Στερκούλια

Περίοδος ανθοφορίας: Μάιος – Ιούλιος

Μελισσοκομική αξία: νέκταρ, γύρη

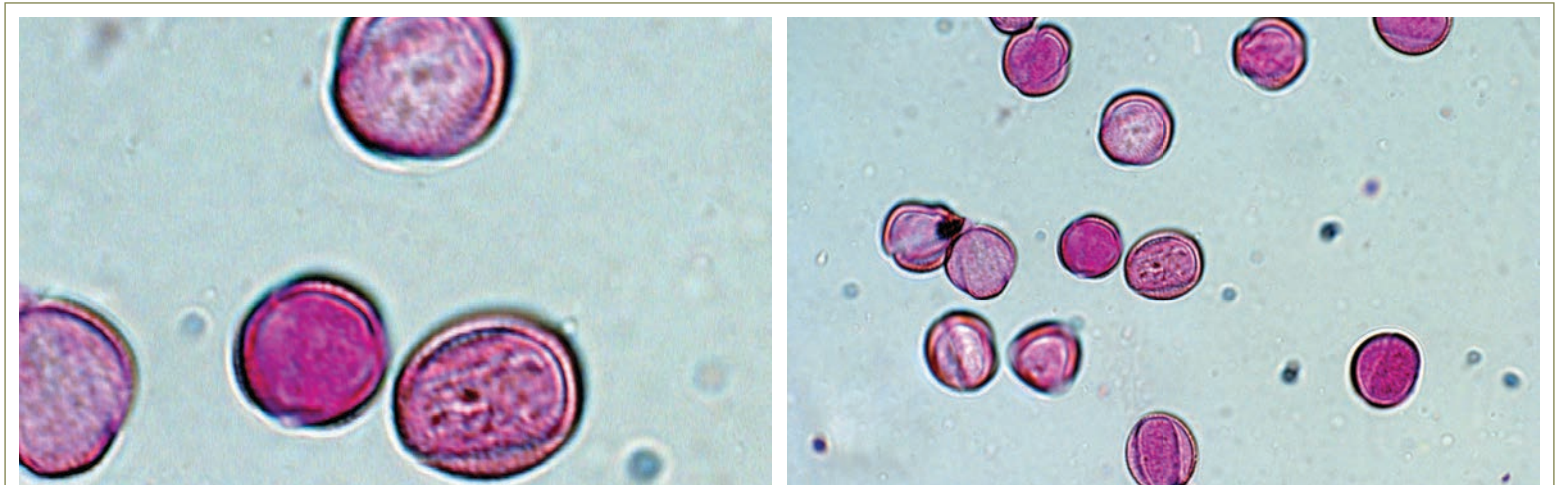

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: ωοειδές • Διάμετρος P: 26.7μm (25.2-29.1) • Διάμετρος E: 27.8μm (25.8-30.0)

Λατινική ονομασία: *Tamarix hampeana*
Οικογένεια: Tamaricaceae
Κοινή ονομασία: Αλμυρίκι (Μυριτζιά, Αρμυρίδι)

Περίοδος ανθοφορίας: Μάρτιος – Απρίλιος
Μελισσοκομική αξία: γύρη (νέκταρ)

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: ωοειδές/σφαιρικό • **Διάμετρος Ρ:** 23.3μm (21.6-25.0) • **Διάμετρος Ε:** 19.7μm (19.0-21.0)

Λατινική ονομασία: *Thymelaea hirsuta*
Οικογένεια: Thymelaeaceae
Κοινή ονομασία: Θυμελαία (Φυτιλίτζη)

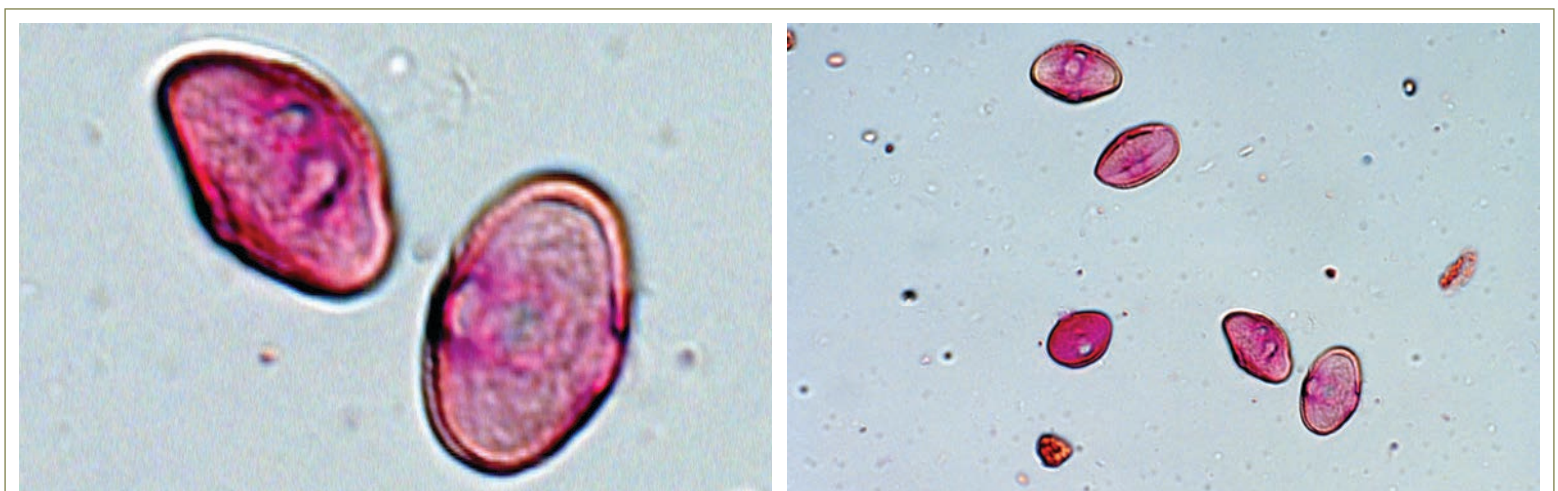
Περίοδος ανθοφορίας: Ιανουάριος – Μάιος
Μελισσοκομική αξία: γύρη

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου
Σχήμα: σφαιρικό • Διάμετρος P/E: 24.7μm (23.0-26.4)

Λατινική ονομασία: *Foeniculum vulgare*
Οικογένεια: Umbelliferae
Κοινή ονομασία: Μάραθος

Περίοδος ανθοφορίας: Ιούνιος – Νοέμβριος
Μελισσοκομική αξία: γύρη, νέκταρ

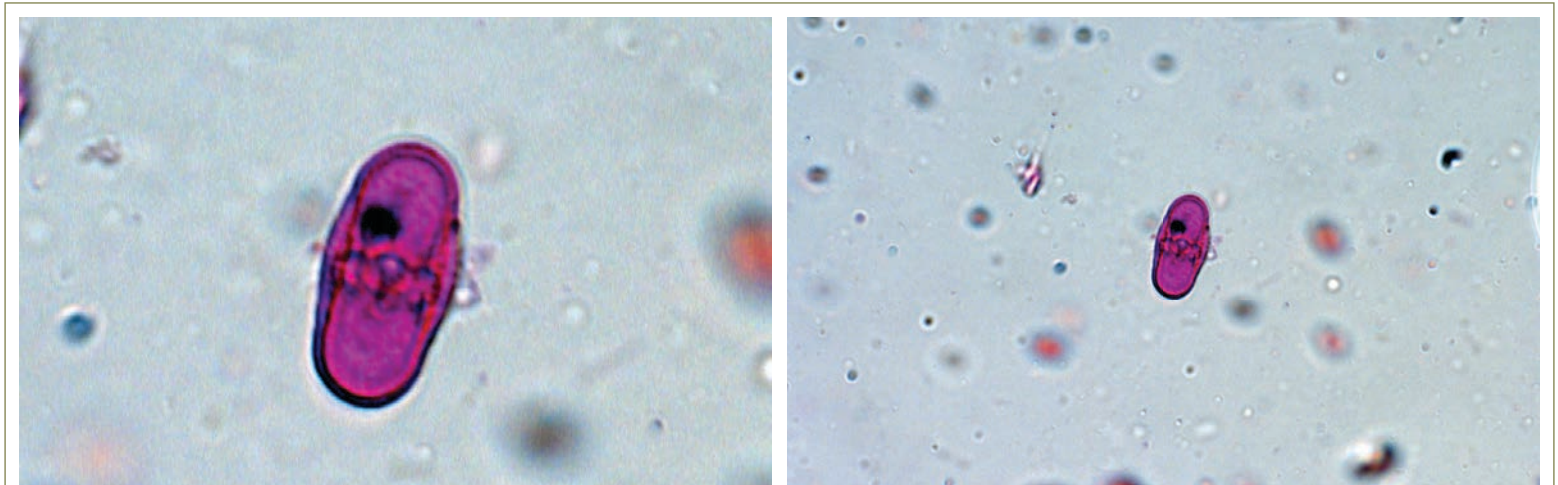

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: επιμηκυμένο ωοειδές • Διάμετρος P: 25.0μm (21.8-27.9) • Διάμετρος E: 15.1μm (13.9-16.3)

Λατινική ονομασία: *Ammi* sp.
Οικογένεια: Umbelliferae
Κοινή ονομασία: (Χαλαβάνι, Καραγάνι)

Περίοδος ανθοφορίας: Μάιος – Αύγουστος
Μελισσοκομική αξία: νέκταρ, γύρη

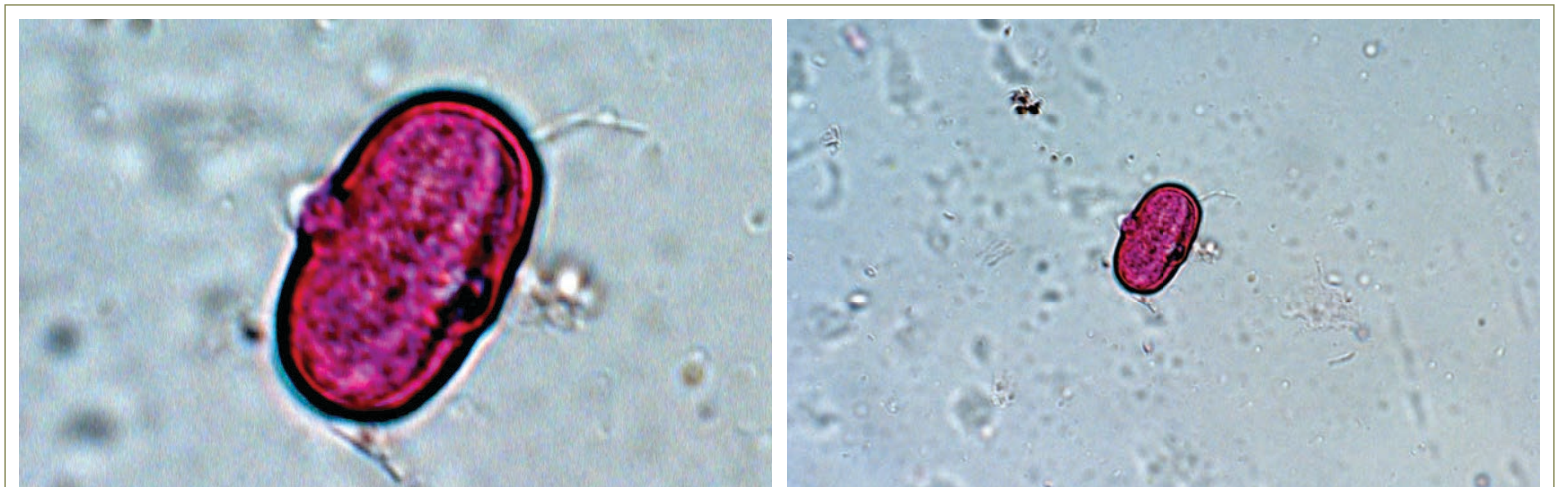

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: επιμηκυμένο ωοειδές • Διάμετρος P: 28.6μm (27.7-29.6) • Διάμετρος E: 13.7μm (13.4-13.9)

Λατινική ονομασία: *Ferula communis*
Οικογένεια: Umbelliferae
Κοινή ονομασία: Νάρθηκας (Αναθρήκα, Βανούκα)

Περίοδος ανθοφορίας: Μάρτιος – Απρίλιος
Μελισσοκομική αξία: νέκταρ, γύρη

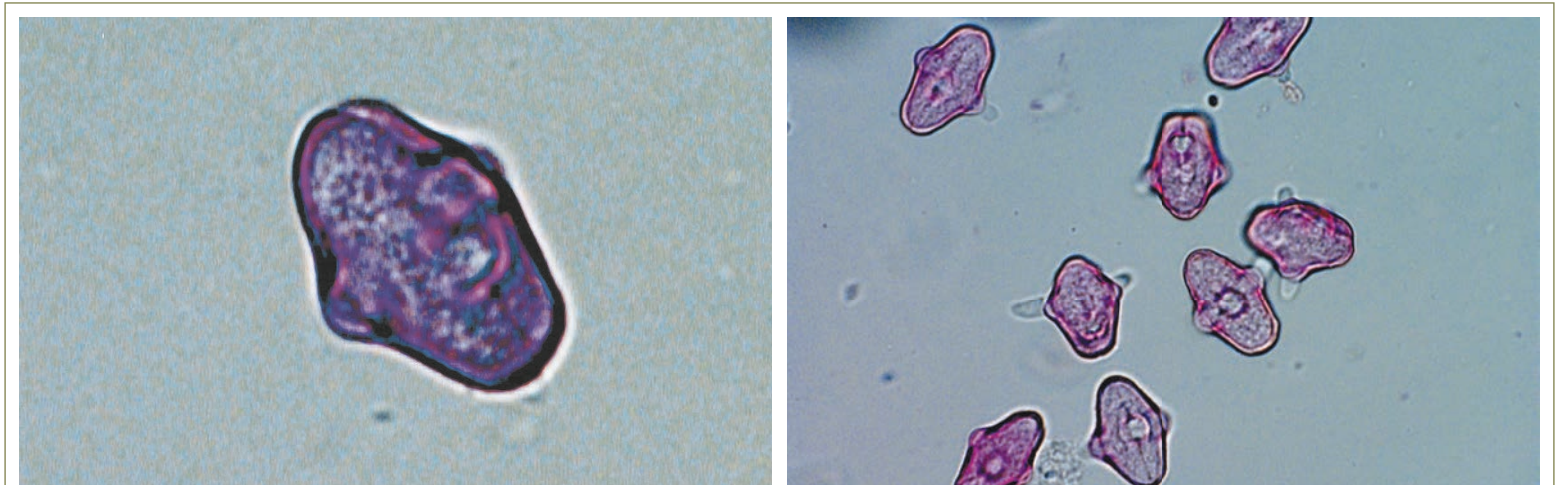

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: επιμηκυμένο ωοειδές • Διάμετρος P: 31.1μm (29.9-32.4) • Διάμετρος E: 17.9μm (15.0-19.9)

Λατινική ονομασία: *Smyrniium olusatrum*
Οικογένεια: Umbelliferae
Κοινή ονομασία: Σμύρνιο (Αρκοσέλλινο)

Περίοδος ανθοφορίας: Μάρτιος – Απρίλιος
Μελισσοκομική αξία: γύρη (νέκταρ)

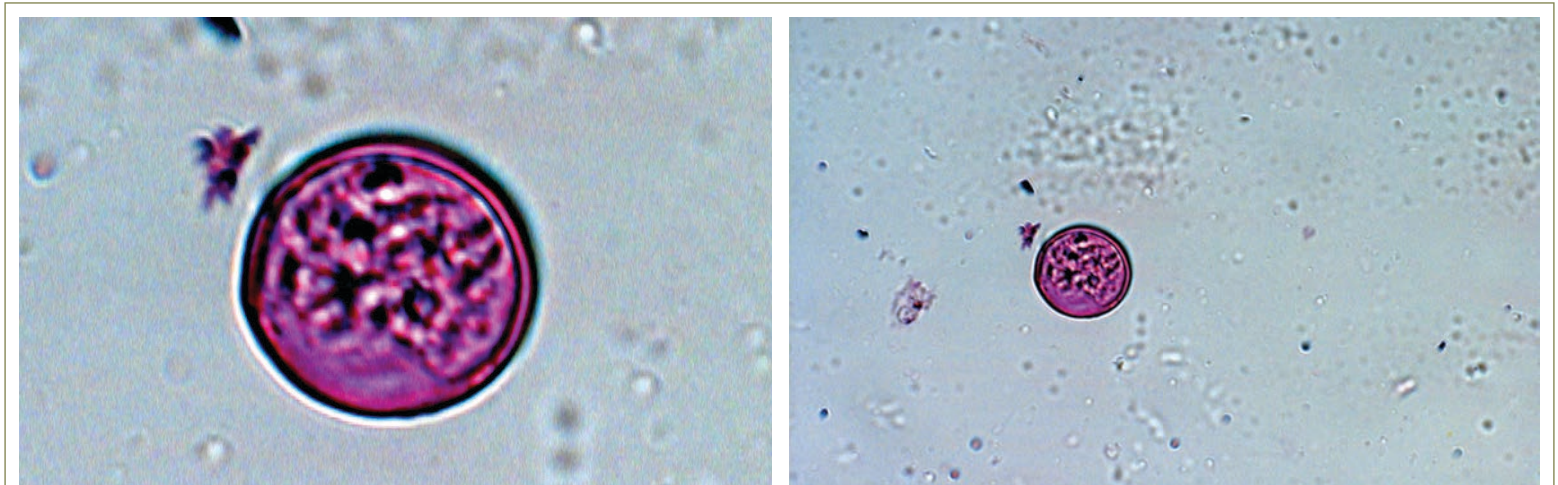

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: επιμηκυμένο ωοειδές • Διάμετρος P: 20.5μm (17.2-24.5) • Διάμετρος E: 34.1μm (30.4-37.9)

Λατινική ονομασία: *Urtica* sp.
Οικογένεια: Urticaceae
Κοινή Ονομασία: Τσουκνίδα (Ξυνίθθα)

Περίοδος ανθοφορίας: Δεκέμβριος – Μάιος
Μελισσοκομική αξία: νέκταρ, γύρη

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου
Σχήμα: σφαιρικό • Διάμετρος P/E: 22.4μm (19.4-25.4)

Λατινική ονομασία: *Vitex agnus-castus*

Οικογένεια: Verbenaceae

Κοινή ονομασία: Αλυγαριά (Αγνιά)

Περίοδος ανθοφορίας: Ιούνιος – Οκτώβριος

Μελισσοκομική αξία: νέκταρ, γύρη

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: ωοειδές • Διάμετρος P: 27.5μm (24.2-29.5) • Διάμετρος E: 29.6μm (28.6-30.1)

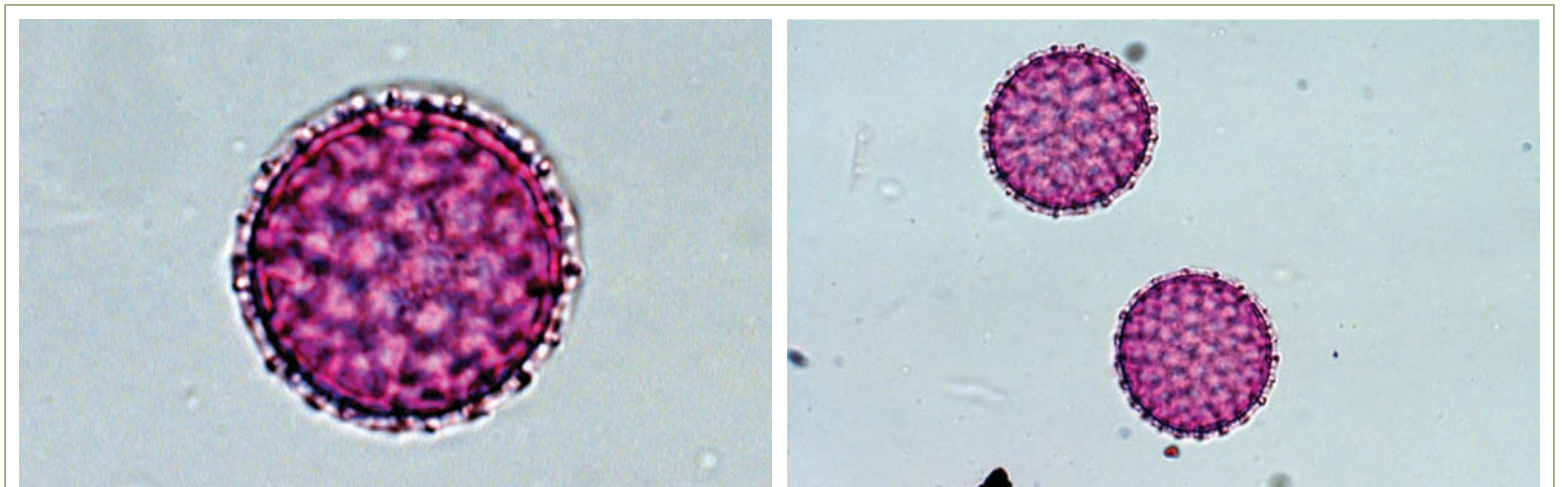
Λατινική ονομασία: *Tribulus terrestris*

Οικογένεια: Zygophylaceae

Κοινή ονομασία: Τριβόλι

Περίοδος ανθοφορίας: Μάιος – Οκτώβριος

Μελισσοκομική αξία: νέκταρ, γύρη

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: σφαιρικό • Διάμετρος P/E: 41.5μm (38.7-47.2)

Λατινική ονομασία: *Fagonia cretica*

Οικογένεια: Zygophyllaceae

Κοινή ονομασία: Φαγόνια

Περίοδος ανθοφορίας: Φεβρουάριος – Ιούνιος

Μελισσοκομική αξία: γύρη, νέκταρ

Χαρακτηριστικά γυρεόκοκκου

Σχήμα: ωοειδές • Διάμετρος P: 30.7μm (26.0-32.9) • Διάμετρος E: 20.2μm (19.3-22.0)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: Μελισσοπαλυνολογική ανάλυση των κυπριακών μελιών

Η γύρη αποτελεί φυσικό χαρακτηριστικό της σύστασης του μελιού και η παρουσία της στο μέλι οφείλεται στις δραστηριότητες των μελισσών. Οι κόκκοι γύρης που εντοπίζονται στο μέλι προέρχονται από το νέκταρ που συλλέγουν οι μέλισσες, ενώ η επιπλέον γύρη μπορεί να προέρχεται από τη γύρη στα τριχίδια τους, στον αέρα της κυψέλης ή την αποθηκευμένη γύρη στα κελιά της κηρήθρας που απελευθερώνεται κατά την εξαγωγή του μελιού. Σύμφωνα με τις πρόνοιες της νομοθεσίας [Οδηγία 2001/110/ΕΕ και Οδηγία 2014/63/ΕΕ για το μέλι, περί Μελιού Κανονισμοί του 2004, Κ.Δ.Π.118/2004 και περί Μελιού (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2015, Κ.Δ.Π.394/2015] η προσθήκη ή η αφαίρεση της γύρης από το μέλι απαγορεύεται, εκτός εάν αυτό είναι αναπόφευκτο κατά την αφαίρεση ξένων οργανικών ή ανόργανων υλών. Η υπερβολική αφαίρεσή της μειώνει τη δυνατότητα ελέγχου της δήλωσης προέλευσης του μελιού καθώς η μικροσκοπική ανάλυση του ιζήματός του μελιού που περιέχει τη γύρη και κάποια στοιχεία μελιτώματος αποτελεί το κλειδί για τον έλεγχο της δήλωσης της βοτανικής και της γεωγραφικής του προέλευσης.

Η **μελισσοπαλυνολογική ανάλυση** καθορίζει τη βοτανική προέλευση του μελιού και τον βαθμό στον οποίο ένα μέλι προέρχεται κυρίως από ένα ή περισσότερα φυτικά είδη, προσδιορίζοντας τη συχνότητα παρουσίας των γυρεόκοκκων των ειδών αυτών στο μέλι. Σύμφωνα με τον γενικό κανόνα, ένα μέλι θεωρείται ότι έχει παραχθεί κατά κύριο λόγο από ένα φυτό αν η γύρη του εν λόγω φυτού είναι κυρίαρχη, ενώ έχουν καθοριστεί και κανόνες ως προς την ποσοστιαία εκπροσώπηση της γύρης για ορισμένα είδη φυτών. Ανάλογα με το φυτικό είδος και το ποσοστό παρουσίας της γύρης του στο μέλι, ένα μέλι μπορεί να ονομαστεί ως μονοανθικό ή πολυανθικό. Για παράδειγμα για το «μέλι θυμαριού» η Ιταλία και Ισπανία καθιέρωσαν ποσοστό παρουσίας γυρεόκοκκων θυμαριού 15% στο μέλι ενώ η Ελλάδα 18%. Ωστόσο, καθώς η περιεκτικότητα των μελιών σε γύρη εξαρτάται από πολλούς παράγοντες, η μελισσοπαλυνολογική ανάλυση από μόνη της δεν είναι πάντα επαρκής για τον καθορισμό της βοτανικής προέλευσης του μελιού και απαιτείται ταυτόχρονος προσδιορισμός των φυσικοχημικών και οργανοληπτικών χαρακτηριστικών του.

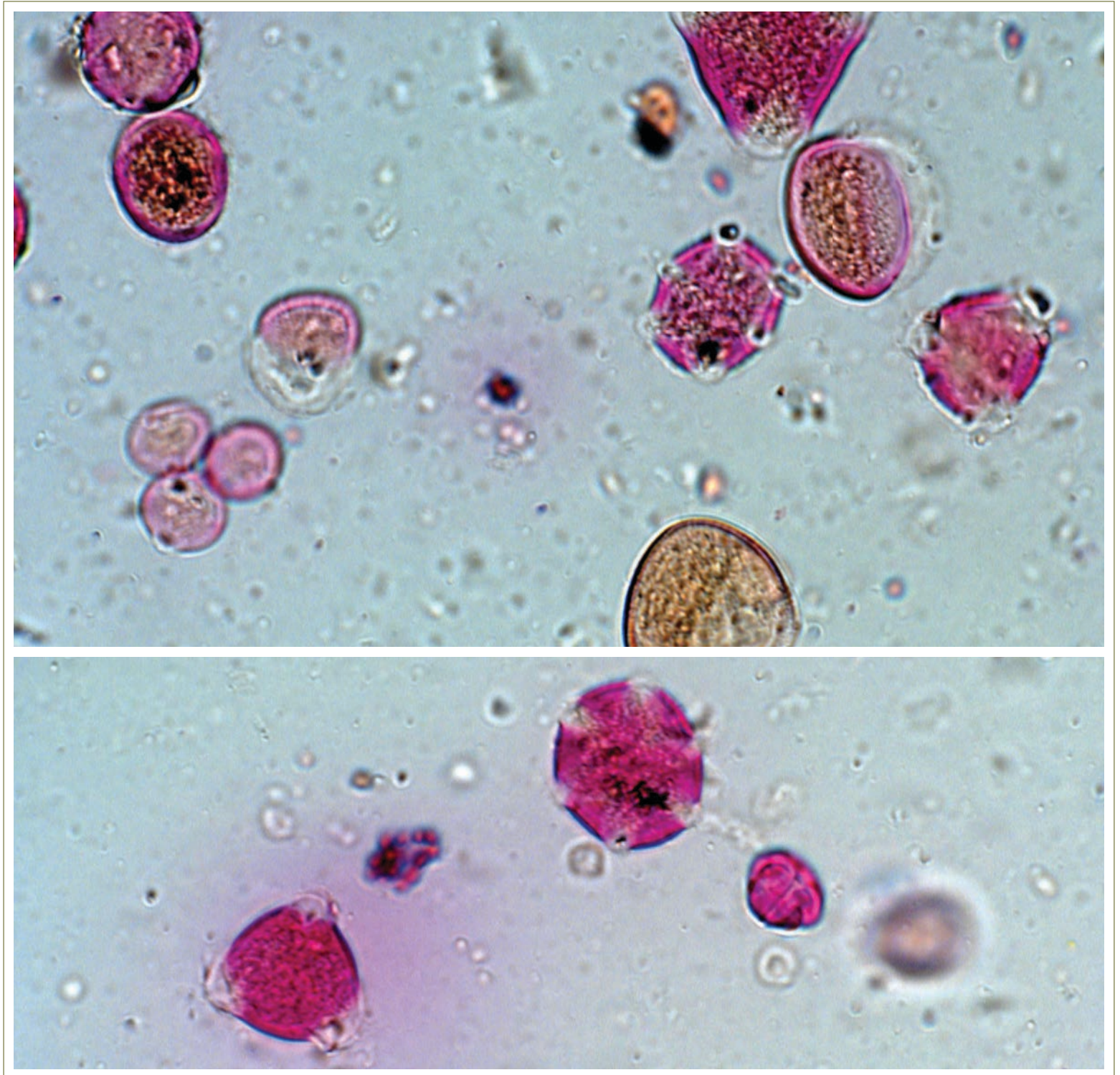
Η μελισσοπαλυνολογική ανάλυση του μελιού είναι, επίσης, σημαντική και για τον έλεγχο της υποχρεωτικής με βάση την Οδηγία 2014/63/ΕΕ δήλωσης της γεωγραφικής προέλευσής του (χώρα ή χώρες συγκομιδής). Η ανάλυση αυτή είναι αξιόπιστη όταν ένα συγκεκριμένο είδος φυτού είναι κυρίαρχο μόνο σε συγκεκριμένες περιοχές ή όταν ορισμένοι συνδυασμοί γύρης είναι χαρακτηριστικοί της περιοχής στην οποία το μέλι παράγεται. Η δήλωση ωστόσο της γεωγραφικής προέλευσης του μελιού ελέγχεται συνήθως με τα έγγραφα ιχνηλασιμότητας ή και με ισοτοπικές μεθόδους ανάλυσης.

Η δημιουργία λοιπόν του παρόντος «Γυρεολογικού Άτλαντα των Μελισσοκομικών Φυτών της Κύπρου» ενδέχεται να διευκολύνει τη μελισσοπαλυνολογική ανάλυση των κυπριακών μελιών και τον καθορισμό της βοτανικής τους προέλευσης.

Βιβλιογραφία

- Οδηγία 2001/110/ΕΚ του Συμβουλίου της 20ης Δεκεμβρίου 2001 για το μέλι (Περί Μελιού Κανονισμοί του 2004, Κ.Δ.Π. 118/2004).
- Codex Standard for Honey CODEX STAN 12-1981.
- Οδηγία 2014/63/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15ης Μαΐου 2014 για την τροποποίηση της Οδηγίας 2001/110/ΕΚ του Συμβουλίου για το μέλι (Περί Μελιού (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2015 Κ.Δ.Π.394/2015).
- EE Coordinated control plan to establish the prevalence of fraudulent practices in the marketing of honey (Questions and answers), December 2015.
- Ohe von der, W., Persano Oddo, L., Piana, M.L., Morlot, M. & Martin, P. (2004) Harmonized methods of melissopalynology. *Apidologie*, 35: 18-25.

Κυπριακό μέλι θυμαριού

Κυπριακό μέλι ποικίλης ανθοφορίας

Ευρετήριο

<i>Acacia salyigna</i> (<i>cyanophylla</i>) (Ακακία)	96
<i>Agave Americana</i> (Ακάβη, Αθάνατος [Αλάς])	18
<i>Albizia jullibrissin</i> (Αλπίτσια η ροδομέταξη)	97
<i>Allium neapolitanum</i> [Σκορτάλλι]	91
<i>Althea rosa</i> (Δεντρομολόχα)	92
<i>Ammi</i> sp. [Χαλαβάνι, Καραγάνι]	130
<i>Anemone</i> sp. (Ανεμώνη, Λαλές)	112
<i>Arbutus andrachne</i> (Κόμαρος [Αντροκλιά])	60
<i>Asparangus stipularis</i> (Σπαράγγι [Αγρελιά])	89
<i>Asphodelous aestivus</i> (Ασφόδελος [Σπουρτούλλα])	87
<i>Asphodelous fistulosus</i> (Ασφόδελος ο κοίλος)	88
<i>Astragalus lusitanicus subsp. orientalis</i> (Αστράγαλος ο ανατολικός [Αγριορέβυθο, Πιφάνης])	80
<i>Bauhinia variegata</i> (Μποχίνια [Παθκιά του καμήλου])	37
<i>Brachychiton diversifolius</i> (Στερκούλια)	126
<i>Brassica oleracea</i> (Μπρόκολο)	32
<i>Calendula arvensis</i> (Καλεντούλα)	52
<i>Calicotome villosa</i> (Ασπάλαθος [Σπαλαθκιά])	76
<i>Callestemon lanceolatus</i> (Καλλιστήμων)	103
<i>Capparis spinose</i> (Κάππαρη)	38
<i>Carthamus tenuis</i> [Χριστάγκαθο]	54
<i>Castanea sativa</i> (Καστανιά)	62
<i>Centaurea hyalolepis</i> (Κενταύριο [Ατρατζίδα, Τρισατσία])	43
<i>Ceratonia siliqua</i> (Χαρουπιά [Τερατσία])	35
<i>Cercis siliquastrum</i> (Κερκίδα, Δέντρο του Ιούδα)	36
<i>Chrozophora tinctoria</i> (Χρωζοφόρα)	61
<i>Chrysanthemum coronarium</i> (Χρυσάνθεμο [Λάζαρος, Σιμιλλούδι])	53
<i>Cistus</i> sp. (Λαδανιά [Ξυσταρκά, Λεούτιν, Κλαδίν])	41
<i>Citrullus lanatus</i> (Καρπουζιά)	56
<i>Citrus aurantium</i> (Νεραντζιά [Κιτρομηλιά])	123
<i>Citrus medica</i> (Κίτρο)	122
<i>Citrus sinensis</i> (Πορτοκαλιά)	121

<i>Crataegus azarolus</i> (Κράταιγος [Μοσφηλιά])	114
<i>Cucurbita sp.</i> (Κολοκυθιά)	57
<i>Dodonaea viscosa</i> (Δωδώνεια)	124
<i>Ecballium elaterium</i> (Πικραγγουριά)	55
<i>Echinops spinosissimus</i> (Εχίνοπας [Κεφαλάγκαθος, Μουσσκοκαύλιν, Σαρατζιηνός])	47
<i>Echium vulgare</i> (Έχιον [Μαννούιν, βοϊδόγλωσσο])	27
<i>Eriobotrya japonica</i> (Μουσμουλιά [Μεσπιλιά])	116
<i>Eruca sativa</i> (Ρόκα)	31
<i>Erucaria alepina</i> (Ερουκάρια [Κοτσιηνολαψάνα])	30
<i>Eucalyptus gomphocephala</i> (Ευκάλυπτος)	101
<i>Eucalyptus torquata</i> (Ευκάλυπτος η Στρεπτοφόρος)	102
<i>Fagonia cretica</i> (Φαγόνια)	136
<i>Ferula communis</i> (Νάρθηκας [Αναθρήκα, Βανούκα])	131
<i>Foeniculum vulgare</i> (Μάραθος)	129
<i>Grevillea robusta</i> (Γρεβιλλέα)	110
<i>Helichrysum italicum</i> (Αθάνατο, Κλάματα της Παναγίας, Λουλούδι της Παναγίας)	50
<i>Heliotropium europaeum</i> (Ηλιοτρόπιο [Κατσουνόχορτο, Βρωμόχορτο, Μπαστουνόχορτο])	26
<i>Hibiscus rose</i> (Ιβίσκος)	94
<i>Hypericum triquetrifolium</i> (Υπερικό [Σουμάτζιη, Ψυλλίνα])	64
<i>Inula viscosa</i> (Ακονιζιά [Κόνυζος])	42
<i>Jurinea cypria</i> (Ιουριναία)	49
<i>Justicia adhatora</i> (Ιουστικία, Πολυέλαιος)	17
<i>Laurus nobilis</i> (Δάφνη, Πικροδάφνη)	75
<i>Lavandula angustifolia</i> (Λεβάντα)	73
<i>Lavandula stoechas</i> (Αγριολεβάντα [Μυροφόρα, Λαμπρή])	67
<i>Macherium tipu</i> (Μαχαίριον)	83
<i>Malva sylvestris</i> (Μολόχα)	93
<i>Melia azedarah</i> (Μελιά [Λουλουθκιά])	95
<i>Melilotus officinalis</i> (Μελίλωτος)	84
<i>Muscari comosum</i> (Αγριοϋάκινθος [Σταφύλι του κούκου])	90
<i>Myoporum tenuifolium</i> (Μυόπορο)	99

<i>Myrtus communis</i> (Μυρτιά [Μερσινιά])	100
<i>Ocimum basilicum</i> (Βασιλικός)	74
<i>Olea europaea</i> (Ελιά)	104
<i>Onopordum cyprium</i> (Γαϊδουράγκαθο)	45
<i>Opuntia ficus indica</i> (Φραγκοσυκιά [Παπουτσοσυτζιά])	34
<i>Oxalis pes-caprae</i> (Οξαλίδα [Ξυνούδι, Ξυνάκι])	105
<i>Papaver rhoeas</i> (Παπαρούνα)	107
<i>Parkinsonia aculeata</i> (Παρκισσόνια)	77
<i>Paulownia sp.</i> (Παουλώνια)	108
<i>Phacelia tanacetifolia</i> (Φακελωτή)	65
<i>Phagnalon rupestre</i> (Ασπροθύμαρο)	46
<i>Phoenix sp.</i> (Φοίνικας)	106
<i>Pistacia lentiscus</i> (Σχίνος)	20
<i>Pistacia terebinthus</i> (Τρεμιθιά)	23
<i>Polygonum aviculare</i> (equisetiforme) (Πολυγόνατος, Πολύκομπος)	109
<i>Prasium majus</i> (Φασσόχορτο [Μηλιάκος])	69
<i>Prosopis farcta</i> (Προσωπίς [Σκουρούμανθος])	98
<i>Prunus sp.</i> (Αμυγδαλιά, Κερασιά, Καϊσιά, Βερικοκιά, Δαμασκηλιά)	115
<i>Pteroccephalus multiflorus</i> (Πτεροκέφαλος [Μαννουθκιά])	58
<i>Ptilostemon chamaepeuce</i> (Χαμαιπέυκη [Αρκολασμαρίν])	44
<i>Punica granatum</i> (Ροδιά)	111
<i>Putoria calabrica</i> (Πουτόρια [Λιζάριν, Ριζάρι])	59
<i>Pyracantha coccinea</i> (Πυράκανθα)	120
<i>Pyrus malus</i> (Μηλιά)	118
<i>Raphanus raphanistrum</i> (Ραπανίδα [Αρκορέπανο])	29
<i>Rhus coriaria</i> (Ρούδι, Σουμάτζιη)	21
<i>Robinia pseudoacacia</i> (Ψευδακακία)	78
<i>Rosa sp.</i> (Τριανταφυλλιά, Αγριοτριανταφυλλιά)	119
<i>Rosmarinus officinalis</i> (Δεντρολίβανο [Λασμαρί])	66
<i>Rubus sanctus</i> (Βάτος)	117
<i>Salvia sp.</i> (Φασκομηλιά [Σπατζιά, Χαχομηλιά])	68

<i>Sarcopoterium spinosum</i> (Αστοίβη [Μάζα])	113
<i>Schinus molle</i> (Σχίνος η Μόλλειος[(Αρτυμαθικά])	19
<i>Schinus terebinthifolius</i> (Μαστιχόδεντρο [Μαστισσιά])	22
<i>Silene vulgaris</i> (Σιληνή [Τσακρίθκια, Στρουφούθκια])	40
<i>Sinapis sp.</i> (Σινάπι [Λαψάνα])	28
<i>Sisymbrium officinalis</i> (Συσίμπριο)	33
<i>Smyrniolum olusatrum</i> (Σμύρνιο [Αρκοσέλλινο])	132
<i>Sonchus oleraceus</i> (Σόγγος [Τζιόγγος, Γαλατόχορτο])	48
<i>Sophora japonica</i> (Σοφόρα)	85
<i>Tamarix hampeana</i> (Αλμυρίκι [Μυριτζιά, Αρμυρίδι])	127
<i>Taraxacum officinale</i> (Αγριοράδικο)	51
<i>Tecomaria capensis</i> (Τεκομάρια)	25
<i>Teucrium creticum</i> (Τεύκριο [Αρκολασμαρίν])	71
<i>Teucrium kotschyianum</i> (Τεύκριον)	72
<i>Thevetia neriifolia</i> (Θιβητιανή [Καμπανούλα])	24
<i>Thymelaea hirsuta</i> (Θυμελαία [Φυτιλίτζιη])	128
<i>Thymus sp.</i> (Θυμάρι [Θρουμπί])	70
<i>Tipuana tipu</i> (Μαχαίριον)	83
<i>Tribulus terrestris</i> (Τριβόλι)	135
<i>Urginea maritima</i> (Σκυλοκρεμμύδα [Αβρόσσηλλα, Λαμπάδι, Μουσκούνι])	86
<i>Urtica sp.</i> (Τσουκνίδα [Ξυνίθθα])	133
<i>Verbascum sinuatum</i> (Φλώμος [Τσούνα])	125
<i>Viburnum tinus</i> (Βιβούρνο)	39
<i>Vicia faba</i> (Κουκιά)	82
<i>Vicia sativa</i> (Βίκο)	81
<i>Vicia tenuifolia</i> (Αγριόβικος [Άσιερο])	79
<i>Vitex agnus-castus</i> (Αλυγαριά [Αγνιά])	134
<i>Zea mays</i> (Καλαμπόκι [Σταροπούλλα])	63

Το Γενικό Χημείο του Κράτους του Υπουργείου Υγείας σε συνεργασία με το Τμήμα Γεωργίας του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος προέβησαν στη συλλογή μελισσοκομικών φυτών της Κύπρου και στην προετοιμασία πρότυπων παρασκευασμάτων αναφοράς των γυρεόκοκκων τους, με στόχο τη δημιουργία του *Γυρεολογικού Άτλαντα των Μελισσοκομικών Φυτών της Κύπρου*.

Η δημιουργία του *Γυρεολογικού Άτλαντα των Μελισσοκομικών Φυτών της Κύπρου* (πρότυπα παρασκευάσματα/δείγματα αναφοράς) είναι πολύ χρήσιμη για την μελισσοπαλυνολογική ανάλυση του κυπριακού μελιού που σε συνδυασμό με τα φυσικοχημικά και οργανοληπτικά χαρακτηριστικά του, προάγει τη σωστή αναγνώριση των γυρεόκοκκων και τη διαπίστωση της βοτανικής και γεωγραφικής του προέλευσης. Η ταυτοποίηση των γυρεόκοκκων όπως και των συνδυασμών τους στο μέλι είναι σημαντική για την ανάδειξη των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών του μελιού κάθε περιοχής, την αποφυγή της παραπλάνησης των καταναλωτών, την προστασία από τον αθέμιτο ανταγωνισμό και την εξασφάλιση των οικονομικών συμφερόντων των παραγωγών.